

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

A véderő-reform és választójog egyidejűleg.

Írta: Kossuth Ferencz.

Budapest, április 26.

Mindinkább nyilvánvalóvá lesz az, hogy az új miniszterelnök semmi más újat nem hozott, mint az ő saját tiszteltreméltó személyét. A véderő-reform tárgyában, amelyre vonatkozó törvényjavaslat hónapok óta a Ház asztalán fekszik s ott, mozdulatlanul, a Ház pora lepi, bizonyosra vehetjük, hogy nem hozott hozzájárulást ahhoz, hogy kiküszöböltesse azokat az új sérelmeket, amelyek az ország jogállománynál ejtették és hogy fenmaradjon az a fejtetőre állított helyzet, hogy e téren nem enyhítések, hanem súlyosbítások képezik a nemzet számára az újabb terhek kilátásba helyezett jutalmát.

Ez egyébiránt rendszernek látszik lenni Bécsben. Így történt például midőn Magyarország kivételes erélyvel állt helyt az utolsó orosz-szérb bonyodalmak alkalmával a legfelsőbb kívánság mellett és a koalíciós kormány a legnagyobb pontossággal és sikerrel teljesítette feladatát e nehéz időkben, illuziónak bizonyult az akkor táplált hit, hogy ezt látva a legfelsőbb helyen, nagyobb hajlandóság fog támadni a feltétlenül és hűségesen helytálló Magyarország nemzeti kívánalmait honorálni, holott ellenkezőleg az történt, hogy a

nagyhatalmi állás fentartása terén a magyar nemzetbe vetett bizalom beigazolódása azt eredményezte, hogy a nagy fáradtsággal felépített hajlandóság is nyomtalanul eltűnt; hiszen megszűnt a szükség a magyar áldozatkésziségre.

Igy vagyunk most is; jelenleg olyan többség vezeti az ország ügyeit, amely gróf Tisza intencziója szerint, meggondolás nélkül kész a katonai téren mindent megadni; ezt tehát jó alkalomnak tekintik arra, hogy abból is olvgyenek, amije van a nemzetnek.

Ebben a sajtószertű irányzatban nyakig benne maradt a Lukács-kormány is és nem látunk kilátást arra, hogy e kátyúból kimászhatson. Természetes volt tehát pártunknak már meghozott az a határozata, mely a múlt év júliusi határozatot újból megerősítette.

Kívánatosnak vélem, hogy e hátrányának legalább az a jó oldala legyen, hogy a miniszterelnök belátta legyen, hogy annak, hogy egy lépéssel is előbbre mehessen, elkerülhetetlenebb feltétele, mint valaha, az, hogy erősebben kézbe vegye a választói jog-reform ügyét, mint ahogy ezt gróf Khuen-Héderváry tette. Azon tény előtt nem hunyhathat szemet, hogy a függetlenségi Justh-párt, amely a technikai obstrukciót vezette a múltban, feltétlenül követeli a választói jog-reform megvalósítását; e pártot tehát csak ezzel teheti kezelhetőbbé.

Mi azt az elvi álláspontot foglaltuk

el, hogy nem akarjuk a véderő-reform ellen folytatott küzdelmet erkölcsileg gyengíteni azzal, hogy nem erről az ügyről, hanem egy más ügyről, vagyis a választójog sokkal fontosabb ügyéről beszéljünk első sorban; de nem szüntünk meg soha rámutatni arra, hogy ennek a választójogi kérdésnek olyan előzményei vannak, amelyeket figyelmen kívül hagyni nem lehet úgy, hogy egyszerűen elébe helyeztessék e kérdésnek egy más kérdés, amelynek megoldása még a legjobb esetben is igen hosszú időt igényel s ezzel a tényről előidéztenék annak a valószínűsége, hogy még egy általános választás a mostani választói jognak alapján ejtessék meg, amit feltétlenül kerülni kellene.

A mi pártunk küzdelme irányát a véderő-reform ellen szegezve, nem szünt meg soha arra figyelmeztetni, hogy találtassék mód arra, hogy egyidejűleg tárgyalassék a választói jog reformja a véderő reformjával, ami minden más szemponttól eltekintve is igazolható, mert semmiesetre sem helyes olyan parlamenti vezetés, amely egyetlen pontban összpontosítja az egész parlamenti élet lefolyását, úgy, hogy ha ezen az egy ponton megakad ez az élet, ez esetben megszűnik a törvényalkotás teljes folyamata.

Mi folyvást azon voltunk, hogy bizonyos sürgős törvényjavaslatok kedvéért függesztessék fel a véderő-reform

Nápolyi leány.

Írta: Barabás Atala.

Csodálatos leány volt ő; hogy ki volt, bajos volna kitalálni. Nápolyi piszkos külvárosából került elő. A borgodegli Albizzi rémséges, szennyes, vidám párájából. Tulajdonképp senki se volt ő, csak egy örökké vig, szép teremtés, akit, ha álmából felébresztenek is, bizonyosan tarantellázva ugrik fel. Karesura nőtt, mint a ciprus, jókedvűnek, tüzesnek, mint az olasz nap. Sokszor volt szomorú, sokszor boldog. Mindezt, mindazt, hogy honnan ered, senki se kérdezte tőle soha. Mint afféje napolitana, szentimentális, de hirtelen nagy szenvedélyre hajló volt.

A férfiaktól látta, különösen a halászoktól, hogy vastag, vörös sáljukban, melyet derekuk körül viselnek, erős pengéjű kést hordanak, mely a halak fölbontásához is szükséges, de a hirtelen kezű olaszoknak egyébre is kell: fegyverül hordani. Munka után — ha ugyan elfogadja, — estonként alacsony, füstös trattóriákban, hamisított vörösbőr mellett még jó, ha csak vetekedés és henczergéssel telik az idő, de ha tette kerül a sor, az éles penge, mint gondolat jut az ellenfél szívébe. A bennök lappangó erő és tűz vulkáni kitöréseként.

Leticziának tetszett a hatalmaskodás, az erő mérlegelése, ha a gyilkosság nem is. Mivel egyedül s szabad volt, sokat kóborolt, beszerzett magának egy ily fényes szerszámot,

amivel ő is segítette a nagy halakat tisztítani napnyugtakor. Ilyenkor bokáig állt a tengerben, vagy a bárka szélén ülve hintázta magát, mint a fehér sirály, mikor a mozgó hullámokon ül.

Napi fáradalmai után nem ment nyugodni, hanem táncolni a kis Abbergo Cavalletto füstös termébe. Ha elvégezte, fölényes mosolyal nézte végig a bámuló társaságot, melyet oly könnyű volt neki meghódítani — és félreült.

Szép szál legények ültek köréje. Sokan próbálták őt szép szóval, haraggal serkenteni a szerelemre, csak legalább egy kicsi kis szerelemre, egyikök iránt a sok közül. Már nem bánták volna, ha a könyörgő helyett a másik iránt éri is, de ő kinevette őket, nagy, zöld szemével csak úgy féldoldalt, gunyosan pillantott rájuk. Mit várhattak tőle? Ez volt minden, amit fáradozásukért nyertek. Végre otthagyták őket s elment egyedül.

Ugy bánt velök, mint egy fejedelemső, parancsolt nekik, el is kergette őket. Sokszor meglepetve gondolták és aggódtak miatta:

— Talán nem is közénk való ő! Tulajdonképp honnan is termett?

Egyik a sok közül ki is sütötte, aki a legszerelmesebben követte a leányt:

— Biztosan a tenger hozta őt, ahogy Botticelli Vénusza született, gyöngykagylóban, a vizen uszva, két angyal hozta a partra, ahol fehér fátyolba és liliomba öltöztették.

Némelyek, akik haragudtak már rá — talán jogosan, nagy szenvedéseik miatt — azt a rosszat beszéltek róla, hogy a florenzei Junó-templom kövei közé menekült, ókori istennő, aki itt menedéket talált az istenek kipusztulásakor és időnkint visszajár — tettet öltve — az emberi eziveket kísérteni. Kerestet vetettek! Madonna segits!

Féltek tőle. Mert mindenki tudta, hogy a Junó-templomot nem bontották le egészen soha, s mikor keresztelő szent Jánosnak ajánlották, régi alapjára építették. Még az alakja is a régi: szögletes kupola módjára áll a Dom téren ma is. Tehát ez a beszéd is valószínűnek tetszett a leányról. Erősen is hitték rá, mások csak gondolták, de szemek életlenül, fény nélkül, vagy megtörve néztek a bizonytalan rejtegybe. Minél titokzatosabb volt ő, a szerelmes bolondok közül annál többen mentek lépre. Sokan hiúságból csatlakoztak, a rejtegyt megfejteni a maguk részére gondolták.

Leticzia ezalatt megunt a faggatásokat, kezében a tambura, nyakán hosszú, lógó legyezőjével a nap ellen, elcsont az olajfaligetek között a tengerparton fölfelé, amerre a szíve vitte.

A tengerről jövő szellő szoknyáját fedezta, ingatta, mint az iriszvirág lekonyuló leveleit. Hosszu, fekete, rojtos kendőjét a vállán fújta, kékfekete haját előbb kibontotta, lobogtatta és játszott vele, mint a pusztán járó vadzebra sörényével.

A forró nap fájdalmasan égette arcát,

tárgyalása, vagy legalább egyidejűleg tárgyalassanak e javaslatok a véderő-reformmal. És hogy ez hasznosnak és eredményteljesnek bizonyult, legjobban kimutatja az a tény, hogy ezen az uton az ország kellő időben megkaphatta költségvetését és más sürgősnek bizonyult alkotások is létrejöhetnek, bár a véderőreform terén folyó küzdelem nem szünetelt meg.

Igen jól tudjuk azt, hogy az osztrákoknak az a felfogása, hogy a végleges véderőreform folytatódhat és egyhuzamban tárgyalassék le, még pedig végleges alakjában. De nem lenne könnyű belátni azt, hogy milyen jogcímen diktáljanak az osztrákok nekünk abban, hogy miképpen tárgyaljuk a véderőjavaslatot: egyhuzamban-e, vagy más kérdéssel egyidejűleg és felváltva?

Hónapokig foglalkoztatta a véderőreform a magyar képviselőházat anélkül, hogy az osztrákok szükségét érezték volna annak, hogy e reform tárgyalásához ők is hozzáfogjanak. Most miért ne kerülne miránk a sor és miért ne néznénk mi végig azt, hogy ők miképpen tárgyalják ugyanezt a kérdést egymagukban?

Az én egyéni nézetem az, hogy Magyarországon a most adott parlamentáris helyzetben kevésbé lenne kilátástalan a kormány vállalkozása, ha a választói reform dolgában nemcsak általános fogadkozásokra szorítkoznánk, hanem ha egy választójogi tervezet tényleg a képviselőház elé kerülne.

Azt mondják, hogy a statisztikai adatok még nincsenek összeállítva, úgy, hogy bizonyos elvi megállapodásokból egészen pontos következményeket nem lehet levonni. Ezzel szemben kétségtelenül áll az a tény, hogy a statisztika adatainak változásai csak kis százalékokra, vagy éppen csak százaléktörédekre szorítkozhatnak hatásaikban az elvi elhatározások számbeli következményeinek megállapításánál.

kezét, majd beleégette magát pórusaiba, mely lángra gyullasztotta arcát, szemét. Az olajerdők nem adnak sok árnyékot, de neki ez már szokott dolog volt, alig hogy felvette.

Körülötte minden virágos volt, a mezők, a fák. Tazették, osszaliszok, iriszek teljes pompában nyíló kelyhei árasztották a finom átható illatot; ami a világ minden mesterséges illatát felülmulata. A tenger párolgása üdévé, vidámmá, hajlékonyvá tette őket, hasonlónak a leányhoz.

Testvérei között jól érezte magát a szép grácia; fekete kendőjét leterítve egy ciprus alá heveredett.

Behunyta szemét és hallgatta a tengert, amint titokzatosan morajlott, zúgott, néha néha nagyot és messze elhalón roppanva. Éppen olyan titokzatosan forrongott itt minden, mint az ő szíve.

A madarak éneke, bogarak zümmögése, mindezek a hangok esodátatosan keveredtek egymásba a levegőben. Szélsőnek érezte ezt, mint a művelt fülű ember a legszebb operát.

Majd kinyitotta szemét és nézte az előtte elterülő tirtheni tengert, opálos szín-játékait, fehér foltjaival, a belőle fel-feltűnő csillogásokat, amit szökeltek és dobták magukat, mint a tánczólagó igazgyöngyök feléje. Középről csillogó hátú halacska lehettek.

Egyszerre felállt, felnyújtotta karjait, vágyakodó, tüzes, boldog tekintettel nézett körül és kiterjesztett karjaival átölelte a levegőt; ebben az ölelésben átkarolta lelken-

Előttem egyénileg egészen tisztán áll már ma is az, hogy mi lehetne a magyar nemzet, a magyar állam és az értelmiség védelmét szorosán szemmel tartó választói reform, mely az elodázhatatlan demokratikus haladásnak a hazafiság korlátai közt tartott kellékeinek is megfelelő.

Azonban tény az, hogy nem az ellenzék hivatása reform-tervezetekkel állni elő, az ellenzék feladata az, hogy serkentse a kormányt arra, hogy lásson hozzá az előtérbe tolt kérdések megoldásához még akkor is, ha nem akarja magától elvitatni engedni azt a jogát, hogy ő állapítja meg azt, hogy miről tárgyaljon a parlament.

A kormány tagjai Bécsben.

— Javulnak a béke kilátásai. —

Hírek a politika világából.

Budapest, április 26.

A kormány tagjai ma délután Bécsbe utaztak, hogy a hivatalos esküt a király kezébe letegyék. Ma tehát a magyar politika sulypontja ismét Bécsbe helyeződött át és Budapesten meglehetősen csendes napjuk volt az itthonmaradt politikusoknak. Lukács László miniszterelnök ugyan gondoskodott róla, hogy a politikusoknak legyen Budapesten is mivel foglalkozniuk és elutazása előtt jelentős nyilatkozatokat tett a helyzetről egy újságíróknak, de megállapíthatjuk, hogy e miniszterelnöki kijelentések az itthoni politikusok közt resensust egyáltalán nem keltettek, sőt mindenki úgy vette őket, mint a közeli békekötés biztató előjeleit.

Különösen két kijelentése érdemel figyelmet a miniszterelnöknek. Az egyik az, hogy nem zárkózik el más választójogi tervezetek honorálása elől sem, a másik, hogy a parlamenti rend és béke helyreállítására az összes szükséges felhatalmazások birtokában van. Az utóbbiak igénybevételére azonban csak akkor gondol a miniszterelnök, ha nem sikerülne a választójog alapján a békés kibontakozást

megtalálni. Ebből tehát nyíltan következik, hogy a miniszterelnök az ellenzéki pártok vezérével megkezdett tanácskozásait bécsi útja és a delegáció ülésszak befejezése után ismét folytatni fogja és pedig az egyes kívánások iránt a legnagyobb jóakarattal.

Közbeesik azonban a kormány bemutatkozása a magyar országgyűlésen, ami e hónap 29-én fog megtörténni. Ez alkalommal a miniszterelnök ugyesztintén nyilatkozni fog, de valószínű, hogy kijelentéseit csak nagy általánosságban fogja tartani és csak a fontosabb alapelveket jelöli meg, amelyekre állva a kibontakozást keresni óhajtja. Az ellenzék a miniszterelnök kijelentései fölött előreláthatólag hosszabb vitát indít majd meg, de a helyzet kialakulására ez aligha lesz különösebb befolyással. A végleges kialakulást politika körökben mindenki a delegáció ülésszak utánra várja és pedig a békére nézve kedvező kilátásokkal.

A politika mai eseményeiről tudósításunk a következő:

A miniszterek bécsi útja.

A kormány tagjai ma délután félhárom órakor Bécsbe utaztak. Az új kormány tagjai közül Lukács László miniszterelnök, Tellekhy János és Josipovich Géza miniszterek holnap délelőtt teszik le az esküt a király kezébe Schönbrunnban. A miniszterelnök eskütételén, mint zászlósúr Festetics Tasziló herceg királyi főudvarmester fog aszisztálni. Az eskümentát pedig Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter olvassa. A pénzügy- és a horvát miniszter eskütételén a miniszterelnök aszisztál, Vértessy Géza államtitkár pedig az eskümentát olvassa. A kabinet többi tagja az eskütétel után bemutatkozásra megjelenik a királynál. A kormány tagjai még szombaton visszautaznak Budapestre.

Bécsi útja alkalmából Lukács László miniszterelnök külön kihallgatáson jelenik meg ő felsége előtt e jelentést tesz neki a helyzetről s eddigi tárgyalásairól. Ugyancsak Bécsben lesz holnap s kihallgatáson jelenik meg a király előtt gróf Khuen-Hédervary volt miniszterelnök, akinek ez lesz a bucsu-audien-cziája.

Bécsből jelentik: A mai délután folyamán az új magyar kormány összes tagjai Bécsbe érkeztek és Josipovich horvát miniszter kivételével a magyar házban szálltak meg. Bécsbe érkezett kívülök gróf Khuen-Hédervary Ká-

dezve az egész mindenséget, amit körülötte látott.

Olyan volt, mint az ókori istennő, a puszták istennője. Bolygó tűz, akit az oroszánok szolgáltak s hazátlan emberek imádtak. Neki ahazája, látása, mindene a szabad természet, aki szerencsétlen volna uri palotában drága csipkében raboskodva. Az ő birodalmának esodás titkait látta, érezte, inspirálta őt, szívet a természet tiszta szuggesztiója hatotta át, mely magasztos érzéssel töltötte be. Hogy könnyítsen rajta, énekbe fogott, mint a csalogány, viszonzta a természetnek azt a gyönyört, amit tőle kapott.

A legnagyobb hőségben később elnyomta az álom. Álmodott. Napnyugta volt már, hogy felébredt. A vörösödő ég sziporkázta a színeket a nyugvó nap körül, mely ugy nézett ki, mint egy megszurtt emberi szív, melyből lassan omlik a vér, befesti a körülötte levő tárgyakat s az alatta hullámozó tengert.

Leticziának mindig a vérző szív körül jártak a gondolatai s esodálkozott: mért jut neki az a furesa hasonlat eszébe?

Estére beért Via Reggioba. Fél óra múlva ott tánczolt egy kis vendéglő egyik termében. Sok ember tódult be kíváncsian. Mondták némelyek: csak egy tánczosnő! Ő büszkén nézett, rájuk se hallgatott, hanem szemével keresett valakit.

Pár pillanatig pihenőt tartott, megigazitotta a nyakán a korall-sorokat, a kék-bársony fűzőjét, szemével folyton keresett. A santa Maria Formosa templom st. Borbá-

lájának se festett égőbb szemeket Palma Vecchio.

A mandolinzó intett, Leticzia a falba vésett Della Robbia-féle Madonna olajmetszettel kivilágított szobra felé fordult. Mert bajban, örömben a Madonna a társ itt, a bizalmas szent szűz, aki együtt busul s örül velök.

A zene ütemeire lassan méltóságosan lejtett előtte. Mindnyájan feléje fordultak, a férfiak levett kalappal, figyelmesen, szinte áhitatosan kísérték a lassu tánczot, mely jobbára reveranszokból állt.

Leticzia szemét esdőleg emelte az Istenanyára és mely meghajlással bucsuzott tőle. Ezzel be volt fejezve a Madonnának adott tisztelet, melylyel nálunk még a táncz is adózik. A dallam másik része gyors tarantella, amely az ő élvezetük volt. Mindnyájan énekbe fogtak, az asszonyok negédes, édes, még a beszédben is dallamos hangjukkal.

Leticzia egyszerre észre vett valakit, azt akit szeretett. Megállt, merően, átható tekintettel nézett...

De türelmetlen figyelmeztetésre annál nagyobb hévvel kapott a tánczba. Minden erejét összeszedte. Kábitó, tüzes, meggyőző, félelmes volt egyszerre. Mint egy szitakötő rebent ide-oda. Vad, zabolátlan érzés hajszolta belülről, mint mikor a szirokkó a felhőket tépi, olyan szenvedélyes és diadalmas volt.

Mindnyájan, asszonyok, férfiak elbü-

rolly, a volt miniszterelnök is, aki holnap délelőtt bucsukihallgatáson jelenik meg a királynál.

Lukács László miniszterelnök, valamint Teleszky és Josipovich új miniszterek holnap tesznek esküt a király kezébe.

Lukács a választójogról

Lukács László miniszterelnök ma délelőtt a pénzügyminisztériumban fogadta egy esti lap munkatársát, aki előtt tereyről, főképpen pedig a választójogi reformról a következő nagyérdékű kijelentéseket tette:

— Én teljesen liberális, demokratikus és radikális programmal jöttem. Minden törekvésem az, hogy a parlament munkaképességét biztosítsam. Ezt természetesen elsősorban a választójogi reformmal kívánom elérni. Hogy a választójogi reform milyen lesz, erre csak annyit mondhatok, hogy teljesen liberális és demokratikus lesz, melynek elveit mindenki helyeselni fogja, aki szívén viseli az ország érdekeit. Természetesen, máról holnapra nem lehet átalakítani az országot, épp ezért a választójog olyan lesz, amely fokozatosan fogja behozni a teljesen demokratikus és radikális szavazati jogot.

— Milyennek képzeled a kegyelmes ur ezt a választójogot?

— Elveket szeretnék benne biztosítani látni, hogy a parlamentbe bejussanak azok a rétegek is, amelyek eddig onnét ki voltak rekesztve. Sőt azért szeretném a fokozatosságot megállapítani, hogy ha idővel kiderül, hogy ez a reform nem alkalmas, tudjunk egy olyat csinálni, amely megfelelő, amely az ország érdekében áll. Mindenkinek a támogatására számítok, mindenkinek a javaslatát szívesen látom. Csak az elveket szeretném garantálni látni, aki tud jobb megoldást, álljon elő vele, s én azt a legnagyobb készséggel honorálom. Vigyázni kell arra, hogy nagy megrázkódtatást ne idézzen elő, s számolni kell azzal a ténnyel is, hogy egy évszázadra előre csináljuk a korszakos reformot. Ha sikerül a választójog dolgában az összes tényezővel meg egyezni, amit kívánatosnak tartok s remélek is, úgy a parlament munkaképessége biztosítva lesz. Ha akármilyen ok miatt nem sikerül a meg egyezés, úgy rendelkezésemre állnak mindazok az eszközök, amelyek a parlament munkaképességének a helyreállítására alkalmasak. Ebben a tekintetben az összes tényezők támogatása rendelkezésemre áll.

völten nézték, tekintetüket lépései nyomán magával ragadta. Igézete alatt álltak, öröngő lelkesedéssel.

Királynői mosolylyal, megnyugodva találta meg tekintete végre azt, akit keresett. Boldog mosolyát durva nevetéssel viszonzta amaz. Az a viszontszerető szívet kereste, ez csak a tánczosnőt látta. Leticzia gyanakodva kapta fel fejét, a mosoly elhalt ajkáról.

Az emberek jöttek fizetni a terembe való lépésért. Leticzia — mivel egész nap nem evett — szívesen vette a pár szoldit a csendalkozó, szegény emberektől. Mindnyájan adóztak neki, csak azok nem merték megkínálni, akik szívből szerették, akiket ő mindig büszkén kinevetett. Ő ugyan észre se vette, hogy adtak, vagy nem, mert nem törődött velök. Luigi, az atléta termetű olasz, aki mindnyájunknál gazdagabb volt, gunyos mosolylyal egy marék kis és nagy pénzt vetett az asztalra Leticzia elé s kifelé indult.

Leticzia szeméit elöntötte a köny, kiáltani akart, de helyette fájdalommal, beszűlt feladult arezzal rántotta elő kését s a távozó után vetette.

Az összeszett, a kés pengéje a hátán jött ki.

Leticzia büszkén, fentartott fejjel hagyta szép kezeit megkötnözni. Inkább magának, mint az ijedt embereknek mondta:

— Én édes szerelmem, miért néztél engem mindig csak egy szegény tánczosnőnek? A sok közül, mért egyedül te néztél csak annak, az egyetlen, akit szerettem!

— A delegációban a végleges költségvetést tárgyaljuk-e, vagy csak az indemnitást?

— Hathónapos provizóriumot fogok kérni. Remélem, hogy a vita egy-két napnál tovább nem fog tartani.

— Milyennek gondolja, kegyelmes uram a hétfői ülés lefolyását?

— Azt hiszem, hogy a vita meg fog indulni a kormány bemutatkozásáról, s lehet, hogy már a vita során tisztázódni fog a helyzet.

— Kegyelmes uram mikorra várja a horvát állapotok rendezését?

— Mindenesetre meg kell várnunk, hogy Horvátországban a viszonyok ismét helyes irányba terelődjenek, főleg pedig megszűnjenek a külföldi izgatások, amelyek most lépten-nyomon jelentkeznek. Remélem, hogy rövid idő kérdése, s Horvátországban a régi, normális állapot helyreáll.

A hétfői ülés.

Politikai körökben elterjedt hírek szerint a Lukács-kormány bemutatkozása a képviselőház hétfői ülésén úgy történik, hogy mindezekelőtt a vonatkozó királyi kéziratokat olvassák fel. A háznagy ezután bekalauzolja a kormányt a terembe, ahol Lukács László miniszterelnök elmondja kormányprogramját. Arra való tekintettel azután, hogy a kormánybemutatkozáshoz sokan iratkoztak fel, keddre a delegációt már összehívták, az elnök a delegációk idejére a Ház elnapolását fogja indítványozni, azzal, hogy a delegációk után a képviselőház a kormánybemutatkozásra való vitát folytatja.

Batthyány a helyzetről.

A bécsi „Zeit“ ma reggeli száma Batthyány Tivadar grófnak egy nyilatkozatát közli: Eszerint Batthyány kijelenti, hogy Lukács László miniszterelnök előterjesztéseit ő a Justh-párt elnökségének egyszerűen tudomására adta. A Justh-párt a dolog természete szerint a választójogi reformra nézve nem dolgozhat ki törvényjavaslatot. Ez a kormány feladata. A tárgyalásokat a Justh-párt folytatni fogja Lukács László miniszterelnökkel.

— Vajjon a tárgyalások eredményre fognak-e vezetni, vagy nem. — írja — azt nem tudom, de annyi bizonyos, hogy a jövőben is épp oly kevés fog sikerülni a Justh-párt tagjai közé felhivatalos koholmányokkal éket verni, mint ahogyan ez a múltban sem sikerült. A Justh-párt tagjainak fölfogása egységes, valamennyien készek a válság megoldását elősegíteni, azonban csakis olyan megoldást, amely Magyarországnak az általános, egyenlő és titkos választói jogot biztosítja.

A „Zeit“ ezután cikket közöl, amelyben felhívást intéz Lukács László miniszterelnökhöz, hogy foglaljon határozottan állást ama választójogi program mellett, amelyet nemrégben is vallott és amelynek nagy része van abban, hogy ő lett Khuen-Héderváry gróf utóda. A lap szerint nem lehet Magyarországon a választójogi reformot megalkotni anélkül, hogy a jelenlegi pártok két nagy csoportra ne váljanak szét: egy demokratikus és egy konzervatív csoportra. Mivel pedig a véderőreform sorsa össze van kapcsolva a választójogi reformnak sorsával, enélkül a csoportosulás nélkül a véderőreformot sem lehet keresztülvinni. A válság megoldását csakis a pártok között létesülő békés meg egyezés eredményezheti. Ilyen meg egyezés azonban csak akkor jöhet létre, hogyha azt lojális alapon keresik.

A kibontakozás lehetősége.

A Justh-párt orgánuma ma esti száma a következőket írja a miniszterelnök tanácskozásáról:

„Lukács tanácskozásai egyelőre félbemaradtak. Ma délután a miniszterek Bécsbe utaztak, hogy a holnapi esküdtelen jelen legyenek. Itthon Lukács a Kossuth-párt vezéremberei közül Apponyival és Déssyvel, a függetlenségi párt részéről Batthyányval tárgyalt a napokban hosszasan. Mindkét irányban a választójogi program további részletezése iránt érdeklődött. A függetlenségi pártok kebelében az a felfogás jut érvényre, hogy a kor-

mány hivatása a részletesebb előterjesztés. Az ellenzéki pártok nagy általánosságban körvonalozhatják csak álláspontjukat, de részletesebb kidolgozás nem lehet feladatuk. Ha a kormány kész hozzájárulni az alapelvekhez, akkor következik el annak a lehetősége, hogy a további tárgyalások a részletesebb intézkedésekre nézve is sikerrel legyenek folytathatók. Ha Lukács, mielőtt magát jobbra egy balra elhatározná, egyes homályban maradt kérdésekre nézve szeretné magát tájékoztatni, vagy esetleg írásbeli feljegyzés tárgyává tenni az ellenzéki előterjesztések részleteit, erre bizonyára bármikor készséggel nyújtanak neki ellenzéki részről alkalmat. Szóval a lényeg a födclog, nem pedig a formák és a külső előzékenység, amelyben bizonyára egyik részen sincsen hiány. De az kétségtelen tény, hogy az általános és egyenlő választói jognak becsületes és minden kerületre kiterjedő megvalósítása és a titkos szavazás behozatala nélkül hiába próbálkozik bárki is eredményt elérni, az nem fog neki sikerülni.“

Más forrásból jelentik, hogy a kormány több napos bécsi elfoglaltsága folytán a kormány és a pártok viszonyában egyelőre semmi változás se várható. Minden információk úgy szól, hogy új tárgyalások a kibontakozás megteremtésére csak a delegációk után fognak megindulni.

Khuen költözik.

Khuen-Héderváry Károly gróf volt miniszterelnök, mint értesülünk, holnap költözködi ki a miniszterelnöki palotából, Khuen-Héderváry gróf Bécsből való visszatérése után hédervári birtokára vonul vissza hosszabb pihenésre.

A Kossuth-pártkörből.

A negyvennyolczas függetlenségi Kossuth-párt körhelyiségében az est folyamán a képviselők és a párt kültagjai nagy számmal jártak fenn. A vezetés részéről Déssy Zoltán, Tóth János, Szentiványi Árpád és Sághy Gyula voltak ott. A párt tagjai élénken vitatták meg a politikai helyzetet.

A mai délelőtti folyamán gróf Apponyi Albert és Déssy Zoltán meglátogatták Kossuth Ferencet és vele hosszabb tanácskozást folytattak. Később Szentiványi Árpád is tett Kossuthnál látogatást.

A Justh-pártkörből.

A függetlenségi Justh-pártban nagy számmal fenn járt képviselők és kültagok beható eszmecserét folytattak a politikai helyzetről, melyben az elnökség részéről Justh Gyula és Batthyány Tivadar gróf vettek részt. Szó volt a képviselőház legközelebbi üléséről, továbbá a vasárnapi népgyűlésről, mely ismét impozáns demonstrációnak készül a véderőjavaslatok ellen és a választójogért folyó nagy küzdelem mellett. A párt vasárnap, e hó 25-án délután hat órakor tartja meg értekezletét. Az értekezleten Justh Gyula elnököl.

A munkapártból.

A nemzeti munkapártban a párt tagjai ma este elég számosan voltak fent, habár a miniszterek és a képviselők egy része Bécsbe utazott a delegációra. Fent jártak a körben gróf Tizsa István, Návay Lajos, a képviselőház elnöke, Beöthy Pál alelnök, az államtitkárok és sokan azon képviselők közül, akiknek mincse a delegációban. Jakabffy Imre államtitkárt kitüntetése alkalmából a párt tagjai nagy melegséggel üdvözölték. Megjelent a körben ma este báró Burián volt közös pénzügyminiszter is, ahol egy óra hosszágú időzött és beszélgetett a párt tagjaival. Báró Burián volt közös pénzügyminiszter, aki minisztersége korában is gyakran megfordult a nemzeti munkapártban, azelőtt pedig a szabadelvűpárt klubhelyiségében, most be fog iratkozni a pártkörbe. Burián állandóan Budapesten fog lakni, itten bérelt lakása már teljesen rendben van.

A horvát politika.

A horvát képviselők ma délelőtt Budapestre érkeztek és ma délután a kormánypártiak, valamint a horvát-szerb koalíció és az eszéki csoport tagjai közös értekezletet tartanak. Ezt megelőző-

leg a kormánypártiak külön is tartottak konferenciát, amelyen Tomasič a volt horvát bán is részt vett. A horvát képviselők tanácskozásának az a célja, hogy lehetőleg egyöntetű megállapodásra jussanak az új kormányval szemben elfoglalandó álláspont tekintetében.

A kormány nézeteit megtudandó, gróf Pejašević Tivadar volt horvát bán ma délelőtt felkereste Lukács László miniszterelnököt és hosszabban tárgyalt vele.

Budapest, április 26.

A főrendiház ülése. A főrendiház hétfőn e hónap 29-ikén délután négy órakor ülést tart, amelynek napirendje a következő: 1. Elnöki előterjesztések. 2. A kormány bemutatkozása. 3. A mentelmi bizottság jelentése. 4. A jegyzőkönyv hitelesítése.

Lukács bucsuja a pénzügyminisztériumtól. Lukács László miniszterelnök a következő levélben bucsuzott el a pénzügyminisztérium tisztviselői karától:

„Ő császári és apostoli királyi felsége ez évi április 22-én kelt legfelsőbb elhatározásával engem a magyar királyi pénzügyminisztérium vezetésébe alól legkegyelmesebben fölmenteni méltóztatott. A midőn e legmagasabb intézkedés folytán a pénzügyminisztérium tisztikarától ezennel bucsut veszek, nem mulasztatom el legbensőbb köszönetemet nyilvánítani azért a szakavatott, buzgó és nem ritkán önfeláldozó munkálkodásért, amelyvel ez a tisztikar engem hivatalos működésem egész ideje alatt támogatni és a reám bízott nehéz feladatok megoldását megkönnyíteni szíves volt. Hálásan emlékszem vissza munkatársaim jeles szolgálataira, kérem őket, tartsanak meg engem a pénzügyi igazgatás vezetésétől történt visszalépésem után is jó emlékezetükben. Budapest, 1912. április 22. Lukács.”

KÜLFÖLD.

Oroszország külügyi politikája.

— Szaszonov nyilatkozata a háborúról. —
Az orosz külügyi exposé.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 26.

Az orosz birodalmi дума, — mint Pétervárról jelentik, — ma tárgyalta a külügyminisztérium költségvetését, amelynek során Szaszonov külügyminiszter nagy beszédet mondott Oroszországnak az egyes államokhoz való viszonyáról s ezzel kapcsolatosan a legaktuálisabb külpolitikai kérdésekről: az orosz-török háborúról.

Részletes jelentéseinket a дума üléséről itt adjuk:

Krutinski előadó jelentése szerint a külügyminisztérium költségvetése 6,500.100 rubelben van előirányozva. Szólv javasolja, hogy Finnországnak a külügyi hivatal költségvetéséhez való hozzájárulási kvótáját mielőbb megállapítsák.

Ezután Szaszonov külügyminiszter emelkedik szólásra. Kifejti, hogy Oroszország politikája taníthatatlanul ragaszkodik a világbékét biztosító Franciaországgal való szövetséghez. Párisi tárgyalásai folyamán meggyőződött arról, hogy a vezető francia körök csak úgy, mint Oroszország ragaszkodnak a szövetséghez és odatörekcsenek, hogy azt a két nemzet és ugyiszintén az európai béke javára kihasználják. Az Angliával 1907. évben kötött egyezmény a legjobb eredményeket szolgáltatta. A kölcsönös bizalom és rokonszenv nemcsak a vezető-körökre szorítkozik, hanem szélesebb alapokon nyugszik, amit az angol vendégek legutóbbi látogatása is bizonyít. Németországgal szemben Oroszország a hagyományos barátság és jó szomszédi viszony fenntartásán dolgozik, abban a meggyőződésben, hogy Németország hasonlóképpen cselekszik. A racconigi-i találkozásnál kifejezésre jutott az, hogy az Olaszországgal való baráti viszony tovább fejlődik és erősödik. E viszony szilárdítását a balkáni helyzetre vonatkozó egyező fellegás biztosítja. Az alapelv a balkáni státusquo megővése, a kis balkáni államok függetlenségének, erősödésének és békés fejlődésének előmozdítása és a törökországi új rezsim támogatása és megszilárdítása. Oroszország annak idején tájékoztatta a nagyhatalmakat és a közvéleményt ezen elhatározásokról. A nemrég elhunyt osztrák-magyar külügy-

miniszter megerősítette ezt a delegációk előtt. Megfelelő forrásból tudomására jutott Oroszországnak, hogy Ausztria-Magyarország a jövőben is hű marad ezen alapelvekhez. Ausztria-Magyarországnak erre vonatkozó elhatározása csak kedvező hatással lehet az Oroszországgal való viszony jövőbeli fejlődésére.

A közeli keleten a helyzet nem egészen kielégítő és a török-olasz háborúra való tekintettel nagy figyelmet igényel. Alapos az a remény, hogy a Balkán békéje zavartalanul fennmarad és a háború nem idéz elő általános konfliktust. Aggodalmát eddig csak az olaszok harcmodora okozott, amennyiben régebben operációik csak távolabbi vidékekre szorítkoztak és ez a semleges hatalmak érdekeit alig érintette. Másrészt a Dardanellák bombázását nem kísérték oly akciók, melyek arra engedtek volna következtetni, hogy Olaszország az eddig követett politikától eltért volna. A Dardanellák elzárása Törökország részéről lényegesen sérti Oroszország kereskedelmi érdekeit. A konstantinápolyi orosz nagykövetség erre való tekintettel előterjesztéseket tett és a semleges hajók részére szerződésileg biztosított áthajózási szabadságra utalt. Remélhető, hogy a szabad áthajózás már a legközelebbi jövőben biztosítottatik. A legutóbbi események indokoltá tették Oroszországnak azon kezdeményezését, hogy az érdekelt nagyhatalmakkal egyetemben állapítsák meg azokat az alapokat, amelyekben a háborút viselő feleknek a közvetítést felajánlhatják. Olaszország és Törökország álláspontjai azonban annyira szétágaznak, hogy a hatalmak e lépésének közvetlen eredményei most alig várhatók. A hatalmak mindazonáltal, mielőtt csak lehetséges, megújítják kibékítési kísérleteiket.

A miniszter sajnálja, hogy a krétaiak kísérletet tettek arra, hogy Krétát forradalom útján egyesítsék Görögországgal. A krétaiak ezáltal magukat is és Görögországot is nagy veszélynek tették ki. A Kréta előtt állomásozó számos idegen hadihajó bizonyítja azt, hogy a védőhatalmak ezt nem hajlandók megengedni és ha szükséges, a hatalmak még határozottabban fognak eljárni. Bulgáriát és Szerbiát illetően remélhető, hogy ez államok uralkodóinak és kormányainak bölcsesége és megfontoltsága, valamint a lakosság hazafiassága még a nagybarányu igazalmak esetén is tartózkodni fognak politikai kalandok veszélyeitől. Ez államok higgadsága meggyőzhetné Törökországot arról, hogy szükséges az európai Törökország belső békéjét biztosítani, mire nézve a keresztény lakosság kulturális és gazdasági szükségleteinek biztosítása volna. Perzsiában hála az 1907. évben Angliával kötött meg egyezésnek, nagyobb bonyodalmak nem fenyegetnek. Az Oroszország és Perzsa közötti nem teljesen jó viszonynak mindenekelőtt a perzsa nacionalista pártnak békéltetése az oka. — Az orosz diplomácia egyik feladata, hogy fenntartsa a jó viszonyt Kínával. Ezért Oroszország azt éhajtja, hogy az ő közbenjöttével a kínaiak és mongolok között béke álljon helyre, mi mellett támogatni fogja a mongolokat abban, hogy autonóm igazgatást szervezhessenek. Az Észak-Amerikával fennálló kereskedelmi szerződés felmondására átérve, visszautasítja a külügyminiszter azt az állítást, hogy Oroszország nem respektálta a kereskedelmi szerződést minden részletében.

Beszédét azzal a felszólítással végzi, hogy ne higgyenek a szállongó háborús híreszteléseknek. A legközelebbi jövőben az állam külpolitikáját nem fenyegeti veszély. Oroszország nyugodtan foglalkozhat belső konszolidációs munkájával.

A fezi lázadás.

— A francia kormány intézkedései. —

— Saját tudósítónktól. —

Páris, április 26.

Most érkeztek csak Fezből Tangeren át az első részletes tudósítások, amelyekből fogalmat lehet alkotni az április 17., 18. és 19-én történt rémséges események felől. Most már ismeretes a Fezben tartózkodott összes francziák sorsa. A halottakat már agnoszkálták. Sok olyan holttestet találtak, amelyet a marokkóiak rettentően megcsontítottak. A mérsárlásban a marokkói nők is részt vettek. Négy francia tiszt, miután a lakást, amelyben eltorlaszolták magukat, tovább nem védelmezheték, a hátsó ajtón a Fez melletti kis folyóhoz menekültek, lehúzódtak a vízbe, hogy csak a fejük látszott ki s úgy töltötték egy-két órát. Végre egy serif házában menedéket találtak. Április 19-én aztán akcióba lépett Broulard tábornok, mire a fölkelők visszavonultak. Regnault, a rendkívüli követ, eleinte ellenszegült Broulard akciójának, de végül is belátta, hogy egyébként

nem lehet véget vetni a lázadásnak. Az ellenállás megtört. Számos őrszár — francia és algérii — beszüllött katonákból vegyest — járta be az utcákat és lelőttek mindenkit, akinek a kezében fegyver volt. Aki ellenállás nélkül megadta magát, azt átadták a katonai hatóságoknak. Április 19. és 20-án az előkelőségek is megadták magukat. Tudtukra adták, hogy sorsukról később határoznak. A város kapuit egyelőre megszállva tartják. Április 20-án Regnault fölkereste Muley Hafid szultánt, amiközben a Beta-palotán kellett keresztülmennie. A beszélgetést titokban tartják. A párisi irányadó körök még nem egyeztek meg teljesen a további teendőkről tekintetében. Többféle tervről beszélnek. Az egyik állítólág az, hogy polgári egyént neveznek ki kormányzónak és pedig vagy Regnault-t, vagy Recoilt, vagy Jonnart-t. A kormányzó mellé egy tábornokot rendelnének katonai tanácsadóul. Erre a szerepre D'Amade és Liautey tábornokokat emlegetik.

A fezi Hotel de Franceban bezárt francziák életüket a szálloda tulajdonosnője, Imberdis asszonynak köszönheték. Ez a hőselkü asszony, amikor a fölkelők közeledtek, az ajtóhoz rohant, elreteszelte és addig támasztotta hátával az ajtót, míg a férfiak föl nem fegyverkeztek. Amikor a fölkelők behatoltak, a hőselkü asszonyt egy jól célzott golyó leterítette.

A francziák helyzete Marokkóban egyre válságosabb. Az elégedetlenség a francia protektorátussal szemben már forrponton van és a „Morningpost” véleménye szerint Franciaországnak legalább kétszáz ezer katonára lesz szüksége, hogy a lázadást leverje. Az Alkazaitól délre 32 mérföldnyire fekvő Luc er Arba francia állomásról egy 375 emberből álló mór lovascsapat megszőkött és fegyvereit és tőlényeit is magával vitte. Tarudanból, Agadirből és más az ország belsejében levő állomásokról az európaiakat a legnagyobb sietséggel a legközelebbi parti városokba vitték. Különösen Tarudanban nagyon fenyegető a helyzet. Ott egy mór törzs elfogta egy hamburgi szindikátus képviselőjét és huszonnégy frank váltásdíjat követel érte. Az európaiakat, ha olyan területekre vezet be a lábukat, melyek szerződésileg nem állanak nyitva előttük, megkorbácsolják és vasraverit.

A haditengerészethez tartozó egy szállítóhajó tegnap Marseilleből Oranba ment, hogy onnan újabb csapatokat szállítson Marokkóba. Casablancában az „Armenien” nevű gőzös, mely Dakkából érkezett, 800 senegali vadászt szállított partra feleségeikkel és gyermekeikkel együtt.

Azon jelentéssel kapcsolatban, amely szerint a holnapi minisztertanács a marokkói főrezidens kinevezésével és jogkörének megállapításával fog foglalkozni, nyilván félhivatalos közlésekben utalnak arra, hogy a Muley Hafid szultán által aláírt protektorátusi szerződéshez még a francia parlamentnek hozzájárulása szükséges, végleges kinevezés tehát még nem lehetséges. Hir szerint a kormány még egyelőre rezidenset, vagy biztost fog Fezbe küldeni, akinek hatalmi köre később megfelelően tágíthatni fog.

A Reichsrath. Bécsből jelentik: A képviselőház mai ülésén az elnök közli, hogy a képviselőház az olasz királyi pár szerencsés megmenekülése alkalmából küldött üdvözlő táviratára az olasz külügyminiszter felkérte a római osztrák-magyar nagykövetséget, hogy közölje az osztrák képviselőházzal a királyi pár köszönetét, melyet az osztrák képviselőház szerencsekívánatai igen rokonszenvesen érintettek. Ezután áttérnek a napirendre melyen az állami alkalmazottak előléptetési ügye szerepel.

A ház elfogadta az irodatisztek előléptetésére vonatkozó törvényjavaslatot. A vita folyamán a belügyminiszter határozottan állást foglalt a javaslat ellen és rámutatott különösen a hadügyi vezetőség aggodalmaira, mert a javaslat által a kiszolgált tisztek előnye megszűnik. Az ülés végén Bianchini a miniszterelnökhöz intézett kérdésben kijelenti, hogy a horvátországi diktatura tovább tart, bár a miniszterelnök kijelentette, hogy belső és külső viszonyainkra veszélyes és destruktív hatást gyakorol és bár a parlament

egyhanguan kijelentette, hogy a horvátországi kivételes állapot jogosulatlan és alkotmányellenes. Egy egész néptől minden ok nélkül elrabolják a szabadságot. A nép azonban a jogosulatlan letartóztatások és kiutasítások ellenére nyugodt maradt. A horvátországi nyomorult állapot kínos vízhangra talált Dalmáciában is. Ennek következtében a horvátországi diktatúrával együtt Dalmáciában is a sajtószabadságot és a gyülekezési módot a Cuvaj-féle módszer szerint kezelik. Ez ellen tiltakozik és orvoslást követel. A háznak ma egy dalmát népegyesület petíciót nyújtott be és kéri az elnököt, hogy hasson oda, hogy az még a jövő év folyamán tárgyalassék. Ha ez a szégyenletes Cuvaj-féle diktatúra tovább is pusztít, azt mégsem szabadna megengedni, hogy Dalmáciába is behurcolják. Az elnök azt válaszolja, hogy az illető petíciót az alkotmánynak megfelelő elbánásban fogják részesíteni. A következő ülés kedden lesz.

A bécsi közösi választások. Bécsből jelentik: A harmadik választókerület mai szavazásán a mandátum került betöltésre, még pedig kettő a Lipótvárosban és egy-egy a Josefstadtnban és Ottakringban. A Lipótváros két mandátuma keresztényszocialistáknak jutott, meglepetésként a Józsefváros is keresztényszocialistát választott. Ottakringban pótválasztás lesz a keresztényszocialista Ulrich Ferenc és a szociáldemokrata David Antal között. Figyelemreméltó körülmény, hogy ebben a választókerületben aránytalanul növekedett a szociáldemokrata szavazatok száma, holott a harmadik választókerületben a szatócok és kisiparosok szavaznak, akik Lueger idején a keresztényszocialista párt leghívebb elemei voltak.

A szekularizáció Angliában. Londonból jelentik: Az alsóház 331 szavazattal 253 ellen törvényt fogadott el, amely *Wales-államra kimondja, az egyház és állam szétválasztását.*

Összeesküvés Koreában. Pétervárról jelentik: Tokióból érkezett táviratok jelentik, hogy *Koreában új nagy összeesküvést fedeztek fel Japán ellen és Korea függetlenségének a helyreállítását végezték.* Az összeesküvők sok fegyvert és löszert kaptak Mandzuriából. Több száz embert tartóztattak le, akik ellen a legszigorúbban fognak eljárni. A vizsgálatot erősen folytatják és újabb letartóztatások várhatók.

A rebellis Kréta. Athénből jelentik: A görög parlamentben beválasztott kréti képviselők holnap Kanéából Athénbe utaznak, hogy résztvegyenek a kamara ülésén. Ami a védhatalmak magatartását illeti, arra nézve jellemző, hogy a kaneai orosz konzul, mint a konzuli testület doyenje, újból elintézetlenül visszaküldte a kréti kormánynak egy átíratát, mert a papiroson a „Görög királyság” felírás volt rányomtatva. Hír szerint Venizelosz miniszterelnök a kamara összehívásának már kitűzött időpontját újból el fogja halasztani egy hónappal.

Taft és Roosevelt harca. Princefieldből (Massachusetts állam) jelentik: Taft elnök itt tartott beszédében megtámadta Rooseveltet, akiről azt mondotta, hogy *ferdített és csavargatott egyes tényeket, hogy az ő, Taft, elnöki működését kifogásolható színben tüntesse fel.* Bostonban Taft elnök folytatta támadó beszédét Roosevelt ellen. Kijelentette, hogy Roosevelt eltorzította Taft egyes kijelentéseit és megszegte ígéretét, hogy nem fog többé jelöltként fellépni. Taft azt mondja, hogy Roosevelt ígéretei és cselekvései diazharmoniaja eléggé jellemzi további ígéreteinek megbízhatóságát. *New-Hampshire 500 Taft-párti és 300 Roosevelt-párti delegált választott. Taft most Massachusetts államban korteskedik, ahol április 30-án lesznek az előzetes választások. Abban az esetben, ha ott nem tud többséget szerezni, akkor újból való jelölését kiártnak tartják.*

A német jezsuita-törvény. Berlinből jelentik: A birodalomgyűlésben napirenden van a nemzeti liberálisok interpellációja a jezsuita-törvény dolgában. A birodalmi kanzellár késznek nyilatkozik azonnali válasza. Utána Bassermann (nemzeti liberális) javaslatára az interpelláció fölött megnyitják a vitát, amely igen hosszúra nyúlik. Számos felszólalás történt.

A porosz képviselőház botránya. Berlinből jelentik: A képviselőház mai ülésén a tegnapi ülésen történt incidenssel kapcsolatban újabb lármás jelenetek voltak. Már mialatt Zedlitz képviselő (szabaddemokraták) a szociáldemokrata képviselők tegnapi viselkedését és általában a szociáldemo-

krata párt magatartását kritizálta, a szociáldemokraták lármásan félbeszakították. *Leinert és Hoffmann* szociáldemokrata képviselőket az elnök rendutasította. *Hirsch* (szociáldemokrata) az elnökhöz kérdést intézett, vajjon a jövőben szabad-e egy beszélni egy képviselőről, hogy meg volt az a sajnálatraméltó bátorsága, ezt mondani. Az elnök azt válaszolja, hogy nem engedi kétségbevonni azon elnöki jogát, hogy megfelelően minősítse, ha egy képviselő saját hazáját gyalázza. Egy további kérdésre az elnök Stredel képviselő tegnapi fellépését illetően kijelentette, hogy egy képviselő igenis le tudja szállítani a ház nívóját. Amíg ő elnök, nem fogja tűrni, hogy a hat szociáldemokrata terrorizálja a házat. Az egyes incidenseket ma is nagy zajjal kísérték a ház mindkét oldaláról.

Szofia francia vendégel. Szófiából jelentik: *Roussel*, a párisi községtanács elnökének itt-idezése alkalmából a városházán fogadtatás volt, azután Roussel a királyi palotába ment, ahol *Ferdinánd* király kihallgatáson fogadta. Ezt údvári díner követte, amelyet a vendég tiszteletére adtak. Este Roussel megjelent a tudóvész ellen küzdő egyesület által rendezett bálban. A város föl van lobogóva. — *Dechanel* francia képviselő szintén itt időzik és a királyt is kihallgatáson fogadta.

A Dardanellák kérdése.

— A hatalmak nyomása Törökországra. — Kompromisszumos béketerv. — Oroszország, Bulgária és Románia hadi készenlétben. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 26.

A Dardanellák elzárása által okozott kereskedelmi károk különösen Oroszországot, Romániát és Bulgáriát érintik, s ezek az államok máris erőlyes intézkedésekre szánták el magukat arra az esetre, ha Törökország továbbra is elzárva tartja a Dardanellákat. Egyes táviratok azt jelentik, hogy az orosz fekete-tengeri flottát a Boszporus bejáratának közelében látták, s ugyanekkor Szófiából és Bukarestből is mozgósítási hírek érkeztek. Egyelőre csend van az aegai tengeren, az olasz flotta elvonult, s ma már a Dardanellák elzárásának kérdése az egyetlen égető kérdés. A hatalmak erősen készülődnek valami akcióra s ez az erőlyes, háborus akció csak akkor kerülhet el, ha Törökország, valamint Olaszország hajlandók tárgyalásokat kezdeni annak a kompromisszumos béketervnek az alapján, amelyet Sasonov kezdeményezésére a hatalmak még egyszer a háborus felek elé terjesztenek.

Mai táviratainkat itt adjuk:

Az elzárt Dardanellák.

Konstantinápoly, április 26. Most emelik ki a robbanó aknákat a Dardanellák torkolatánál, de a *részhatóság nem engedi át a kereskedelmi hajókat.* Hiába szólalt fel tegnap az osztrák-magyar nagykövet, majd a görög és román követ, a portán az volt a válasz, hogy bármennyire szeretné a kormány újból megnyitni a kereskedelmi hajózást, *nem teheti, míg veszedelem fenyegeti a Boszporust az ellenes flotta részéről.* A Boszporusban száz kereskedelmi hajó vesztegel. Némelyek kitétek rakományaikat, mások megrakodva indulni akarnának. Ugyanennyi kereskedelmi gőzös vár bobocsátást a Dardanellák előtt. *Mahmud Sefket* basa kijelentette, hogy *egyelőre még gondolni sem lehet a Dardanellák megnyitására.* Törökországnak kell, hogy szabadon rendelkezhesék védelme tekintetében, mivel nem ő a támadó. A kárt, amit a hajózás a Dardanellák elzárása által szenved, az érdekelt körökben napi egy millió koronára becsülik.

Az orosz flotta a Boszporusz előtt.

Berlin, április 26. Bukarestből jelentik a „Lokalanzöiger”-nek, hogy a *Dardanellák kérdésében a legközelebbi idő alatt nagyon komoly fordulat várható. Az orosz fekete-tengeri hajóhad a Boszporus*

bejárata előtt jelent meg és a román kereskedelmi gőzöök, amelyek a Boszporus felé mentek, utközben találkoztak az orosz hadihajókkal, amelyek már most alig egy órányira vannak Konstantinápolytól. Egy görög gőzös kapitánya azt jelentette, hogy az orosz fekete-tengeri hajóhadat a Boszporustól harminczöt tengeri mértföldnyire látta.

Konstantinápoly, április 26. A tegnap ideérkezett *Orajova* román gőzös kapitánya elmondta, hogy a *Fekete-tengeren, a Boszporus bejáratától 35 tengeri mértföldnyire husz orosz hadihajót látott.*

Bulgária és Románia harca készen.

Szófia, április 26. A kormányhoz közzel álló körökből jelentik, hogy *a harcra készen álló bolgár hadsereg abban a pillanatban, amikor az orosz tengeri hajóhad a Boszporusban megjelenik, át fogja lépni a macedóniai határt.*

Bukarest, április 26. A hirtelen beállott válságos helyzet következtében a román kormány is elhatározta, hogy akcióba fog lépni. A román hadügyi kormányzat megtette a szükséges intézkedéseket, hogy szükség esetében három hadtesttel azonnal átléphessen török területre.

Elsülyedt olasz hadihajó.

Konstantinápoly, április 26. A porta jelenti, hogy a *Varesé* olasz páncélos czirkálóhajó a Dardanellák bombázása után *valószínűleg elsülyedt*, mert erről a hajóról való tárgyak és okmányok Lemnosz-szigeten *Kasztri* közelében partra vetődtek. A török lapok részletes jelentéseket közölnek a *Varesé* nevű olasz páncélos czirkáló elsülyedéséről. A tengerészeti hatóságok utasítást kaptak, hogy az *összeszedett hajóreszeket megőrizzék és minden adatot pontosan összegyűjtsenek.*

Róma, április 26. A Stefani-ügynökséget felhatalmazták a külföldön elterjedt azon hírekkel szemben, hogy a *Varesé* nevű olasz páncélos czirkáló a Mudros-öbölben (Lemnosz-sziget) elsülyedt, annak kijelentésére, hogy a *Varesé* kitűnő kondícióban van és szükség esetén akár azonnal is újból akcióba léphet.

Kompromisszumos béketerv.

Pétervár, április 26. A hatalmak azt tervezik, hogy Sasnem kezdeményezésére még egyszer kísérletet tesznek és ama válaszok alapján, amelyeket egyrészt Törökország, másrészt az olasz kormány az eddigi diplomáciai lépésekre adott, kompromisszumos tervet dolgoznak ki, amelyet megküldenek a két hadviselő félnek.

EGYHÁZAK.

— (Püspöki konferenzia.) Ma délelőtt tíz órakor folytatták és be is fejezték a magyarországi püspökök a hercegprimás budai palotájában tegnap megkezdett tavaszi tanácskozását. Az értekezleten ma is Vasary Kolos bíboros-hercegprimás elnökölt, a jegyzőkönyvet Glattfelder Gyula esanádi püspök vezette. Az előkészítő bizottság javaslatait a tárgysorozat egyes pontjaira nézve Cserenoch János kalocsei érsek terjesztette elő. A tárgysorozaton szóba került az ünnepek számának korlátozását elrendelő pápai dekrétum ügye, melyre a tavalyi őszi konferencián a magyar püspöki kar előterjesztéssel élt a Szentszékhez, ahonnan azonban ezideig nem érkezett válasz. Beavatott helyen tudni vélik, hogy Magyarországon az ünnepek száma valószínűleg változatlanul megmarad. Tárgyalták a bőjti fegyelmet, a missziók ügyét és elhatározták egy közös kántorkönyv kiadását. A Szent István-Társulatot érdeklő több ügyben is határozott a mai konferenzia. A középiskolákban tartandó lelkiigyakorlatok, az országos kath. tanítói érvelés, a tanoncok hitoktatása, a párbé-ügy rendezése, a Bécsben ez év őszén megtartandó XXIII. eucharisztikus kon-

gresszuson való részvétel és a Kath. Sajtóegyesület ügye volt még a tanácskozás tárgya. Nem kis meglepetéssel tárgyalta a püspöki kar a Munkásbiztosító Pénztár ama követelését, hogy az egyháziak, a harangozók, a hitközségi alkalmazottak, sőt a segédlelkészek is biztosítottassanak a pénztárnál. Tudomásul vették, hogy a plébánosok ezeket az indokolatlan követeléseket rendszeresen visszautasítják és elhatározták, hogy ez ügyben a kormányhoz felterjesztéssel élnek. A konferencia anyaga ezzel le is tárgyalatott, mire a hercegprímás szívélyesen elbucsuolt a püspököktől. A tanácskozás délelőtt ért véget.

— (A református konvent.) A református egyház egyetemes konventje ma délelőtt folytatta tanácskozásait a konventi képviselők nagy érdeklődése mellett. A mai ülés legfontosabb tárgya volt a debreczeni egyetem ügye, amelyet Radácsi György előadó ismertett nagy alaposággal és előterjesztette az egyetemes tanügyi bizottságnak idevonatkozó javaslatát. Többek hozzászólása után a konvent a tanügyi bizottság javaslatát dr. Baltazár Dezső és Dóczi Imre által indítványozott pótlásokkal együtt elfogadta a következőképpen: Az egyetemes konvent a maga részéről is mély megilletődéssel fogadja a tiszántúli egyházkerület felterjesztését, amelyben a debreczeni ref. főiskolának a Debreczenben felállítandó állami egyetemmel alakításához való hozzájárulást kért. Bár nagy sajnálattal érzi, hogy a tény által a magyar református felsőoktatás egyik legerősebb intézetének vezetése esik ki a református egyház kezéből, mindazonáltal átértve a magyar nemzeti kultúra magasabb érdekeit, melyekkel a református egyház kulturális törekvései mindenkor a legszorosabb összhangban állottak, emellett abban a tudatban lévén, hogy ez a tény önként érthetőleg nem érintheti a ref. egyháznak a református egyetem állíthatása iránt való törvényes jogát: elvileg hozzájárul a tiszántúli egyházkerület felterjesztéséhez, azonban felhívja a tiszántúli egyházkerület közgyűlését, hogy az e tárgyban az állammal kötendő és az egyetemes konventnek annakidején helybenhagyás végett bemutatandó írásbeli szerződésben kifejezetten biztosítsa a debreczeni állami egyetemen a református teológiai fakultás állandó fenmaradását és annak a többi egyetemi karokkal való teljes egyenjogúságát és hogy a teológiai szakoktatás teljessége által megkívánt tanszékek memkülönben a tanárjelöltek számára internátus és tanárképző intézet létesítésére teljes erővel törekedjen. Ez az internátus a tiszántúli ref. egyházkerület vezetése és felügyelete alatt álljon és az egyházkerület önkormányzati jogának sérelme nélkül hozassék a debreczeni egyetem bölcsészeti karával kapcsolatba. Továbbá terjesztse számcszerű részletes kimutatást a konvent elé arról, hogy mely alapok és mennyiben használhatók fel a kötendő szerződésben igényelt összegek fedezésére és a tanárképző intézet létesítésére. Kijelenti az egyetemes konvent azt is, hogy a lelkészképzésre az egyházi törvényben biztosított legfőbb felügyeleti jogot ez az új berendezkedés semmi tekintetben nem érinti. Végül rendezve a nehéz helyzetet, amelyben az új egyetemek felállítása és közelebbi a debreczeni egyetem létesítése a többi ref. főiskolákat juttatta, kifejezi az egyetemes konvent, hogy a maga részéről minden lehető el fog követni a többi teológiák és jogakadémiák sértetlen fentartása és versenyképességének biztosítása érdekében. A konvent holnap délelőtt folytatja tanácskozásait.

— (A protestáns ötös bizottság és a lelkészi fizetésrendezés. A magyarországi protestáns egyházak közös ügyeinek tárgyalására kiküldött állandó bizottság ma este ülést tartott. Igen cikese-redegett felszólalások történtek a tekintetben, hogy a kormány, dacára a határozott ígéreteinek, a lelkészi fizetésrendezés ügyét még nem oldotta meg. A bizottság sürgető felterjesztést intéz a kormányhoz a lelkészi javadalmazás tárgyában. Kérte továbbá az államsegély felemelését, a református és evangélikus jogakadémiai tanárok javadalmazásának emelését és a református lelkészek özvegyei és árvái évi juttatásának javítását. Tárthatatlan helyzet ugyanis az, hogy a lelkészözvegyek csak évi 500 korona, a teljes árvák évi 150 korona, a félárva 100 korona évi juttatást kapnak ezidőszárrint. Végül felterjesztést intéz a bizottság a kormányhoz aziránt is, hogy nagypénteken, a protestánsok legnagyobb ünnepén, a protestáns tisztviselőknek munkaszünetet engedélyezzen.

— (Uj káptalani helynök.) Eperjesről jelentik: Az eperjesi görög-katolikus székeskáptalan mai ülésében a Kovaliczky Kornél nagyprépost elhunytá folytán megüresedett s az egyházmegye kormányzatára hivatott káptalani helynöki állásra a püspöki szék üresedése idejére Répássy György olvasókanonokot és borsodi főesperest választotta meg.

Földgázforrás Budapest határán

— A tudósok nyilatkozatai. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 26.

A mai számunkban már részletesen beszámoltunk a Vicián-telepi földgáz-forrásról. A földtani intézet tovább folytatja a kutatásokat s azon tanakodnak az érdekeltek, hogy érdemes lesz-e a fővárosba vezető készülékeket berendezni. A vélemények nagyon megoszlanak. Több tudós azt hiszi, hogy csak időszakos, kis mennyiségű földgáz-telepről van szó, amely rövidesen kiürül. Mások pedig — és ők vannak a többségben — azt erősítik, hogy tisztelegre is elég volna a földgáz egész Budapestnek. Egy nagy fontosságú megjegyzés is elhangzott. Tassonyi Ernő azt hiszi, hogy a főváros közelében nagyobb gázfészkek van s ez a forrás is csak annak egyik nyilvánvalója.

A kiküldött tudósok eltérő nyilatkozatai a következők. Galóczy Ápád bányamérnök a következőket mondotta egy újságirónak:

— A gázforrás nagy vagyon ér. Mállyan a földben mérhetetlen kincsek vannak elrejtve. Az én véleményem szerint nagyon sok gázt tartalmaz a forrás. Ez a terület, mint megállapítottam, 210 méterre van a tenger színe felett: a furás tehát csak 20 méterrel haladta túl a tengerszintet. Ez a jel is amellett szól, hogy igen nagy úrben történik a gázfejlődés. Mindenesetre, hogy egészen behatóan ki lehessen használni a forrást, több kutat kell majd nyitni. Legközelebb újabb furásokat fogunk eszközölni, hogy megtudjuk, milyen területre terjednek a gázerek. Ennek a forrásnak amellett, hogy aránylag igen közel esik a fővároshoz, az az előnye is megvan, hogy veszedelemmel nem fenyeget. Kétszázharminc méter vastag földréteg borítja a forrást, attól tehát, hogy a gázömlés bajt okozna, nem kell félni. A kissármási forrásoknak az a hibájuk, hogy igen magasan vannak. Ez az oka, hogy a gáz magától előtör és kisebb földlökéseket is előidéz. Ez a forrás mindenképpen megfelel és kincset ér.

Papp Károly nagyon pesszimistikusan nézi a helyzetet:

— A gáz kavicsos homokrétegekből ered, ez a homogréteg a miocén kora tenger maradványa. A gáz kezdetben sós vízzel keverve tört fel, de ez a víz pár óra múlva elapadt s ettől fogva a gáz már szárazon tört elő. A gáz tiszta metán, levegőszintű, úgy, hogy jelenléte csak vibrálásból vehető észre. A szaga olyan, mint a savanyu káposztáé. A furócső ötvenkét milliméter átmérőjű s a rajta kitérő gáz, meggyújtva két méteres lánggal ég. A csőre erősített manometer segítségével megállapítottuk, hogy a gáz nyomása két egész négy tízed atmoszféra, ami körülbelül száz lóerőt jelent. Eddig óránként negyvennégy köbméter gáz bugygyan ki, de hogy ez a mennyiség állandó lesz-e, azt még nem tudhatni, arról csak a tapasztalat fog majd biztosat mondani. A gáz mennyisége mindenesetre annyi, hogy a Vicián-telepet nyolc-tíz évig is elláthatja. Arról szó sem lehet, hogy a gázt a fővárosba vezethessük felhasználás céljából, mert erre a forrás igen kicsiny.

Tassonyi Ernő bányászkiut nyilatkozata az alábbi:

— A veresegyházi gáztelepen a felső földréteg sárga agyag, azután mediterrán agyag következik s kétszázharminc méter mélységben kavicsos réteg. Ebből árad a gáz, körülbelül tíz liter percenként, két egész négy tízed atmoszféri feszültséggel. Valószínű, hogy Budapest mellett nagyobb gázfészkek van, mert tudtommal a Rákoson is észlelték földgázt kisebb mennyiségben. A veresegyházi földgáz, úgy látszik, ugyanolyan, mint a kissármási. Hogy milyen arányú a Vicián-telepen a földgázprodukczió, ezt addig, amíg rendszeres furásokat nem eszközölnek, nem lehet megmondani. A rendszeres kutatás pedig nagyon fáradságos. M. jelentést tettünk észleleteinkről a pénzügyminisztériumnak, hogy az állam megtartsa-e magának a földgázt, vagy eladja-e, ezután dől el.

Az „EGYETERTÉS”

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. alatt van.

A szerkesztőség telefonja 788.

A kiadóhivatal telefonja: 706.

A kis leányok sorsa.

— Ismét eltiint négy leány. — Gyermekrontó papucsos. — Rumpf János sorsa. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 26.

Már valósággal új rovatot kell nyitnunk a szegény kis leányok tragédiáinak. Hűszékeny fővel engednek a csábításnak, beteges hajlamu emberek kezébe kerülnek, akik aztán nem kimélik a szerencsétlen teremtséket. Most is hat kis leány sorsáról kell beszámolnunk.

A szerencsétlen Schwarcz Gizella holttestét még el se temették, máris egy másik szörnyűség eset foglalkoztatja a rendőrséget. Ismét egy vadállatot tettek ártalmatlanná. Feljelentés alapján a rendőség letartóztatta Budai Ignác huszonöt éves papucskészítőt, aki egy hat éves leányt rontott meg. Szombaton az elvetemült ember elment egy régi ismerőse lakására, ahol csak barátja hat éves kis leányát találta. Mézes-mázos szavakkal elcsalta a kis leányt Mohács-utca 10. számú házban levő lakására. Ott a kis leányon erőszakot követett el. A merénylet után a gyerek eszméletlenül maradt az ágyon. Budai magához térítette és haza küldte. Otthon még rosszabbra fordult a leány állapota, úgy, hogy a Bródy Adél-gyermekkorházba kellett szállítani. Szegény leány most élet és halál között lebeg. A rendőség maga elé idézte Budai Ignácot, aki mindent bevallott. A rendőség letartóztatta.

A rendőrségen ma ismét négy leány eltűnését jelentették be. A nyomozást rögtön megindították, a detektívek szétszaladtak a városba, de eddig még semmi eredményt se tudnak felmutatni. Az eltűnt leányok a következők: Horvát Lina 15 éves cseléd-leány (Baross-utca 122.), Pupfl Anna 17 éves nyomdai munkásleány (Kispest), Gyarmati Juliska 17 éves vasalónő (Százados-utca 246.), Sztancsik Margit 12 éves házileány (Tancsics-utca 4.).

A borzasztó véget ért Schwarcz Gizella gyilkosa még mindig nem ismerte be szörnyű bűnét. Münchenből jelentik most, hogy a budapesti rendőség aktái, amelyek a Schwarcz Gizella-esetre vonatkoznak, még nem érkeztek oda. Rumpf ellen a müncheni bíróság megkezdte az előzetes eljárást a budapesti büntény ügyében. Rumpf ugyan több más bünténnyel is van vádolva, de azok ügyében a vizsgálatot csak akkor kezdik meg, ha a budapesti esetre már teljes világosságot derítettek. Noha a törvényszéki orvos megállapította, hogy Rumpf elmebeteg, állapotának tüzetesebb megvizsgálása végett egyelőre még nem fogják elmeorvosi intézetben elhelyezni. Tegnap a „Bayerischer Zentralblatt“-nak egy rendkívüli kiadása jelent meg, amely a leánygyilkosság gyanúja miatt letartóztatott Scheel Ádám arcképét közli. A szöveg részben a vizsgálóbíró közli Scheel részletes személyleírását és azt a gyanút, hogy esetleg Scheel gyilkolta meg Budapestén Schwarcz Gizellát. Scheel azelőtt szakállt viselt, most csak bajusza van; azt állítja, hogy 1902. óta szakadatlanul Budapesten tartózkodott. Mivel Scheel azzal vádolják, hogy 1906-ban Münchenben meggyilkolt egy Schmelz Mária nevű leányt, a lapot egész Münchenben és környékén szétszórták, mert azt remélik, hogy így esetleg meg lehet állapítani, hogy Scheel a gyilkosság idején Münchenben időzött-e? Azonkívül több német és osztrák, meg magyar államiügyszéknél is elküldötték a lapot, mert attól tartanak, hogy Scheel még egyéb büntényeket is elkövetett. A budapesti rendőség egyébként újabban váratlan nyomhoz jutott. Abban a nyomdában, ahonnan egy Csanádi nevű munkás a gyilkosság vasárnapján délután távozni látta Rumpf Scheel Jánost, a rendőség egy mosdón vérnyomokat fedezett fel. Erről a felfedezésről a rendőség nyomban értesítette dr. Minnich Károly törvényszéki orvosszakértőt, aki erre azt az előterjesztést tette, hogy a vizsgálóbíró Csanádi munkásnak bevonásával újabb helyszíni szemlét tartson a nyomdahelyiségben.

Pár nappal ezelőtt jelentettük, hogy a múlt szombaton eltűnt Valti József újsághordó Margit nevű leánya. Az anyjával és az apjával a Sándor-

utczában hordta ki az újságokat. Állandóan követte őket egy 40—50 évesnek látszó öreg ur, aki fekete czilindert, hosszú bő köpenyt, fekete fűzős cipőt viselt. A kis leány bement az egyik házba és azóta nem látták. A rendőrség mindenekelőtt az ismeretlen öreg urat kutatta ki. Kiderült, hogy Böhm Edének hívják és egy gazdasági egyesület titkára. A beteges hajlamu ember a kisleányokat becsalta Korall-utca 21. szám alatt levő lakására. A bíróság már el is intézte az ügyet. Háromszáz korona fő- és 200 korona mellékbüntetésre ítélte. A beteges hajlamu ember azonban nem akart tudni a kis leányról.

Kedden aztán előkerült a kisleány. Elmondotta, hogy a fáradtság annyira erőt vett rajta, hogy elaludt a padláslepcsőn. Fél hazamenni, de azért kiserített az utcára. A kapu előtt találkozott egy szürke felöltős, czilindert viselő emberrel, aki magával csalogatta. A városligetbe akarta vonzolni, de utközben egy barátjával találkozott s így kénytelen volt a kisleány kezét elengedni. Vatti Margit egész nap az utcán kóborolt, egy falatot se evett. Éjjel egy órakor megszánta egy cseléd-leány s felvitte a Szaboles-utca 1-b. számú házba. Hétfőn este aztán Papp Ferencz detektiv elfogta a Bajza-utczában és bevitte a hatodik kerületi kapitányságra. A rendőrség most a másik beteges hajlamu embert keresi.

Alig néhány napja, hogy beszámoltunk Szabó Mária tizenéves leány eltűnéséről. Most egy máramarosi távirat szerint az ottani rendőrség megalálta a kóborló leányt. A máramarosszigeti rendőrség a lapok közlései nyomán letartóztatta Szabó Máriát és visszatalonoztatta Budapestre családjához. A leányt egy muzikizáló csalta el s mivel pénzüket elfogyott, a leány egy pinczérigyhöz került, aki Máramarosszigetre egy kávéházba szerződtette. A rendőrség intézkedett, hogy a csábító, aki most egy czirkuszban kikiáltó, azonnal letartóztassák.

Rövevsük

a párisi divatot.

Egy finom párisi hölgy kigyót melengtetett a muffjában és a hüllőt még a legelegánsabb étterembe is magával vitte. A napokban is betért egy étterembe és a muffot a kigyóval együtt egy székre helyezte. A kigyó a hossza nyult souper alatt eluntta magát és rövid körsétára indult a lokalitásban. A sétának az a meglepő eredménye lett, hogy a vendégek — fizetés nélkül megszöktek a vendéglőből.

Ezzel az esettel a kigyó beállt trükknek a czechblicczelés terén. Most azután a mi dolgunk, hogy ebben az irányban egy kicsit fejlesszük ezt az ötletet. Elvégre, ha Párisban divattá válik, hogy veszedelmes állatokat vigyenek a vendéglőbe, nem sokára divattá lesz nálunk is s így kívánatos, hogy legalább ezen a téren megelőzzük a művelt nyugatot. Annál is inkább, mert a czechblicczelésre nekünk sokkal több szükségünk van, mint a gazdag Párisnak.

Kétségtelen, hogy ezen a téren nehéz produkálni valamit, mert végre egy medvét be lehet öltöztetni ugyan egy szép prêmes télikabátba, fejébe is lehet nyomni egy czilinder-kalapot, de a medvétől már az első pillanatban szerte szaladnak a vendégek és így az én czechem szempontjából a medvének nincsen gyakorlati értéke. Annál biztosabban lehet operálni a kellő időben elengedett patkánnyal. A patkány azonban csak olcsóbb vacsorák árának elblicczelésére alkalmas, mert a főpinczér csakhamar magához tér és elcsip, mielőtt felebarátod kabátjával ellilánhatná. Három sült vacsorát eredményesen viperákkal lehet blicczelni. Nem szükséges igazi viperákkal dolgozni, megteszi egy pár stráfos gummicső is.

Nem valami finom eszköz, de eredményre vezet a görény. Nem okoz riadalmat, nem csinál pánikot, de valami szimatoló figyelmeztetésre serkenti az embert. Eredmény: a görénytulajdonos kido-
bása.

Nem tudom, hogy a divat az oroszánt is akceptálni fogja. Ha igen, a bestiát a főpinczér ellen kell trenirozni és abban a pillanatban befűtteni a terembe, amikor a főpinczér a számlával kőzeledik.

Igy valahogy majd csak megélünk, amíg Párisból új divatot nem jeleznek, vagy amíg a korcsmárosok azzal nem parirozzák a legújabb trükköt, hogy állatszeliidítőköt alkalmaznak a pinczerek helyett.

Ray.

UJDONSÁGOK.

Nehéz kezdet.

Minden kezdet nehéz. Ezt mondják rendszerint a tunyák és restek, vagy azok, akik mentegetni akarják a sikertelenségüket, vagy kifogást keresnek, amelybe burkolóznak, ha vád éri őket, amiért nem elég buzgósággal, vagy energiával dolgoztak.

Mindamellet igaz marad, hogy minden kezdet nehéz, különösen, ha valamely kereskedelmi, vagy ipari vállalat kezd dolgozni és le kell küzdenie, vagy meg kell birkóznia a sokszoros versenynyel, a munkabeosztás akadályaiival, a piaci meghódításával. Ilyenkor meg lehet érteni és így meg lehet bocsájtani a kezdet nehézségéről szóló panaszt.

De vannak erre vonatkozó panaszok és kifakadások, amelyek nem egyebek, mint palástolási a nagystilű indolenciának, vagy a hét főbűnök egyikének: a jóra való restségnek.

Ilyen például az, hogy Magyarországon az aviatika annyira a kezdet nehézségével küzd, hogy alig tett még egy-két lépést előre. Sőt talán némi túlzásszámba mehet egyáltalában kezdetről beszélni. Nincs is kezdet. Még jóformán semmimem történt, ami arra engedne következtetni, hogy nálunk azzal a hevíllettel fordulnának az aviatika felé, amelyet ez a nagy dolog megérdemelne. Vannak ugyan magyar aviatikusok, de ezek majdnem mind a külföld jóindulatára, hogy ne mondjam: kegyelmére vannak utalva. Igazi reménye arra, hogy Magyarországon, akár a nagy közönség, akár a kormány, vagy közhatalóságok támogatásával nagyobb sikereket, vagy eredményeket érhetnek el, egyetlenegynek sincs.

Egy kiváló pilótánk érdekében kénytelenek voltak meleg érzésű emberek a nálunk már nem szokatlan utra, a közadakozás útjára térni. S bizony nagy lassan ment a gyűjtés, amíg egy röpiülőgépre való összeg annyira megnövekedett, hogy be is kellett szerezni ilyen masinát.

Ezzel szemben más országokban — és pedig nemcsak a nagyon kulturáltakban — mily egyszerű munka folyik. Németországban aránylag a legrovidebb idő alatt milliók gyűltek össze aviatikai czélokra. Franciaország és Angolország szintén nem marad mögötte a nagy világmozgalomnak s mindenhol megmozdítják a kapitálist, hogy a pénz rendelkezésükre álljon a levegő hőseinek. Még Törökország is áldoz az aviatikára minden kulturális elmaradottságának ellenére is. A Balkánállamok közt is akad, ahol társadalom és kormány karöltve és szinte egymással versenyezve dolgozik az aviatikáért. Csak nálunk hangzik még a panasz, hogy minden kezdet nehéz.

Ilyenformán mégis örömmel kell üdvözlünk azt a két lelkes férfit, aki pénzáldozattal hívja föl a figyelmet a magyar aviatikára. Rajz Izidor békési földbirtokos 5000 korona díjat és gróf Wenckheim Béla 1000 korona díjat tűzött ki magyar aviatikai czélokra. Kevés, az igaz, különösen a milliókra való tekintettel, amelyeket más országokban áldoznak ezekre a czélokra. De mégis valami, legalább kezdetnek.

Talán a példa hatni fog és utánzásra serkenti legalább a lelkesedőket. Mert lövésre-

nyekre rengeteg összegetek áldoznak még közhatalóságok is. De talán mégis legalább annyit ér az aviatika, mint a versenylőtenyésztés és van is akkorra jelentősége, mint annak.

(t.)

NAPIREND: Naptár. Szombat, április 27. — Róm. kath.: Zita szt. — Prot.: Lilla. — Görög-orosz: április 14. Arisztark. — Zsidó: Ijar 10. — A nap két reggel 4 óra 51 perczkor, nyugszik este 7 óra 4 perczkor. — A hold két délután 2 óra 38 perczkor, nyugszik reggel 3 óra 21 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak. Japánkiállítás a Teréz-kört 7. szám alatt lévő földszinti termekben. Nyitva egész nap. Belépődíj nincsen. — Petőfi-ház (Bajza-utca 21.) Nyitva 10—2-ig. Belépődíj, kedd kivételével, 1 korona.

Nyitvalevő muzeumok: Nemzeti Muzeum ásványtára 9—2-ig. — Erzsébet Muzeum 9—4-ig. — Iparművészeti Muzeum 9—1-ig. — Mezőgazdasági Muzeum 10—7-ig. — Ráth Muzeum 10—4-ig. — Széchenyi Muzeum 10—12-ig. — Tanszermuzeum 3—7-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: Akadémiai Könyvtár 3—7 óráig. — Egyetemi Könyvtár 9—6-ig. — Fővárosi Könyvtár 9—2-ig. — Iparművészeti Muzeum Könyvtára 9—12-g és 6—9-g. — Kereskedelmi Muzeum Könyvtára 9—2-ig. — Pedagógiai Könyvtár 3—7-ig. — Statisztikai Könyvtár 10—1-ig.

Nyitvalevő képtárak: A Múcsarnok tavaszi tálata. Nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. — A francia grafikusok és humoristák kiállítása a Könyves Kálmán művészeti szalonjában (Nagymező-utca 37—39.) Nyitva 9—7-ig. Belépődíj 60 fillér. — A Szépművészeti Muzeum grafikai osztálya. Nyitva 10—2-ig.

— Magyarok Velence ünnepén. Megemlékeztünk a Velencei Campanile fölavatásának fényes ünnepségéről, amelyből, a részletesebb jelentés szerint a magyarok is kiválóan kivették a részüket. Báró Ambrózy kvirináli követünk s Budapest székesfőváros részéről Bárczy István polgármester vezetésével több tagú küldöttség kejezte ki megjelenésével a magyarságnak a barátságos olasz nép örömeiben való őszinte osztozkodását. Az ünnep estéjén a kerethez méltóképp illeszkedő lakomán Bárczy polgármester olasznyelvű felköszöntőt mondott, amely az olasz-magyar barátság mellett megnyilatkozó lelkes tüntetésre adott alkalmat. De az ünnep során bennünket magyarokat érdeklő egyéb dolog is történt. Az olasz királynak az ünnepén megjelent képviselője, a genuai herceg tegnap meglátogatta a velencei magyar pavillont s a legnagyobb elragadtatással szólott a magyar művészek ott kiállított képeiről s meleg barátsággal búcsuzott el a magyaroktól. A magyar pavillon előtt a genuai herceget a következők fogadták: báró Ambrózy Lajos kvirináli követünk, Wodianer Rudolf velencei főkonzul, Bárczy István polgármester, Vasiliévics alpolgármester, Rózsavölgyi, Glück Frigyes fővárosi bizottsági tag, Paur Géza magyar biztos és a kiállító művészek közül Magyar-Mannheimer, Körösfői Kriesch, Pohl és Kosztolányi, Báró Ambrózy Lajos rövid üdvözlő szavai után a herceg a pavillonba ment, ahol először a diszterembe lépett, amelyet Magyar-Mannheimernek bocsátottak rendelkezésére 32 műve kiállítására. A herceg minden egyes képet behatóan megmagyaráztott magának és megkérdezte a művésztől, nem hosszabb idő óta van-e Olaszországban? Különösen tetszett neki a király birtokában lévő kép s a muzeum által megvásárolt „Fürdő gyermekek a Quarneróban“.

— Valóban gyönyörű kiállítás! — üdvözölte a herceg búcsuzól Magyar-Mannheimert, majd elismeréssel nyilatkozott az egész magyar kiállításról. A pavillonból való távozásakor bemutatott a hercegnek a polgármestert és az alpolgármestert. A herceg ezzel fordult Bárczy polgármesterhez:

— Nagyon örvendek, hogy a magyar urak Velence ünnepét látogatásukkal megtisztelték. A szindako, aki a magyar uraknak diszgodolat bocsátott rendelkezésükre, szintén üdvözölte Bárczy polgármestert a magyar művészet „szép sikeréért“. Este a Bazilika, a Campanile és a Márkus-tér ragyogóan ki volt világítva. Sok ezer főnyi tömeg hullámozott a Márkus-téren, hogy gyönyörködjön a tündéri látványban. A városi hatóság a Britannia-szállóban 220 teritékű bankettet rendezett, amelyen a genuai herceg, a kormány, a kamara, a szenátus, az idegen államok képviselői és számos előkelőség jelent meg. Számos, tetszéssel fogadott pohárköszöntő hangzott el. A többi közt felszólt a genuai herceg, aki Velence iránti rajongásának adott kifejezést. A velencei és római polgármesterek beszéde után Bárczy István polgármester olasz nyelven szólalt fel és beszéde, mely az olasz-magyar barátságot, Magyarországnak Velence iránt táplált rokonérzését hangoztatta, frenetikus hatást keltett. Budapest küldöttségeit az egész város szeretettel ünnepelte és a diszmenetben is, mely a Campanile felavatásához vonult, a diszmagyar ruhát viselő küldöttek a legelső sorban voltak elhelyezve.

— **Strindberg állapota.** Stockholmi jelentés szerint Strindberg állapotában tegnap tényleg javulás mutatkozott, de ekkor kapta a költő azt a hírt, hogy Siri D'Essen színésznő, első felesége, akitől elvált, gyomorrákban meghalt. A halálhírt nem tudták eltitkolni s a beteg író ez annál jobban lesújtotta, mert tudvalevőleg ő maga is gyomorrákban szenved. — Stockholmból jelentik: Strindberg tegnap este morfiuminjekciót kapott, mire éjjel 2 óráig meglehetősen nyugodtan aludt. A hasüregét ma újból kiüritik.

— **Zoványi Jenő a katedrán.** Jelenítettük a dr. Zoványi Jenő ref. teológiai tanár, jelenleg fővárosi levéltáros ismeretes ügyében bekövetkezett fordulatot, midőn a konvent a perújítási kérvény alapján Zoványit teljesen felmentette és tisztázta. Zoványi Jenő fővárosi levéltáros ügyének ezen új fordulatáról és végleges befejezéséről ma így nyilatkozott:

— Az 1908-ik évi konventi gyűlésen dr. Segeşdy Ferenc konventi tag felszólalt az akkor megjelent Vargha Lajos egyháztörténetében általam írt *Kalvin-jellemzésről* és azt elítélte. A tiszáninneni egyházkerület elé került a dolog, *feyelmit indítottak ellenem és felüggesztettek.* A konventi elnökség a dunamelléki egyházkerületi bíróságot delegálta ügyem elbírálására. *Egyhangilag felmentettek a vádak alól, amelyek közé nemely dogmával szemben elfoglalt álláspontom ügye is odakerült...* Megfölebbezték az ítéletet és akkor a konventi bíróság báró Bánffy Dezső szavazatdöntésével elmozdított állásomtól, hithűségem és lelkeszi eskümben ütköző tanításaim miatt. Minthogy tanári hivatalomban a tanári esküm köt, ezen az alapon perújítást kérttem, amit a dunamelléki egyházkerületi bíróság el is rendelt, de az 1911-iki bírósági ülésen nem tartották az alapperben hozott ítéletet hatályon kívül helyezendőnek. Ez ellen felebbezttem és most a konventi bíróság felmentett a vád és következmények alól. Ennek természetesen következménye, hogy tanári állásomat jogom van elfoglalni és minthogy az én egyéni hajlamaimmal ez a pálya egyezik meg, valószerű, hogy szeptemberben elfoglalom Sárospatakon a tanszékeket és négy év elmúltával ismét előadom a keresztény egyháztörténetet és a magyar protestáns egyháztörténetet.

— **Győzött a cigányok sztrájkja.** Kassáról táviratozzák: A mintegy két hét óta tartó cigány-sztrájk ma véget ért, miután a kávéház-tulajdonosok és vendéglősök a cigányok kívánságait teljesítették. A kávéosok megadják a zenészeknek a kívánt fix-fizetést, ezzel szemben azonban a kávéosok cigányzenés napokon felemelik az ételek és italok árát 10–10 fillérrel. A tányérozás természetesen elmarad, de a banda a maga asztala előtt készletben tart egy tányért a muzsikuskok mezezésai számára. A kávéosok a megegyezés előtt meghallgatták e kérdésben vendégeik véleményét is, hogy a multkoriban kitört csendes bojkott megismétlődésének elejét vegyék.

— **Az Olimpiai hajó sztrájkja.** Londoni jelentés szerint 280 fűtő hiányzik az Olimpiai és nem lehet helyettük megfelelő személyzetet kapni, mert a tengerészek szövetsége azt követeli, hogy a White Star Line bocsassa el a hajón maradt 18 fűtőt. A vállalat erre azt felelte, hogy inkább lemond erről a newyorki utról, de ezeket a hü alkalmazottjait nem bünteti kötelességtudásukért. Most arról folyik a tárgyalások, hogy a White Star Line más hajón alkalmazza a 18 sztrájktrórt és ha a szövetség ebbe beleegyezik, akkor az Olimpiai mégis utnak indulhat. — Portsmouthból jelentik: Amidőn ma egy vonatgözüssel Liverpoolból hozott szervezetlen fűtők az Olimpiaihoz értek, az Olimpiai több matróz a gözös fedélzetre ugrott és vonakodott a nem szervezett munkásokkal együtt dolgozni. Az Olimpiai értesítette a Kochrane cirkálót és érintkezésbe lépett a portsmouthi rendőrséggel. A Kochrane parancsnoka az Olimpiai fedélzetre ment és figyelmeztette a sztrájkolókat, hogy ezerzöds köti őket és magatartásuk tehát lázadás-sal egyenlő. A rendőrség a legénység közül 50-at letartóztatott. Az Olimpiai alig hogy elindult, kénytelen volt visszatérni a kikötőbe.

— **Házasság.** Lusztig Gyula apatini okl. tanító eljegyezte Schön Jolán volt okleveles tanítónőt Bajáról.

— **Szabó Judith, Szabó Albert kir. közjegyző leánya és dr. Fntz Ferenc kir. törvényszéki jegyző e hó 20-én, délelőtt 12 órakor Budapesten, a Jézus Szent-szive templomában házasságot kötnek.**

— **Grünwald Béla és Földes Irén Budapesten ez évi április 21-ikén házasságot kötöttek.**

— **Toch Samu, a Strasser és König-cég cégvezetője vasárnap délelőtt feltűzöttkor tartja esküvőjét a Dohány-utcai izr. templomban Radó Herminnél, dr. Radó Lajos fővárosi ügyvéd leányával.**

— **A Titanic pusztulása.** Washingtoni jelentés szerint kihallgatták Peuchen Artur kanadai őrnagyot is, aki azt mondta, hogy a Titanicon kevés volt a képzett tengerész, ami kiderült különösen akkor, hogy a mentőcsónakokat kiképzett tengerészek helyett fűtőkkel bocsátották utnak. Washingtoni jelentés szerint a szenátusi bizottság belső egyetlensége és elégedetlensége Smith szenátor eljárás módjával ma nyíltan kifejezésre jutott. Szavazással megdöntötték Smith rendelkezését, amelyvel a Titanic kvártélymesterét visszatartotta. Keresztülvitték továbbá a tanukihallgatás gyorsítását, amennyiben a tanukat a bizottság tagjai fölcsztják egymás között. — Newyorki jelentés szerint tegnap volt a gyászmise a Titanicon odaveszett Isidore Strauss milliomosért. A székesegyházban összegyűlt közönséget negyvenezerre lehetett becsülni. A templom körül olyan nagy volt a tolongás, hogy a rendőrség tehetetlennek bizonyult. A mentők a tömegből harmincz sebesültet vittek el. A washingtoni kihallgatásoknak egy kínos fejezete a Marconi-ügy. A Titanic katasztrófája ügyében kiküldött parlamenti vizsgáló-bizottság maga elé idézte Marconit. A világhírű feltaláló vallomása kiderült, hogy a Carpathia távirásza és a newyorki Marconi központ csakugyan csunya vásárt csinált a katasztrófa híreivel. Magának Marconinak csak utólag jutott tudomásra az alku, amelyet a Marconi-társaság az amerikai lapokkal kötött, tehát már nem akadályozhatta meg. Mikor a Carpathia uton volt a hajótörtekkel visszafelé, Newyorkból szikratáviratot kapott, amely így szólt:

— **Fogjátok be szátokat. Kérdezősködésre ne feleljetek. Sok pénzt kereshettek.** Marconi beleegyezett. A kihallgatás alkalmával Marconi eskü alatt vallotta, hogy ez a felszólítás tudtán kívül ment a Carpathiának. Maga is vizsgálatot indított alkalmazottai ellen a központban s így jött rá, hogy például Brudge, a Carpathia távirásza 500 dollárt kapott. Ennyi jutott neki az amerikai lapoktól kapott összegből.

Newyorkból jelentik: A Carpathia távirásza a mai kihallgatáson megerősítette, hogy csakugyan úgy történt az epizód a Frankfurttal, mint ahogyan a lapok közölték. Teljes 20 percig tartott, míg a Frankfurt válaszlát a rendőrséget kéri jelekre. Meg van arról győződve, hogy a Frankfurt távirásza hasonló körülmények közt éppen így válaszolt volna: *Ne háborgassatok, bolondok.* Mert ha egy távirásza a C. Qu. D. jelre, amely segítség-kérés, 20 perc multán azt kérdezi, hogy mitévő legyen, akkor bolond.

A Mac Caybonnet gözös jelenti, hogy Astor holttetését megtalálták és napvilágra hozták.

— **A tüzréteg erdőt gyújt.** Párisból táviratozzák: A fontainebleau-i erdőben a tüzréteg gyakorlatot tart s így történt, hogy tűz támadt, amely az erdő nagy részét elpusztította. Katonaság és tüzoltóság van künn a veszedelem színhelyén, de az oltás nagyon nehéz, mert sok fel nem robbant granát hever az erdőben s félt, hogy a tüztől explodálnak.

— **A párisi apacsvilág.** Párisi jelentés szerint hétfőn fogják temetni a meggyilkolt Jouin helyettes rendőrfőnököt nagy pompával, államköltségen. Bonnot nyomozása még mindig sikertelen. Megemlítettük, hogy az ivry-i házban az ablak-félfán véres ujjlenyomatot találtak a hajszu után. Újabb jelentés szerint tegnap kiment Ivry sur Seinebe Bertillon, hogy megvizsgálja ezt a nyomot. Összehasonlította a rendőrség daktiloszkópiái albumában lévő ujjlenyomattal a véres kézjegyet s kétségtelenül megállapította, hogy Jouin gyilkosa Bonnot volt. — Párisból táviratozzák: A Société Financiere annak a százezer franknak, amelyet az automobilrablók kézrekerítésére kitűzött, legnagyobb részét Jouin meggyilkolt helyettes rendőrfőnök özvegyének fogja juttatni. A mai lapok egyidejűleg gyűjtést indítottak meg, hogy hozományt biztosítsanak Jouin 5 éves leánya számára. — Párisból táviratozza tudósítónk: Három eddig ismeretlen ember tegnap egy bérautomobilra szállt és a közeli Senart-erdőbe vitette magát. Ott borsot szórt a soffőr s a méi közé, aki elmenekült, mire a három ember hatalmába kerítette az automobil. Hol voltak, mit csináltak vele, nem tudni. Az automobil ma reggel a városban elhagyva találták.

— **Hadnagy az apácával.** Annak idején Németországban nagy szenzációt keltett báró Gumpenberger huszonnégy éves hadnagynak botránya. A hadnagyt két havi fogházra ítélték, mert egy szanatóriumban erkölestelen merényletet követett el a betegápoló apácza ellen. A hadnagyt elítélése után szabadlábban hagyták. Most azt táviratozzák Berlinből, hogy a báró eltűnt s köröző levelet bocsátottak ki ellene. Már az is kiderült, hogy a szökevény Tripoliszba menekült és ott az olaszok szolgálatába lépett.

— **A kizárt román kispapok ügye.** Nagyvárad jelentés szerint a román kispapok ügyében Széchenyi Miklós és Radu Demeter püspökök között megegyezés jött létre. A kizárt kispapokat visszafogadják. A megegyezés pontjai szerint a tizenhat kispap közül az önként kilépett tizenegy kispapnak Széchenyi püspök megengedte, hogy ez év végén júniusban a többi hallgatókkal együtt le-vizsághassanak, hogy az évet ne veszítsék el. A négy kispapott kispap azonban nem térhet vissza s Radu Demeter püspök más szemináriumban szerezt nekik vizsgálati engedelmet. A szeptemberben kezdődő új iskolaévben a románoknak főtartott szemináriumi helyekre fölveszik a román papnövendékeket és az eltávozottak újra beiratkozhatnak, jóllehet Radu püspök módot keres, hogy ezek lehetőleg más intézetben helyeztessenek el.

— **Rablók Somogy megyében.** Kaposvárról jelentik: Tóth Balázs kalamancsai paprikakereskedő kőbor cigányok az erdőben megtámadták, egy fához kötötték, azután pénzt elrabolva, elmenekültek. Az erdős felesége bukkant Tóthra, aki eszméletlen állapotban állott a fához kötve. Kórházba szállították, ahol most haldoklik. A csendőrség a kőbor cigányokat letartóztatta. — Márkus József szigevári baromfikereskedő Baranyasellye közelében eddig ismeretlen tettesek meggyilkolták és kirabolták. A csendőrség nyomozza a tetteseket.

— **Béke a pékiparban.** A sütőmesterek és a munkások között kitört harc úgy látszik csakhamar elül. Tegnap délután ugyanis egyezkedő tárgyalás volt a süttőpartestület helyiségében a munkaadók és a munkások kilenczes bizottsága közt. Megvitaták a vitás pontokat s arra a megállapodásra már eljutottak, hogy a mesterek a kizárt munkásokat visszaveszik s így holnap reggelre már készül apró sütemény. Az egyezkedés azért tovább folyik. A munkaadók szövetsége ma délután öt órakor tartott gyűlést az ipartestület hársfa-utcai helyiségében s ez alkalommal szünteti meg a kizárást. A mozgalomban a legsúlyosabb ütközőpont a munkaközvetítés dolga volt, amelyet a segédek szervezete teljesen a maga hatáskörébe akar belevonni. A munkabér dolgában is javult a munkások helyzete. Mint mondják, a kizárás ideje bizony kimerítette őket s éppen most, a házbér előtt lévő időben szívesen állanak munkába.

— **Gyujtogató földbirtokos.** Zomborból jelentik: Gádor községben az utóbbi időben gyakoriak voltak a tüzesetek. A kizombori járási csendőrőrmester erőlyesen nyomozott ez ügyben és a mai napon letartóztatta Fölkl Antal 20 éves jómódu gádori birtokost, aki a csendőrség előtt beismerte, hogy hét esetben gyujtogatót boszúból. Fölkl a zombori ügyészség fogházába szállították.

— **A debreczeni rejtélyes bűneset.** Debreczenben a külső kertek egyikében a Balogh István háztulajdonos feleségével, György Máriaival. Tegnap délután Baloghékát meggyilkolva találták. A ház tárva-nyitva állott és néhány játszadó gyermek véletlenül betévedt és felfedezték a rümes esetet. A rendőrség nyomban megindította a vizsgálatot, amely eddig még nem vezetett pozitív eredményre. Lehet, hogy a házaspár rablógyilkosságnak esett áldozatul, de az sem lehetetlen, hogy Baloghné ölte meg az urát, aztán önmagát. A szomszédok vallomása szerint Baloghné többször hangoztatta, hogy iszákos férjétől, ki folyton civakodik vele, csak úgy tud megszabadulni, ha megöli. Balogh fején baltacsapásoktól származó feltétlen halált okozó sérülések vannak, Baloghnénak pedig, akit hanyatfekve találtak a földön, oly erővel volt a szívébe döfve egy hosszú konyhakés, hogy két orvos csak nagy nehezen tudta eltávolítani. A vizsgálat most abban az irányban folyik, hogy milyen vagyona volt a házaspárnak, hogy nem hiányzik-e pénzüik.

— **Egy volt apácza öngyilkossága.** Szegedről jelentik: Lajos Teréz 19 éves kórházi ápolónő, aki előbb Kaposvározt apácza volt, ma szublimatoldattal megmérgezte magát. Tetét azért követte el, mert egész családja Amerikában van és igen elhagyottnak érezte magát.

— **A stajerlaci himlőjárvány.** Lugosi jelentés szerint Stajerlak-Aninán veszedelmesen dühöng a hólyagos-himlőjárvány. Aninán eddig 17 eset volt, meghalt 2, meggyógyult 7. Stajerlakon eddig 3 beteg közül egy meghalt. Az alispán az iskolák bezárását és a felnőttek újraoltását elrendelte és eddig Stajerlak-Aninán 8000 embert oltottak be. Most már kétségtelenül megállapították, hogy a betegséget az aninai kórházban, himlőben ápolat macedóniai török munkás czipelte be, akit időközben gyógyultán elbocsátottak.

ye. Nagyvá-
ok ügyben
püspökök kö-
spapokat visz-
rint a tizen-
zennégy kis-
e, hogy ez év
al együtt le-
szítsék el. A
térhet vissza
riumban sze-
zeptemberben
ak föntartott
omán papnö-
beiratkozhat-
es, hogy ezek
mek el.

posvárról je-
rikakereske-
mádták, egy
elmenekül-
e, aki eszmé-
Kórházba
csendőrség a
árkus József
elnye közelé-
kolták és ki-
tteseket.

esterek és a
szik csakha-
vezekedő tár-
ében a mun-
tsága közt,
a megállapo-
k a kizárt
reggelre már
azért tovább
delután öt
hársfa-utcai
i meg a ki-
ütközéspot
et a segítők
e akar bele-
ideje bizony
er előtt lévő

nborból je-
ben gyako-
bori járási
ez ügyben
tal 20 éves
őrség előtt
ott boszúból
ába szállí-

Debreczen-
Beloak Is-
Máriával,
ra találták.
játékosok
ték a rómes
totta a víz-
tett pozitív
ablógyilkos-
etlen, hogy
magát. Al-
né többször
folyton csi-
adulni, ha
el származó
Baloghné-
a földön,
szu könyha-
n tudta el-
irányban
zásapárnak,

Szegedről
polóné, aki
limutolat-
övette el,
igen elha-

osi jelen-
mesen dü-
e eddig 17
Stájerlakon
alispán az
ltását el-
000 embert
gállapítot-
ban, himi-
zipelte be,
k.

— **Egy keményítőgyár égése.** Ma éjjel féltizenegy órakor kigyuladt Beimel és Basch Unió-keményítőgyár a Szvetenay-utca 3. sz. alatt. A tüzet Béres András rendőr vette észre. Hatalmas lángnyelvek csaptak fel a gyár nyugati részéről s a tüz csakhamar elparapódzott az egész tetőn. A rendőr rögtön telefonált a tűzörségnek. Nagy készüléttel vonult ki a IX., VIII. és a központi őrség. A tüz a malátaszárító raktárban keletkezett. A raktárban elégett az egész felszerelés. A tűzoltók rögtön látták, hogy mentésre már nem is gondolhatnak, tehát a lokalizálásra fordították a főszűt. Egynegyed 2-kor sikerült az égő házat elszigetelni. A tűzoltók most azon fáradoztak, hogy az égő épületet eloltassák. A tüz okát eddig nem sikerült megállapítani, de minden valószínűség szerint öngyulladás okozta azt. A kárt körülbelül 50.000 korona. A tüz valószínűleg reggelig eltart.

— **Emberi lakás a szemétdombban.** A nyomorúságnak rémes képét tárta fel tegnap a debreczeni rendőrség. Künn a város végén, a szemétdombon fedeztek fel egy családot, amely a piszkos lakik már két év óta. Mintegy két kilométernyire Debreczentől van a város szemétdombos helye. Egy szemétdomb aljában a minap egy fuvaros alagutat vett észre s a nyílásból hangokat hallott. A dolgot nyomban bejelentette a rendőrségnek, ahonnan több tisztviselő és orvos ment ki a helyszínre. A szemétdombon kutatni kezdtek s megtalálták az alagutat, amely egy barlangszerű helyiségbe vezetett. Itt rettenetes piszkosban, bűzben lakott Kerékgyártó István munkásember a feleségével és 23 éves fiával. A barlangot a Kerékgyártó-család ásta magának s midőn két éve kilakoltatták a lakásából, csekély butorát és házi felszerelését ott helyezte el. Ezóta megelégedetten lakott ott Kerékgyártó István. Napközben téglagyárban dolgozott a férfi pár hatosért, ezalatt a felesége a szemétdombokon hulladékokat keresett. A fia tudóbajos s folyton ágyban fekszik. A huszonhárom éves fiúnak hatalmas fekete szakállja nőtt, s midőn a barlangból a viláosságra hozták a szerencsétlent, nem tudta kinyitni a szemét, mert a fény és napsugár elvakította. A család annyira jól érezte magát a szörnyű helyen, hogy csak erőszakkal lehetett onnan őket eltávolítani. Egyelőre a városi menhelyen helyezték el a családot, de a férfi azt állítja, hogy nem sokáig hajlandó ott maradni, mert vágyik vissza már megszokott otthonába.

— **Ahol tilos a diákoknak a football.** Szegeden élénk sportélet fejlődött ki a diákok között. A kereskedelmi iskola több tanulója tagja a Szegedi Atlétikai Klubnak és résztvesznek nyilvános versenyeken is. Vasárnap is verseny volt az ujszegedi pályán, melyen megjelent dr. Tóth József kereskedelmi iskolai igazgató is, aki bár nagyon gyönyörködött a játékban, másnap tudtukra adta a diákoknak, hogy mint az iskola hallgatói, nyilvános egyleteknek tagjai nem lehetnek. Az egyik diákot, Horváth Józsefet pedig egyenesen eltiltotta a további játéktól. A tiltó intézkedés nagy elkeseredést keltett a diákok között, mert azt hiszik, hogy az Szakáll tanár munkája, akinek tárgyából, a történelemből Horváth rosszul áll.

— **A potya-utas halála.** Nagykikindáról jelentik: Vasity Péter tegnap éjjel jegy nélkül szállott fel a vonatra. Tizenkét órakor, amidőn a vonat Oroszlános körül járt, a kalauz jegyét vizsgálni jött, Vasity félelmében kiugrott a robogó vonatból, de oly szerencsétlenül, hogy szörnyen halt.

— **Iskolásgyerekek május 1-én.** Párisból jelentik: A sajnánamegyei szindikátus-szövetség felszólította a munkásokat, hogy május elsejét azzal is ünnepeljék, hogy gyermekeiket nem küldik iskolába. Használják fel a napot arra, hogy gyermekeik lelkébe bevessék a szindikalizmus tanait.

— **Botrány egy betegsegélyző pénztárban.** Karánsebesről jelentik: Dombra Lajos, a betegsegélyző pénztárnak a hivatalos helyiségbe bezárkózott, hogy zavartalanul dolgozhasson. Forka Béláné, a betegsegélyző igazgatójának felesége be akart menni a szobába, de a pénztárnok nem engedte be. Másnap az igazgató Dombrot behívatta lakására, rázárta az ajtót és feleségével együtt tetteleg bántalmazták. Dombra Lajos támadói ellen büntető főljelentést tett.

— **Emlékszóbor a lipcsei csatamezőn.** Lipcsei jelentés szerint május 13-án lesz a népek csatáját jelképező emlékmű zárókövének letétele. A felavatás napját még nem határozta meg a szoborbizottság.

— **Rablógyilkos határőrök.** A galicziai határ mellett fekvő Radomysl orosz községben orosz határőrök legyilkolták egy korcsmárosnak az egész családját. Három orosz határőr Radomyslben betört Rosner korcsmáros vendéglőjébe, ahol előbb pálinkát rendeltek, majd pénzt követeltek. Amikor Rosner vonakodott pénzt adni, kirántották oldalfegyvereiket és agyonszúrták Rosnert. A vendéglős kiáltásaira a vendégszobába sietett Rosner anyja, a felesége és két gyermeke, akikre a katonák szintén rávetették magukat és addig szurkálták őket, amíg csak életjelet adtak magukról. Két másik gyermek az ágy alá rejtőzött és így elkerülte a biztos halált. A három gyilkos katonát már letartóztatták.

— **A fekete ökölhajnok tragédiája.** Johnsonról, a világhíres fekete box-bajnokról van szó, aki egész vagyonokat bocsolt már össze magának s szenzációs meccseit moziképek a föld minden részében bemutatták. Ma erről a Johnsonról egy londoni távirat szomorú katasztrófát jelent, Pittsburgban súlyos baleset érte. Automobilja összeütközött egy másik automobiljal, olyan erővel, hogy kirepült a kocsiból és életveszélyesen megsebesült.

— **A lippai Jäger Mari.** Aradról jelentik: A csendőrség a napokban letartóztatta Petrisián Jánosné lippai bábaszonyt, mert fiatal asszonyoknak mérget szállított férjeik elpusztítására. A csendőrség most ujabban letartóztatta négy lippai és egy pécskai asszonyt is, akik bevallották, hogy férjüket elmérgezték. A vizsgálóbíró ma hallgatta ki a letartóztatott asszonyokat, kik most tagadták a vádat és azt állították, hogy előzőleg azért vállalták a mérgezést, mert a csendőrök kintozták őket. A vizsgálóbíró elrendelte a halottak exhumálását.

— **Igazi orosz állapotok a sztrájkterületen.** Pétervárról táviratozzák: A főkormányzó elutasította azt az előterjesztést, hogy a Lena társaság aranybányájának telepén rendeljék el a hadi állapotot. Az ujabban felfogadott munkások is sztrájkba léptek, úgy hogy a folyók szabályozási munkái és a csatornázások kénytelenek szünetelni, tehát a Lena társaság aranytermelése ebben az egész évben lehetetlenné vált. Egy vasúti orvos, aki a véres összeütközés után elsőnek nyújtott segítséget, azt beszéli, hogy súlyosan sebesültek majdnem egy óráig heverték az utcán, míg elegendő lovakat lehetett szerezni, hogy a szerencsétleneket kocsin elszállíthassák a 3-6 kilométernyire eső kórházakba. Kötszerek nem voltak s ezért a sebeket széttepett ruhákkal s a munkások mooskos fehérműjének foszlányaival kötözték be. Széker sem volt elegendő a 107 halott és 83 súlyos sebesült elszállítására, akik közül sokan utközből meghaltak. Az igazságügy-miniszter egy magasabbrangú tisztviselőt küld ki a vizsgálat megejtésére, de mivel az utak rossz-
ezak, az illető hivatalnok csak május derekán fog a helyszínére utazhatni.

— **Borju a kopersóban.** Egy német bankigazgató halála felől titokzatos körülmények pattantak ki. Berlini jelentés szerint a Borzig-Walder részvénytársaság február közepén azt az értesítést kapta, hogy a társaság igazgatója, Hempel Lajos agyszélütés következtében meghalt. Néhány nap múlva újabb hírt terjesztettek róla és azt mondták, hogy öngyilkos lett, mert jelentékeny összeget elcsikkasztott. Tegnap a társaság egyik igazgatósági tagja Párisból levelezőlapot kapott, amelynek írója közli vele, hogy ő és felesége Hempellel egy éjjeli mulatóhelyen pezsögözött. Ezt a levelezőlapot átadták az ügyészségnek, amely elrendelte Hempel állítólagos holttestének kiadását. Nyomban a temetés után azt beszélték, hogy a kopersóba Hempel holtteste helyett egy borjut tettek s ezér a kopersót borjuhulladéknak nevezték el. A vizsgálat már megállapította, hogy a Hempelről szóló halotti bizonyítványt nem a háziorvos, hanem egészen más városrészben lakó orvos állította ki. Hempelné férjének halála után mindenkinek azt mondta, hogy Pomerániába költözik, de azóta semmi hír sem érkezett róla és sehol sem található meg. Mindezek a körülmények alaposnak tüntetik föl azt a gyanút, hogy Hempelék igen nagyszabású csalást követtek el.

— **Gyorsírásgyakorlatok.** Az Országos Magyar Gyorsíró Egyesület elnöksége felhívja mindazokat, akik az egyesület szakiskolájában (VI. Hegedűs Sándor-utca 7.) a jelen tanév folyamán egyes tanfolyamokat elvégeztek és a június 30-iki záróvizgára jelentkezni kívánnak, hogy a Gabelsberger Szakiskolában május elején megkezdődő gyakorló órákon résztvegyenek. Az egyesület ugyanekkor rövid, kétnapos magyar s német gyorsírási tanfolyamokat nyit olyanok számára, akiknek a gyorsírás ismeretére sürgős szükségük és kellő előképzettségük van.

— **Agyonvert gazda.** Máramaroszigetről jelentik: Idősb Otus Imre hetvenhat éves técsői jómódu gazdát és városi képviselőt egy Kossuth-utcai ház kertjében meggyilkolva találták. A gyilkos hátulról orozva törte be egy vaskaróval az agg ember koponyáját. Otus összeférhetetlen természetű ember volt, aki sok embert följelentett már különböző czimeken, ami miatt sok haragosa volt. Ez a körülmény erősen megnehezíti a nyomozás munkáját. Otus szomszédját, Motrin Józsefet és ennek István nevű fiát a csendőrök őrizet alá vették, minthogy azonban a nyomozás során ellenük bizonyíték nem merült fel, a gyanúsítottakat szabadon bocsátották.

— **Életuntak.** Tóth Mária huszonnégy éves cseléd kedvesének, Lányi Lajos villamosasuti kalauznak Márton-utca 8-b. szám alatti lakásán föbelötte magát és meghalt. Két levelet hagyott hátra, amelyekben azt írja, hogy a kedvese elhagyta tőle és ezért lett öngyilkos. — **Az Albrecht-ut 18. szám alatt Funks István huszonhárom éves fodrászsegéd karbolddatot ivott. A Rókus-kórházba vitték. — Horváth József huszonnyégy éves bórkereskedőségét a Ráday-utca 38. szám alatti bórrendőrszűzletben morfiumot ivott. A Rókus kórházba vitték. — Ma reggel a Deák-téri illemhelyen egy 25—26 év körüli nő gyufaoldatot ivott. A Rókus-kórházban ápolják. Kiletét nem tudták megállapítani.**

— **Halálozás.** A sárosmegyei Nagylanda községben ma temették el Ivanczky János czimzes kanonok, r. k. plébánost. Ivanczky egyike volt az egyházmegye legbuzgóbb papjainak, számos alapítványt tett, 30.000 koronát adott az abos-plébánia építésére, most pedig minden vagyonát az egyháznak adta.

Grossmann Adolf nagykereskedő, Szeged kereskedelmi világának kiváló tagja, 67 éves korában Hódmezővásárhelyen meghalt.

Sárközy Kálmán abai földbirtokos, nyug. kir. törvényszéki bíró, Fehérmegye törv. bizottságának tagja, 85 éves korában Abán meghalt.

Rózsahegyí Sándor, a zombori függetlenségi párt lelkes tagja, Zomborban meghalt.

Danielisz Károly 73 éves korában Szentesen meghalt.

Herzfelder József, Gyöngyös város képviselőtestületének tagja, Gyöngyösön meghalt.

Popovics Károly Elek, a huszbaranyai Szent Bazil-rendház főnöke Rahón, szilvi házában, ahova gyógyulást ment keresni, 31 éves korában meghalt.

Schöbert Ferenc rendőrkapitány, a főkapitányság volt titkára temetése ma delután ment végbe a kerepesi temető halottasházából. A közszertetben állott rendőrtisztviselő temetésén igen nagy gyászoló gyülekezet sereglett egybe, melynek soraiban ott voltak: dr. Boda Dezső főkapitány vezetésével a magyar királyi államrendőrség tisztviselői majdnem teljes számban, a rendőrorvosi és felügyelői kar, valamint a legénységnek több díszbeöltözött szakasza. Ott voltak Bódy Tivadár alpolgármester, Jalsoviczky Géza helyigymnáziumi tanácsos, Gorezky Zsigmond előjáró, Markusovszky Béla tűzoltóosztály és még igen sokan mások. A kopersót egészen elborította a korszorok tömege és nemcsak maga a halottasház előtti nagy tér is egészen megtelt gyászolókkal. A beszentelést Marczinka Imre erzsébetvárosi plébános végezte. Azután az Entrepries négyfogata gyászhintóján a kerepesi temetőben lévő családi sírbolt-hoz szállították és itt helyezték a holttestet örök nyugalomra.

Nagy részvét mellett kísérték ma delután négy órakor utolsó útjára a kerepesi-úti temető halottasházából dr. Borovszky Samut, az Akadémia volt igazgatóját s a II. osztály levelező tagját. A gyászszertartás az Opera férfikarának gyászzenekévével kezdődött. Azután Raffay Sándor lutheránus pap mondott megható gyászbeszédet és imát. Ballagi Aladár a Magyar Tudományos Akadémia, Történelmi Társulat, Néprajzi Társaság és a Heraldikai Társulat nevében bucsuztatta a halottat, kiemelve ennek rendkívül nagy tudományos munkásságát, vas szorgalmát és nemes lelkét. A korszorral borított kopersót ezután négylovas gyászhintóra tették s kivitték a sírhoz, ahol mielőtt leeresztették volna, a pap újból imát mondott.

x Royal-Orfeum, Budapest, Erzsébet-körút 21. sz. Színházi és varieté műsor. Kezdeté 8 órakor.

x Fodor-féle vívőterem a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívőterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x Par-force. A Beketow-czirkuszban szombaton este fél 8 órakor, tehát a rendes kezdésnél negyed órával előbb, par-force, u. n. villámelőadást tartanak. Beketow ez alkalommal mutatja be összes szerződöttetett tagjait és állatállományát. A műsoron ez alkalommal a rendes 16 szám helyett 30 szám szerepel, tehát 14 számmal több. Ilyen nagy tömeggel, Burnum czirkuszán kívül, Budapesten más czirkuszok még sohasem dolgoztak és az összes európai czirkuszok közül, egy sem képes ilyen nagy műsört bemutatni. Tekintettel az óriási műsorra, az igazgatóság arra kéri a közönséget, hogy ismétléseket a közreműködőktől ne követeljen. Vasárnap delután két előadás, delután 4 és este háromnegyed 8 órakor. Delután gyermekeknek félhelyárak.

Yes porcellán powder
legjobb powder a világon. Előkelően mattá teszi a női arcbőrt, mintha tejben volna fürösztve, Ára 3 és 5 korona.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

A kulisszák világából.

— Színházi csevegés. —

(Ei a felelős?)

A Nemzeti Színház vigjátékciklusa nem a legkedvezőbb auspiciumok közt indult meg. Sikertült a görög és a római szellemiséget további 2300 esztendőre diszkreditálni. Az anyák rakoncátlan gyermekeiket ezentul így fogják megfenygetni:

— Nono! Elviszlek a „Fehők“-be!

Aki pedig le akar szokni az örökös nevetésről, egyszerűen jegyet vált a „Testvérek“ előadására.

— Jó jó, — mondta Csathó Kálmán a gunyolódóknak — e két darabért könnyű az öreg *Arisztófaneszt* és az agg *Terentiust* felelőssé tenni, de ki tartja a hátát a „Bizalmatlan“-ért? E rögtönzések commedia dell'Arte-nak ismeretlen a szerzője...

— Ne féljete! — szölt *Pavásthy* — majd elverik a port a színészek, ők a szerzők, akik egy csomó trükköt és párbeszédet rögtönöznek bele.

(Anakronizmus.)

A vigjátékciklussal kapcsolatban a spanyolok nagy színműirója, *Calderon* — a „Zalameai bírószerzője — is szóba került.

— Roppant sokat dolgozott — mondta *Hevensi Sándor* — száznál több autót hagyott hátra.

— Tyűh! — kiáltott föl egy színésznövendék — és még azt mondják, hogy a szegény régi írók gyalog jártak!

A jó fiu nem tudta, hogy a rendező nem gépkocsit, hanem spanyol szindarabot értett „auto“ alatt.

(A mesterek.)

A Nemzeti Színház tagjai azért hisznek el, mert nagyon jól élnek s minden tekintetben kényeztetik magukat. Még liftet is rendeztek be maguknak, hogy ne kelljen gyalog mászni a színpadra s az öltözőkbe.

Csepke bácsi a liftkezelő s róla a személyfelhuzót az aggteleki barlang mintájára elnevezték „csepkebarlang“-nak.

E derék férfinak a színészekkel való összeköttetés által jó adag humor fejlődött ki. Ezt bizonyítja az alábbi eset is:

A mai próbára kissé elkésetten érkezett az egyik fiatal művész. A liftbe lépve kérdezi:

— Csepke bácsi, vannak már fenn?

— Hogyne, — feleli a kérdezett, — az összes mesterek.

— Mesterek?

— Nos, igen: „Pathelin mester“ és a „Csizmadia (mint kísértet)“ mester... Csak éppen Ujlázi mester van Nagyváradon.

(Fogalomzavar.)

Egy vidéken élő barátom látogatott meg. Azelőtt Budapesten lakott és szenvedélyesen érdeklődött a színházi dolgok iránt. Természetesen rögtön ezekre terelődött a beszélgetés.

— Színházba elmegy, ugy-e? kérdeztem.

— Igen, — felelte ő, — sokat hallottam *Petráss Sáriról*...

— Jaj barátom! Az most Londonban van; angolul fog a „Leányvásár“-ban játszani.

— Pech! Megnézem hát a „Szerecsé fia“-t...

— Ugy hát siess Bécsbe, mert ott játszzák a *Josefstädter Theaterben*.

— Enyje... és a Magyarban már nem adják?

— Lekerült a műsorról, amióta *Csontos* elkerült a Vigszínházba.

— Igaz! Olvastam!... Megyek hát a „Testőr“-be.

— Csakhogy már attól is elkéstél.

— Hogyhogy?

— Csontos szerződésszegéssel otthagya a *Vigret* és felcsap orfeumistának.

— Hm! De azért mégis megnézek valami józú francia *cochoneriát*.

— A *Vigben*? Ott most, fiam, *Reinhardték* egy „*Jedermann*“ című középkori, nagyon erkölcsös misztériumot adnak elő.

— Megyek hát az új *Népopera*ba, hallom, hogy olyan kitünő, fiatal énekesnői és énekesei vannak...

— Kitünőknek kitünők, de most pihennek, mert ott egy olasz opera stagione műkldik és utána német *Wagner-ciklus* következik.

— Hát a *Nemzetiben*... mit csinál régi pajtásom, *Bakó Laci*?

— Óh, az most *Kolozsvárt* szerepel... „*Rigoletto*“-ban, „*Traviata*“-ban...

— Tűvedsz; ezek operák!

— Igen, igen — *Bakó* operaénekesnek csapott fel.

— Látom, nincs szerencsém a köszínházaknál. Megyek a, *Budai Színkör*-be.

— A „*Fővárosi Nyári Színház*“-ba? Ott csak holnapután kezdődnek az előadások.

— Ugy?... *Tapsok* hát *Küry Klárának* a „*Városligeti Színház*“-ban...

— Talán a „*Budapesti Színház*“-ban? Ott most olasz gyermek opera-trupp vendégszerepel...

— Meg kell örülnöm!...

A szegény fiu elrohant és csakugyan belebolondult abba az erőlködésbe, hogy a mai színházi viszonyainkat megértse.

(Az új lap.)

A színpadi szerzők egyesületté álltak össze és nagyon üdvös megállapodásokhoz jutottak érdekeik és jogaik megóvására. A többek közt felvetődött az az eszme is, hogy egy külön lapot kellene alapítani, melyben az egyesületre vonatkozó cikkek, elmefuttatások, hírek jelennének meg. Különösen arra lenne jó ez az orgánus, hogy a szerzők a napilapok kirtikusainak támadásai ellen védekezhesenek.

— És mi legyen a lapnak a címe? — kérdezte az egyik szerző.

— A polémiára való tekintettel, — mondta egy másik — a legalkalmasabb a: „*Nyilttér*“.

— Nagyon jó! — helyeselte *Móricz Zsiga* — de egy csillaggal a cím alatt.

— Minek?

— Hogy *) alatt meg lehessen jegyezni: „Az itt foglalt közleményekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség“.

(„*Journal français*“)

A Műmü-ben, a „*Művészet és Művelődés Magyar Nők Köré*“-nek *Royalbeli* termeiben, tegnap fényes estély volt. Elegáns és előkelő közönség előtt *Munteanu* Görgögné sz. *Hrabovszky* Julia, az ismert kitünő írónő mutatta be francia társalgási tanfolyamu tagjainak a francia nyelvben való készütségét.

Hát ez a készütség valóban megdöbbentő. Még pedig több tekintetből: *M. Hrabovszky* Julia, ugy látszik, nem csupán parlirozni tanította meg a növendékeit, hanem a színjátszás művészetébe is beavatta őket. Ezt bizonyítja az előadott két francia darab: *Meilhac* „*La duchesse Martin*“ és *Busnach* „*Le Chateau-Ygnet*“ című egyfelvonásosa, melyek szereplői a párisi *Gymnase* színészeivel is fölvehetnék a versenyt chic. könnyedség és humor dolgában.

Valamennyi között az illusztris mesternő járt elől, de méltók voltak hozzá a többiek is, ugy mint *Grosschmid Toto*, *Radnovszky* Dinorah, *Grill* Lola, *Gervay* Lili, dr. *Faur* Jani, dr. *Gervay* Mihály, s *Fehérváry*, *Farkas* és *Thury* urak.

A két darab között *Bochkor* Viola francia dalokat énekelt dr. *Rózsa* Zsigmond zongorakíséretével, *Bibel* Liska, *Béranger* „*Leshirondelles*“

című versét, dr. *Karafath* Jenő pedig a saját francia költeményét szavalta, végül pedig dr. *Kupcsay* Feliciáné énekelt, szintén francia dalokat, dr. *Lakner* István kíséretével. Mondanom se kell, hogy mindegyiket zajos és megérdemelt tapsok jutalmazták.

A rendkívül sikerült művészt befejezésül gyönyörű élőképeket adtak elő *Jendrassik* Jenő festőművész rendezésében. A már említett hölgyeken kívül még *Endrődi* Béláné, *Bárdos* Edith, *Gervay* Mariska, *Wachtel* Gabi, *Némethy* Flóra és *Gaál* Annuciata.

A két darab rendezésében, szíveségből, *Vizvári* Mariska és *Kürthy* György, — a Nemzeti Színház tagjai, — segítettek. Ők festették is a szereplők arcát. Az egyik fiatal leányka nagyon drukolt az előadás előtt:

— Partnerem megölel! — panaszkodott, — hát ez még se járja... ugy-e nem?

— Dehogyan nem, biztatta *Vizvári* Mariska, — gondolja, hogy... bosztonoznak.

És a kisasszony belátta, hogy így járja. Egy fiatal ur viszont szomoruan konstátálta, hogy neki van a leghálátlanabb szerepe:

— Inas szerep, — duzzogott, — alig van néhány szavam!

— Sohse busuljon, — vigasztalta *Kürthy* György — meglátja, hogy nyiltszini tapsot kap!

Ugy is volt! Amint a színpadra kilépett, óriási derűtség és tomboló taps fogadta. Az ármányos színész a csinos fiunak — a *journal*ok örömeinek — olyan rezessorru, korhely inaspoftát festett, hogy ki se kellett nyitni a száját, már is nevetett a közönség.

(Félreértés.)

A Vigszínházban szereplő berliniek már egészen otthonosak Budapesten. Minden tavasszal visszatérnek és minden alkalommal új ismerősökre tesznek szert és új magyar szokásokat tanulnak.

A múlt tavasszal *Tanay* Frigyes szalmaözege volt s berlini kollégáit különböző előkelő mulatóhelyeken vendégelte meg. Egy ilyen alkalommal nagyon is fejébe talált menni a pezsgő s — mit tesz ilyenkor a spicces magyar? — üres poharát a nagy fali tükrökhöz vágta, ugy hogy ez csörömpölve ezer darabra törött össze.

— Ez... — mentegétozött *Tanay* a német színész előtt, — nemzeti szokás.

Az idén ismét eljött az a bizonyos berlini kolléga. *Tanay* ismét meghívta vacsorára, de most nem lévén szalmaözege, a lakására vitte, ahol neje *Halmi* Margit látta el pompás enni-inni valóval.

A vendég különösen érezte magát a szellemes művészpár társaságában és hogy érzelmének, s főként a magyar ezokások megbecsülésének kifejezést adjon... pezsgőspoharát az antik velencei tükrökhöz vágta.

A tapintatos háziak jóképet vágtek és nem vilgositották föl téves felfogásáról.

(Az más.)

A Vigszínház egyik sugója pillanatnyi pénz-zavarban volt és *Faludi* Gábor igazgatóhoz akart menni egy kis előlegért. Ugyan ám, de az előszobában az inába szült a bátorsága.

— Fél! — szölt rá dr. *Komor* Gyula, a titkár.

— Hiszen nem harapja le az orrát!

— Igen ám, — viszonzá esüggödtön a sugó, — bátran mernék tőle 100.000 koronát kérni, de fizetni restelek.

(Az olasz opera hátúca.)

A Népoperaiban *Vigna* maestro varázspálcájára olyan szenzációs előadásokat produkál a színpadon s a zenekarban, hogy csodájára jár egész Budapest. A házi művészek azonban egyideig „hűdegre vannak állítva“ és unalmukat vicceléssel üzik el.

— Hallottad már — kérdi *Pajort* az örökké

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használatra valódi áldás gyomorhajosoknak és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendezi be. Kis üveg 40 fillér Nagy üveg 60 fillér

lökedvü Bihar — hogy Mérei főrendező kávék lott.
— Ne mondd? ... hol?

A Palace-ban... reggelizés közben lecsepegette a kabátját.

Ez is a Bihar lelkét terhel:

A mostani túltelenség intervallumban úgy tesznek szert mellékjövedelemre a Népopera művészei, hogy gramofonba énekelnek operaáriákat. Tegnap délután Bihar egyik ismerőse találkozik a kitünő énekeslly és a hónaalatt szorongatott korongalaku csomagra mutatva, mondta:

— Ah... ugy-e, gramofon-lemezek!

— Nem kérem...

— Hát?

— Macsesz.

Pedig csakugyan gramofon-lemezek voltak

Egy látésöves ur.

(*) A Scala igazgatója Budapesten. A milánói Scala igazgatója, Mingardi, már régebben foglalkozik azzal a tervvel, hogy színházában magyar szerzők balletjét hozza színre. E célból hétfőn Budapestre érkeztek és megnézi az e napra kitűzött két Hívós—Guerra-ballet, a Csodaváza és a Havasi Gyopár előadását. A két ballet között a Bajazzók kerül színre Canio szerepében Környey Bélával. A népszerű jellegű előadást olcsó helyárakkal tartják meg és kivételesen hét órákor kezdik.

(*) A Műcsarnok tavaszi tárlatának megnyitása. Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat tavaszi tárlatát és Pataki László festőművész hagyatéki kiállítását ma délután nyitotta meg gróf Zichy János vallás- és közoktatásiügyi miniszter képviseletében dr. Nárágy Szabó Sándor államtitkár. Hazai művészetünk szép tavaszi ünnepe — mint mindig — ezúttal is óriási és előkelő közönség töltötte meg a városligeti kiállítási palota termeit. A miniszter képviseletét báró Forster Gyula titkos tanácsos, a Képzőművészeti Társulat alelnöke, dr. sólyomi Wagner Géza igazgató, Jendrassik Jenő helyettes igazgató, Bálint Zoltán, Dudits Andor és Róna József igazgatóságai tagok fogadták. Az államtitkár Bartók Béla, a társulat elnöke, dr. sólyomi Wagner Géza igazgató, Jendrassik Jenő helyettes igazgató, a festészeti jury előadói kalauzolása mellett előbb a képeket, azután Róna József szobrászművész kalauzolásával a szobrokat tekintette meg. A miniszter képviseleje a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a tárlat gazdagságáról, sokoldalúságáról és nagy elismeréssel szölt Pataky László festőművész hagyatékáról is. A tavaszi tárlat naponta 9—6-ig tekinthető meg egy korona belépődíj ellenében.

(*) Művészeti felolvasás. A Nemzeti Szalonban a Szent György ezék, magyar amatőrök és gyűjtők egyesülete szombaton délután 5 órákor nyitja meg XI. művészeti auetió kiállítását. Holnap, pénteken, délután hat órákor dr. Lázár Béla előadást tart az Iparművészeti Muzeumban a „Feszület ábrázolásának fejlődéséről.” A kiállítás május 2-ig lesz nyitva. Belépődíj 1 korona, képes katalógus 2 korona.

(*) Színházak hírei. Az Operaházban szombaton A biblialis ember kerül színre a cím szerepében Burrián Károly kamaranémetes fellépésével. Vasárnap a Lohengrin adják dr. Piek Ernő vendégfellépésével Telramund szerepében. Lohengrin—Athes.
A Nemzeti Színházban szombaton és másnap, vasárnap este a vigjáték-sorozat hetedik és nyolcadik előadásul Szigligeti Ede A mama című háromfelvonásos vigjátéka kerül színre és mindkét előadás előtt Ruttkay György tart felolvasást. A jövő héten a sorozat felytatásul szerdán és csütörtökön, május 1-én és 2-án a Pathelin mester című egyfelvonásos francia vigjáték és A bizalmatlan című XVIII. századbeli kétfelvonásos rögtönzött vigjáték kerül színre, mindkét előadás előtt Hevesi Sándor tart felolvasást. Pénteken és szombaton a Csizmadai mint kísértet. Szigligeti József énekes vigjátéka van másoron, amelynek előadása előtt dr. Váradi Antal olvas fel.

A Népopera-ban az olasz staggione Verdi ciklusában szombaton ér el a nagy olasz zeneköltő mesterművéhez, az Aida-hoz. Arturo Vigna vezetése alatt napok óta folytak az előkészületek. A nápolyi San Carlo-színház díszleteit, kcszfűnjzeit és kellekeit is meghozatta a Népopera igazgatósága, úgy, hogy a szombat esti előadás valódi művészi harmóniával készen várja a közönséget, amelynek érdeklődése érthetőleg rendkívül nagyarányú, úgy, hogy már a vasárnap esti Aida-előadás jegyeit is tömegesen vásárolják. A dalmü sze-reposztása a következő: Memphis királya Mariacece, Amneris Bianca Lavín, Aida Elsa Bland, Radames Nicola Zerola, Ramphis Luigi Lucenti, Amonagro Viglione Borghese, hírnök Ulfgo Malfatti. Az Aida-előadások kivételesen 7 órákor kezdődnek.

A Király Színházban az április 27-ére tervezett, de május elsejére halasztott karszemélyzet jutalomjátékának előadása a Nebántsvirág lesz, Denise de Flavigny-t Fedák Sári játssza. Mellette Németh József, Boross, Rátlay, Latabár, Asszonyi, Bera Paula, Bethlenné Rády

Gilda grófné, Krasznay, Nádor, Boross Giza, Lukács Gizi, Korányi Margit és Hollécy Mariska vesznek részt az előadásban. Erre a randkivül érdekes előadásra, mely május elsején délután 3 órákor lesz, rendes áron lehet jegyet váltani.

Magyar Színház. Csaknem négyszáz esztendő az a szindarab, amelynek a jövő hét csütörtöki estéjén lesz a premiére a Magyar Színházban. Ezen a napon kezdi ugyanis meg a kolozsvári Nemzeti Színház hét estére terjedő vendégjátékát s első előadásul bemutatja Sztáray Mihálynak, ennek a XVI-ik századbeli tüzes beszédu prédikátornak öt felvonásra osztott hitvitáját, melynek teljes címe: „Igaz Papsagrac Tikoere, comedia lepidissima de sacerdotio.” Az egész darabot ötnegyed óra alatt fogják lejátszani s az est második részét egy pálos küzjáték fogja betölteni. Ennek „Omnia Vingit Amor. Polidorus et Cassandra” a címe. a szerzője egy pálos szerzetes a XVII-ik századból való. A csütörtöki előadást conférence fogja bevezetni, amelyet dr. Janovits Jenő tart.

A Budai Színházban szombaton lesz a megnyitó-előadás. Első előadásul Lehár-Ferenz Czigányszerelem című daljátéka kerül színre, amely a budai oldalon újdonságszámba megy. Az előadást Orbán Árpád kar-nagy dirigálja, a fészerepkeket pedig Haller Irma, Bartók Etel, Bejcziné, Mihályfi Julia, Tábori, Bálint, Csekay, Cseh Iván és Virágh játsszák. Krescsányi Ignác színházgatónak ez lesz a huszonkilencedik nyári szezonja a Budai Színházban.

A Budapesti Színházban szombaton az Olaszgyermekopera hírneves társulatának harmadik vendégjátékául Cavalleria rusticana (A parasztszerelem) és Crispino e la Comare operákat adja elő.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

* A Vigyázó-pályázat eredménye. A Petöfi-Társaság gróf Vigyázó-pályázatának kiküldött bírálói, Lőrinczy György, Pakots József és Feleki Sándor ma tartották bírálóbizottsági döntő-ülésüket Váradi Antal főtitkár elnöklésével, hogy az alapítólevél kikötése értelmében április 27-ikére kihirdethető legyen a pályázat eredménye. A díjat a beérkezett 56 pályamű közül a bírálok egyhangú véleménye alapján a 8-ik számú „Cserebogár, sárga cserebogár” jellegű: „Temető volt a kertünk...” című költemény nyerte meg. A jelzés levél felbontása után kitünt, hogy a költemény szerzője Horváth Ákos. A pályanyertes műnek legerősebb versenytársa „A gondolat himnusza” című költemény volt. A pályázat jelentés megírására Lőrinczy György rendes tagot kérte fel a bírálóbizottság. A jelentés a társaság legközelebbi ülésén fog felolvasatni.

* A Magyarhoni Földtani Társulat barlangkutató bizottsága Jordán Károly elnöklésével ülést tartott, amelyen a napokban elhunyt Ségmehi Károly helyébe dr. Lenkossal Mihály egyetemi tanár udvari tanácsost választotta elnöké. A folyó ügyek elintézése után dr. Strömpl Gábor előadást tartott a gömör- és abaujortnamegyei barlangokról.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

© A német légi flotta. Németország, úgy látszik, sehogysem tud belenyugodni, hogy Franciaország a légi flotta dolgában föltötte áll. A német lapok napról-napra heves fölhívásokat intéznek a német közönséghez és gyűjtésre ösztökélik, mint ahogyan annak idején a flottaegyesület megalakították. Mint Berlinből jelentik, már megkezdődött a gyűjtés. A bizottság élén Henrik porosz herceg, II. Vilmos császár testvéröccse áll. Az első aláíró Henkel von Donnersmark herceg volt, aki 75.000 márka jegyzésével nyitotta meg a gyűjtést. Két nap alatt 500.000 márka gyűlt össze. A bizottság vagy kétféle prospektust küldött szét hatóságoknak és magánosoknak s a két napi gyűjtés eredménye most a legvérmesebb reménységekkel tölti el a sovén német lapokat. Biztosra veszi, hogy egyetlen hónap alatt legalább huszonötmillió márka gyűlik össze a légi flotta céljaira.

© Aeroplánon a törvényszék elé. George W. Beatty amerikai aviatikus autómobilon való gyors-hajtás miatt a napokban a bíróság elé idézték. Beatty a kitűzött időben aeroplánon jelent meg a törvényszék épülete előtt, egy másik aeroplánon pedig barátja és volt tanítványa, James Peir repült a bírósági épület elé, aki tanúnak volt hívva. A bíró előtt Beatty beismerste, hogy meg nem engedett gyorsasággal hajtotta, de azzal meacgetőzött, hogy azt hitte, repülőgépen ül, amelyre négy ninesenek ilyen sebességi korlátozások. A bíró tiz dollár pénzbüntetésre ítélte Beattyt, amit az nyom-ban le is fizetett és azután a bíró meghívta egy kis légi kirándulásra. A bíró barátságosan megköszönte a szíves meghívást, de kijelentette, hogy éppen a

jelen körülmények között, amikor ő elítélte Beattyt, kissé kockázatos dolognak tartja a légi utazást, de megígérte, hogy meglátogatja Beattyt a repülőtéren. Egy erőteljes készszenítés után Beatty és Peir felpattantak aeroplánjaikra és elrepültek.

© A magyar aviatika támogatása. Szarvasról jelentik: A magyar aviatika föllendítésére Rajz Izidor békési földbirtokos ötezer korona díjat tűzött ki azon aviatikus részére, aki Helikopter-repülőgéppel sikeresen fölszáll. — Gróf Wenckheim Dénes Dobozról a magyar aviatika támogatására 1000 koronát küldött gróf Zichy Béla Rezsőnek, a Géprepülők Országos Szövetsége elnökének.

FŐVÁROS.

(*) A vízmérő órák ügye. Az utóbbi időben mind sürűbben merültek fel panaszok a főváros ellen, mely panaszoknak az volt az alapja, hogy a főváros a közszállítási szabályzat figyelmen kívül való hagyásával a magyar ipar mellözésével több nagyobb munkálatot külföldi vállalkozóknak adott ki. Iapunk más helyén mi is ismételtén tettük szóvá ezeket az eseteket és a magyar ipar védelmét követeltük a külföldi iparpártolással szemben. A főváros ellen felhangzott panaszok egyike — a vízmérőórák ügye — ma szóba került a főváros pénzügyi bizottságának ülésén és megnyugvással vesszük tudomásul a legilletékesebb tényezőnek, dr. Buzáth János tanácsnoknak azt a kijelentését, hogy a vízmérőórák külföldi rendelése nem történt meg és az órákra kiirt árlejítés — melyre külföldiek is pályáztak — avval a kedvező eredménnyel járt, hogy a hazai vállalatok árai 20 százalékkal olcsóbbak lettek, mint a multban voltak. A külföldi ajánlatok azonban még ennél is kedvezőbbek.

A pénzügyi bizottság mai ülésének napirendjén szerepelt a pénzügyi osztálynak a vízmérőórák beszerzésének költségfedezeti ügyében tett előterjesztése. Az 1912—13. évben 4500 új vízmérő órára van szüksége, amelyek 306.945 koronába kerülnek. A bizottság a kimutatott fedezeti javaslatot elfogadta. Bíró Herzogh Péter azt a kérdést intézte, van-e panasz a vízmérőórák ellen. Dr. Buzáth János tanácsos kijelentette, hogy az utóbbi időben a vízmérőórák kifogástalanul működnek. Szabó József szóba hozta, hogy hir szerint a főváros külföldi vízmérőórákat akar beszerezni, amelyek 50.000 koronával drágábbak, mint a hazaiak. Minthogy a külföldi órák beszerzése a közszállítási szabályrendeletbe ütközik, a tanács állítólag felirt a kereskedelmi miniszterhez, hogy engedje meg külföldről vízmérőórák behozatalát. Kérdi, igaz-e ez? Dr. Buzáth János tanácsos felvilágosításul előadta, hogy az, hogy a külföldi órák 50.000 koronával drágábbak volnának, nem felel meg a valóságnak, mert ilyen órákat még egyáltalán nem szereztek be. Mindenesetre azonban a most kiirt árlejítésnek meg volt az az eredménye, hogy az órák 20 százalékkal olcsóbbak lettek, mint a multban voltak, ami tisztán a külföldi konkurrencziának köszönhető. A tanács ezt most azzal kívánja honorálni, hogy a kereskedelemügyi minisztertől igenis engedélyt kért arra, hogy külföldről is hozhasson be órákat. Ha engedélyt kap, valószínűleg élni is fog vele. Szabó József tudomásul vette ezt a fölvilágosítást, de azt kérte, hogy a pénzügyi bizottság csatlakozzék az építési bizottságnak ahhoz a javaslatához, hogy a tanács a közérdekű szállítási és építési ügyekben hozott határozatait a Közlönyben hozza nyilvánosságra, hogy azok ellen idejében jogorvoslattal lehessen élni. A bizottság az indítvány felett, minthogy az csak mint önálló indítvány volna tárgyalható, napirendre tért.

(*) Hol tárgyalnak az adókövető bizottságok? A kir. adófelügyelő megkereste a tanácsot, hogy a székesfőváros területén működő adókövető bizottságok részére az 1912. évben szükséges tárgyalási helyiségeket jelölje ki. A tanács ehhez képest az adókövető bizottságok részére a következő helyiségeket jelölte meg: az I. kerületi bizottság részére a Budai Polgári Kaszinót; a II. kerületi bizottság részére a budai Vigadó; a III. keru-

Keserü csalódás
 éri, ha nem ügyel kellően a
BRÁZAY
 névre, tehát csakis
Brázay Márványszappant
 vegyen.

leti bizottság részére a Magyar koronához címzett vendéglőt; a IV. kerületi bizottság részére a kerületi előljáróság tárgyalási termét; az V. kerületi két adókövető bizottság részére az Egyesült Lipótvárosi Polgári Kört; a VI. kerületben működő bizottság részére a Teréz-kört 1-b. számú ház I. emeleti termét; a VII. kerületben működő három bizottság közül az egyiknek a Szegény Gyermekkert Egyesület Akácfa-utcai házának termét, a másik két bizottság részére pedig az Erzsébet-kört 27. szám alatt levő táncztermet; a VIII. kerületben működő három bizottság közül az egyik a Fővárosi Tisztviselők és Hivatalnokok Otthonában (Mária-utca 10. szám), a másik a kerületi előljáróság épületében üresen álló üzlethelyiségben, a harmadik pedig a budapesti hentesipartársulat, Práter-utca 24. szám alatt levő helyiségében fog tárgyalni; a IX. kerületi két bizottság a Ferencvárosi Polgári Körben és a X. kerületi bizottság a Kőbányai Kaszinóban fog tárgyalni.

(A pénzügyi bizottság ülése. A pénzügyi bizottság ma délelőtt gróf Festetics Géza tanácsos elnöklésével ülést tartott. A napirend előtt bejelentette az elnök, hogy a belügyminiszter az 1912. évi költségvetést jóváhagyta. A főváros már régebben egy nagyobb telketömböt vett a Váci-úton abból a célból, hogy a Bessenyei-, Visegrádi- és Tutaj-utcaikat megfelelő módon szabályozhassa. A szabályozással és a telekvétellel járó költségek 148.260 koronára rúgnak, amelyekre kimutatott fedezeti javaslatához a pénzügyi bizottság hozzájárult. A pénzügyi bizottság előterjesztést tett, hogy a fővárosi alkalmazottak kölcsönigényeinek kielégítésére a tisztii nyugdíjalapból 100.000 korona kölcsönt vegyennek föl. A közgyűlés már két ízben engedélyezte ily kölcsön felvételét. Ezt a kölcsönt három és fél év alatt a mindenkoros takarékbetét kamat felszámításával kell visszafizetni. A bizottság az ügyosztály javaslatához hozzájárult. — A központi vásárcsarnoki vasuti kirendeltség személynél kiadásaihoz a főváros eddig 10.000 koronával járult hozzá. A Máv. most azt kérte, hogy ezt a hozzájárulást 17.000 koronára emeljék föl, mert időközben a személyi kiadások 21.000 koronára megnövekedtek. A főváros eleinte szabadkozott ennek a költségtöbbletnek a viselésétől, minthogy azonban a miniszter az államvasutak javára döntött, a főváros kénytelen a 7000 korona hozzájárulást elvállalni. A bizottság is hozzájárult az erre vonatkozó javaslatához. — Nemrégiben Budapesten jártak a turini egyetemi hallgatók, akiknek fogadási költségeihez 500 koronával járult hozzá a főváros. A pénzügyi bizottság ezt tudomásul vette. A napirend többi tulkiadási és fedezeti jelentéktelenebb tárgyait a bizottság vita nélkül fogadta el.

(A pénzküldés a kórházakba. A dunabalti kórházak igazgatósága és gondnoksága jelentést tett arról, hogy a kórházakban ápolott betegek részére postán érkező pénzküldeményeket a központi pénztárnak kézbesítik, aminek aztán az a következménye, hogy ezek a küldemények gyakran csak hetek múlva jutnak el rendeltetési helyükre. A gondnokság most kéri, hogy a jövőben az ilyen küldeményeket vagy az illetékes kórház gondnokságához utasítsák, vagy az ily című bevételezett összegéről a számvonosság még aznap, vagy legalább is a következő napon a kórház gondnokságát értesítse, hogy a küldeményeket a nála levő előlegből kifizethesse. Ezzel szemben ma kimondotta a tanács, hogy a pénzküldemények kézbesítési módjának megváltoztatását indokoltan nem tartja és a most fennálló rendszert fenntartja.

TANÜGY.

= Királygyűrűs doktorság. Május 2-án, esztörtökön sub auspiciis regis avatás lesz a kolozsvári egyetemen. A király képviselőjében a doktorrá avatáson Balogh Jenő kultuszminiszteri államtitkár jelenik meg, aki szerdán este utazik dr. Magyary Zoltán titkára kíséretében Kolozsvárra. A királyi gyűrűvel Gajdó István jogtudományi hallgatót avatják doktorrá.

= Új kereskedelmi iskola. Szegedről jelentik: A városi tanács elhatározta, hogy javaslatot tesz a közgyűlésnek, hogy ez év szeptemberében létesítsen egy felső kereskedelmi iskolát, mert az állami iskola már képtelen a tanulók befogadására.

EGYESÜLETEK.

(—) A Francia Irodalmi Társaság rendezésében M. Emile Arnaud nagyszámú előkelő közönség jelenlétében tartott előadást a világképről. Az érdekes előadást nagy tüsszel honnortálta a jelenvolt közönség.

(—) A Turáni Társaság ma délután az Akadémia üléstermében Lóczy Lajos elnöklésével ülést tartott, amelyen nagyszámú és előkelő közönség előtt tartotta meg előadását Ázsia jövőjéről Paikert Alajos, a társaság alelnöke.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Uj királyi közjegyzőség. Az igazságügyminiszter a dévai kir. törvényszék területéhez tartozó perozsényi kir. járásbírói területére Petrozsény székhellyel külön királyi közjegyzőséget rendszeresített, amely az aradi királyi közjegyzői kamarához fog tartozni. E rendszeresítés következtében a hátszegi kir. közjegyzőség hatásköre a jelen rendelet hatályba lépésének napjától kezdve a hátszegi és a puji kir. járásbírói területeire szorítkozik. A közjegyzőség 1912. évi július 1-én lép hatályba.

§ Ártatlanul a börtönben. Szegedről jelentik: Kurucz Imre kistelki legényt azzal vádolták, hogy két évvel ezelőtt rokonát, Kurucz Pált ugy szurta vállon, hogy az nyomorék lett. A szegedi törvényszék el is ítélte Kuruczot hat havi börtönre, aki, miután már három hónapot kitöltött, perujtással élt. A tábla el is rendelte az ujrafelvételt és a törvényszék fölmentette az ártatlanul elzárt legényt.

§ Perlekedő Harnoncourt grófok. Négy évvel ezelőtt az egész világsajtó hasábjain átvonult az a hangos botránnyal, amelyet gróf Harnoncourt Félix écskai nagybirtokos, Ferencz Ferdinánd főherceg egyik legbizalmasabb barátja csapott, amiért a leánya: Mária Lujza grófnő Génfibe szökött házi tanítójával, a francia származású Carstenn Károlyval, aki ott a grófkisasszony férje lett. A grófi leány pert indított atyja ellen és a nagybecskereki törvényszék szombatra, április 27-ére tüzte ki a perfelvételre a tárgyalást. A leány okiratokkal, levelekkel és tanukkal akarja bebizonyítani, hogy az apja pénzsóvár, brutális ember, aki mint koldus vette el az ő édesanyját, hogy embertelen kinszakkal presszionálja ki tőle óriási vagyonát. Kinozta gyermekeit is és őt is csak azért üldözte, hogy amikor már az eltoloncolás és szanatóriumba csukás elé állította, ezt a kényszerhelyzetet arra használta ki, hogy tízmilliónyi vagyonát elkaparintassa: tőle egy millióért. A grófnő szerint ugyanazzal a torturával, amivel Félix gróf magához kapartotta a felesége és az ő vagyonát, el akarja ütni vagyonától másik leányát: Alicet is, aki a Pallavicini János örögróf konstantinápolyi nagykövet huszárőrhadnagy fiának menyasszonya. Gróf Harnoncourt Félix Magyarországon született és a leggazdagabb magyar főurak egyike. Felesége Lázár Marianna volt, nagyhírű torontáli nemes család sarja, aki hatvanmillió korona értékű vagyont hozott férjéhez, aki 1887-ben vette nőül. A grófné 1893-ban halt meg és három gyermekeket: Mária Lujzát, Alicet és Félixet hagyta árvaságra. Házasságuk nem volt boldog. A grófnak egyetlen törekvése az volt, hogy feleségét rákényszerítse arra, hogy vagyonát részben rátesztálja, részben neki ajánlódja. Így vádolja a periratban apját a leánya.

— Képes volt atyám megtenni azt is, — mondja a periratban a grófnő. — hogy anyánkat, mert vonakodott neki váltót aláírni, az országúton a hintóból kidobta, összetörtén az ut sarába hagyta és tovább halgatott. Pedig anyám akkor áldott állapotban volt.

Mária Lujza grófnő tanukkal is akarja igazolni ezt a vádját.

§ Skála sikkaszt. Stein Emanuel Jenő főpinczér 1910. év elején 1000 korona óvadékot adott át Skála Ferdinánd Damjanich-utcai kávésnak óvadékként. Az óvadéklevélben ki volt kötve, hogy Skála ezt az összeget köteles azonnal kiadni Steinnek, amikor ez kilép a szolgálatból. Stein Emanuel Jenő nemsokára kilépett Skála kávéházából, de az óvadékot nem kapta vissza, mert Skála ezt a pénzt akkor már volt főpinczére óvadéknak kifizetésére használta fel. Stein feljelentésére a kir. ügyesség sikkasztás büntette miatt emelt vádat Skála Ferdinánd kávé ellen. Mára volt kifizetve ebben az ügyben a főtárgyalás a büntetőtörvényszéken dr. Madarassy bíró elnöklésével. Minthogy azonban a vádlott betegsége miatt nem jelenhetett meg, a bíróság a mai főtárgyalást elnapolta.

§ Hering helyett sacharin. Kolozsvárról táviratozzák: A múlt év december havában elküldött sacharin-csempészetért a törvényszék a pénzügyigazgatóság panaszára Blobstein Jenő ügynököt 27.050 korona 90 fillér, Sam Leibot 29.973 korona pénzbírságra, behajthatatlanság esetén pedig hat-hét havi fogházra ítélte. Egy harmadik vádlottat 50 korona pénzbírságra ítéltek. Az előzetes fogságot Blobsteinnek beszámítják. A csempészet Stettinből történt heringes-hordókban.

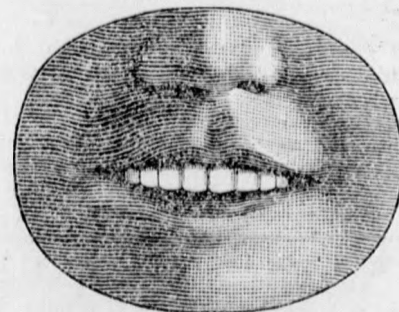
KÖZGAZDASÁG.

A Közuti tőkeemelése. Megirtuk annak idején, hogy a kereskedelemügyi miniszter engedélyt adott a Közuti Vaspálya Társaságnak, hogy a részben már végrehajtott, részben pedig folyamatban levő beruházások költségeinek fedezésére és a tartaléktőke képzésére alaptőkéjét felemelhesse. Ehhez képest 8.000.000 korona n. é. részvényt és 13.118.200 korona n. é. 4 és fél százalékos kamatra jogosító kötvényt bocsát ki a társaság. Ezt a pénzügyi tranzakciót a mostani április 29-én tartandó rendes közgyűlésen határozták el, s azután mindjárt keresztül is viszik. A tőkeemelése a napirend 2-ik pontjaként szerepel. Ez a szakasz így szól: A XIV. engedélyokirati függelék előterjesztése és határozathozatal ezen engedélyokirati függelék tárgyában, valamint határozat az ezen engedélyokirati függelékben engedélyezett építési és üzletberendezési költségeknek fedezése iránt. Ez azután mindjárt meg is magyarázza, miért emelkedtek a Közuti részvényei az utóbbi napokban.

A Magyar Vegyészeti Gyárosok Országos Egyesülete tegnap dr. Heltai Ferencz orsz. képviselő elnöklésével ülést tartott, amelyen dr. Bokor Gusztáv ügyvezető titkár előadása alapján foglalkoztak azzal a felmerült javaslattal, hogy a tömegforgalmi cikkek szállítása, amely cikkek az őszi hónapokban tapasztalat szerint nagy mértékben hozzájárulnak a vasuti kocsihiány fokozásához, nem volna legalább részben a nyári hónapok alatt lebonyolítható. Rechnitz Béla alelnök indítványára elhatározták, hogy az egyesület e tárgyban részletes adatokat fog összegyűjteni és azok alapján konkrét javaslatokat fog terjeszteni a m. kir. államvasutak igazgatósága elé. Az elnök indítványára elhatározták ezután, hogy az egyesület az adó- és illeték ügykörébe tartozó szakkérdések elintézésére külön szaktanácsadói állást szervez és erről a kötelekbe tartozó iparvállalatokat körlevélben értesíti.

A Gresham és a Titanic. E napokban egy bécsi lap megírta, hogy a Gresham biztosító társaság a Titanic katasztrófájánál circa három millió koronával van érdekelve. Ez az összeg természetesen nem az életbiztosítási üzletre, hanem a viszontbiztosítási üzletre vonatkozik. A Gresham ugyanis direkte csakis életbiztosítási üzlettel foglalkozik, de más idegen társaságok viszontbiztosításait minden ágazatban kultiválja. Így keletkezett a Titanic-kár, amely egyelőre három millió korona, de ha emelkednek is, bőséges fedezetet nyer a társaság jelentékeny tartalékaiban.

Az ultimóhalasztás. Az értéktőzsdén ma volt a halasztás napja. Már néhány nap óta éreztetni az ultimó az üzlet kialakulására nyomasztó hatását, pedig már jó előre tudták, hogy a prolongáció igen könnyű lefolyású lesz. Ma a report fejében változatlan díjtételt számítottak, a halasztandó értéktárgy kisebbedett, így alig néhány percet vett igénybe a prolongáció. Május ultimójáig a kulizban fizettek: Osztrák hitel 1.48—2.90.5 K-t, Államvasut 1.26—2.93 K-t, Déli vasut 0.46.5—0.67.5 K-t (mind 5—7 és fél százalék). Koronajáradék 0.05—0.17 K-t (5—6 és fél százalék). Május médiójáig: Agrárbank 0.29.5 K-t, Magyar hitel 1.03.5—2.02.5 K-t, Leszámitoló 0.35—1.— K-t, Magyar bank 0.63.5—1.40 K-t, Jelzálogbank 0.54.5—1.10 K-t, Hazai bank 0.24.5—0.65.5 K-t.

Aki fogait

épen akarja megőrizni, tudja meg, hogy ezt a célt csak rendszeres naponkénti fogápolással érheti el. Erre valamely antiszeptikus szájviz nélkülözhetetlen. Ilyen az Odol, melyről a tudomány bebizonyította, hogy távol tart minden fogsztító folyamatot. Azonkívül az Odolnak pompás üdítő íze is van.

Rima 1.27—2.14 K-t, Városi vill. 0.50—0.99 K-t, Közuti 1.36—2.27 K-t (mind 5—7 és fél százalék).

Nincs kamatlábsökkentés. A közgazdasági, különösen a pénzügyi körök a pénzpiaczi helyzet javulását attól várják, hogy a jegybank mérsékelje túlmagas kamatlábat, mely már indokolatlanul sújtja a piacot. Ez lenne különösen a hazai piac érdeke. Éppen ezért nagy csalódást keltett, hogy a jegybank mai főtanácsülése a kamatlábat — egyszerű védekezési üzleti okokból — nem csökkentette. A dr. Popovics Sándor bankormányzó előklésével tartott ülésen Pranger vezértitkár azt jelentette, hogy a bankot ebben az évben úgy a leszámítás, mint a lombardüzletnél nagyobb terjedelemben vették igénybe, mint a múlt év hasonló időszakában. A váltóállomány 137.6 millió koronával emelkedett és a lombardüzletben 54.8 millióval többet ruháztak be, mint 1911. április 23-án. Csúpan a bécsi főintézetnél maradtak az igények a múlt év számainak keretében, ellenben a bank többi területein nagyobb szükséglet kellett kielégíteni, mint tavaly. A külföldi pénzpiacokon az utóbbi időben észlelhető javulással kapcsolatban nálunk is kedvezőbb vélemény kapott lábra a pénzviszonyok alakulásáról. Amde a nagy devizaárfolyamok még mindig elővigyázatra intenek, ezért a bankkamatlábnak elszállításáról ezúttal még szó sem lehet. Egyébként a főtanács folyó szolgálati ügyeket intézett el.

A kalocsai érsek a kisgazdákért. A Kalocsától 10—12 kilométernyire fekvő Várszeg nevű Duna-sziget, mely több ezer kat. hold területű, művelésre alkalmas terület legnagyobb részben a kalocsai érsekség tulajdona. Földeket eddig is leginkább a közeli községeknek, különösen a tolna-megyei Faddnak lakói bérelték ki. Az uradalom most az egy tagban levő és jó minőségben levő földeket lázi kezelés alá akarta venni. Azonban a faddi keresztény munkásegylet, mint bérlés-szövetkezet kéreimére Csernoch János kalocsai érsek előállt a házi kezelés tervétől és az eddig birt. földek meghagyásával újabb 200 holdat adott bérbe egy holdas parcellákra fölosztva.

A Közuti évi jelentése. A Közuti Vaspálya Társaság, eltérőleg az eddigi rendszertől, már ma közzétette az április 29-én tartandó rendes közgyűlés elé terjesztendő évi jelentését. Az évi jelentés foglalkozik a társaság egész évi tevékenységével, s megemlékszik arról a változásról is, amely a társaság vezetésében az elmúlt év folyamán bekövetkezett s ennek során azt a javaslatot terjeszti a közgyűlés elé, hogy Jellinek Henrik érdemei jegyzőkönyvben megörökíttessenek. Azt mondja a jelentés, „hogy ehelyütt is kifejezést adjuk annak, hogy Jellinek Henrik urnak a társaság igazgatóságával együttesen és karöltve kifejtett működése a társaságnak hatalmas felvirágozását eredményezte. A t. közgyűlés előtt ismeretesek nagy tevékenységének részletei és azoknak eredményei és így utalva az évi jelentések és mérlegek hosszú sorozatára, itt mint kimagasló momentumokat, külön csak azon eseményeket akarjuk kiemelni, hogy az ő vezetése alatt biztosított 1895-ben a Küzemü rendszerrel villamos üzemre való átmenet, továbbá hogy ugyancsak ezen esztendőben az 1895: XXI. törvényezik biztosította az elvi engedélyt a budapesti helyi érdekű vasutak részére a gőzerő helyett villamos erőnek alkalmazására. Az 1908. évi XXXIII. törvényezik pedig, mely hosszú tárgyalásoknak eredménye volt, adta meg a jogot a helyi érdekű vasutaknak villamos átalakítására és a hálózat kibővítésére. Ezen alkotások heretebbe tartozik még a Budapest-Ujpest-Rákospalotai vasút és budafoki helyi érdekű vasutnak társaságunkoa

való bevonása. Mindezekkel úgy a fővárosban, mint a környéken — egymást kiegészítve — nagyszabású vasuti hálózatot biztosított számunkra. A társaság igazgatósága az alkotott intézményekben és a már folyamatba tett javítások és kibővítésekben biztositékát látja annak, hogy a társaság a jövőben is haladni és fejlődni fog.“

Az „Anker“ forgalma. Az „Anker“ élet- és járadék-biztosító-társaság (Magyarországi igazgatóság, Budapest, VI., Arker-palota.) 1912. márczius havában benyújtott a társaságnál 1096 ajánlat 7,961,356 K biztositott összegre és kiállított 909 ötvény 6,812,347 K összegre. Díjak fejében bevett a társaság 2,509,709 K-át, elérics és elhalálozás folytán kifizetett 883,547 koronát. A január—márczius havi időszak alatt benyújtott 3323 ajánlat 26,153,680 K-ra és kiállított 2769 kötvény 22,165,977 K-ra. Ugyanezen időszakban díjakért 6,573,498 K-át vételezett be a társaság elérics és halálesetek folytán 2,732,906 K-át fizetett ki. A társaság vagyoa 1911. december 31-én 204 millió korona, biztositási állomány 625 millió K. Halálozások és esedékesé vált eléricsi biztositások folytán a társaság fennállása óta 427 millió K fizetett ki.

Háziipar a sómunkások körében. Az új sójövédéki szerződésben a pénzügyminisztérium köteleességévé tette a sójövédék vezérigynökségének, a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaságnak hogy a sóbányavidék inségben szűkölködő munkásainak felségítésére köteles a munkásság háziipari foglalkoztatásáról gondoskodni, ami azóta be is vált és a munkásság anyagi jólétének javulását elősegíti. A nevezett pénzügyvezérigazgatója, Székely Ferencz nem szorosan a kötelezettség keretein belül, hanem a siker biztos elérése végett, áldozatot nem kímélve hívta életre ezt az üdvös intézkedést.

Fizetésektelenségek. A bécsi hitelezői védelgyelet a következő fizetésektelenségeket jelenti: Kvier Péter Zsombolya, Morgenstern Emil Kőpécény, Jancsika Albert Brassó, Gottlieb Dávid Dés, Kasztner József és Társa Kolozsvár, Turbók József és Társa Szabadka, Birmanu Henrik Búdszentmihály, Merce János Budapest, III., Főrián-ter 3.

Kereskedők a pénzügyi kamarák ellen. A legtekintélyesebb magyar kereskedő szabadegyesülés, a Budapesti Kereskedelmi Testület ma küldte szét 1911. évi jelentését, melyben az utóbbi időben bizonyos ambíciózus emberek részéről annyit hangoztatott pénzügyi kamara eszméjéről mond le-sújtó hírlapot.

„Vannak — ugymond a jelentés — akik a kamarák pénzügyi érdekeit féltik a pénzügyi kamara kivonulásától, mert a kamarai járulékok jórésze a nagy adófizető pénzügyi kamara folyik be és így a pénzügyi kamara különválása a kamara költségeinek fedezésére a bennmaradtak erősebb megadóztatásait vonná maga után. De a partikularizmusra amugyis hajlamos közéletünkben nem kívánatos a pénzügyi kamara kiválása, ami egyuttal a mi viszonyaink között elkülönítődést, szinte az összetartozandóság érzésének csökkenését jelentené. Nálunk, a mi ellentétülünk minden kinalkkozó alkalommal erőlyesen állást foglalt, az ipar és kereskedelem körén belül is divik annak a rangfokozatnak sajátkezü osztogatása, hogy egyik foglalkozási réteg előkelőbb a másiknál és mig kifelé ipar és kereskedelem egy-ségesen tiltakozik ama ki nem irtható gyermekes felfogás ellen, mely uri és nem uri foglalkozások közt különböztet, addig belülről maga is neveséges önhittségből kiindulva, szinte egész skáláját állítja fel a rangfokozatoknak. A pénzügyi kamara helyzete az ipari és kereskedelmi vállalatokkal szemben nálunk egyébként is kedvezőbb; a pénzügyi kamara szinte nem is egyenrangú üzletfél, hanem a felsőbb hatalom, amely helyzet előteremtésében kétségtelen nagy része van tökeszegénységünknek. Minden olyan alakulásnál, ahol félé, hogy ez a visszás helyzet támogatását jelenti, kétszeresen kell vigyázni, nehogy ilyen szándékolatlan következtései is legyenek a kezdeményezésnek.“

Sajnos, nálunk a féktelen egyéni érvényesítési vágy tényleg felül szokott kerekedni a köz-érdeken.

Ezetgyár telepengedély nélkül létesíthető. A kereskedelemügyi miniszter kimondotta: Az ezetgyár sem az 1884. évi XVII. t.-cz. 25. paragrafusában, sem a vonatkozólag kiadott rüviszteri rendelkezésekben felsorolva nincsen s így annak létesítéséhez iparhatósági telepengedély nem szükséges. De nem sorolható a kérdéses gyártelep az ipartörvény 25. paragrafusában felemlített vegyészeti gyárak fogalma alá sem, mert az ezetet előállító telepen az ezet előállítása közben — minthogy az ezetképződés egyszerű erjedési folyamat — a vegyészeti gyár fogalmát megállapító műszaki szempontból vett vegyfolyamatok nem mennek véghez.

Kolozsvár villamos telepe. Kolozsvár város szakközvettségei e napokban tárgyalták le a villamos telephez 789,367 korona költségen beszerzendő hőerőtartalék ügyét és azt javasolták a közgyűlésnek, hogy erre vonatkozólag a Ganz-féle villamosági részvénytársaság és a Nicholson-gyárak ajánlatait fogadják el.

Közvetlen hajójáratok Ausztráliába és Hátsó-Indiába. A Magyar Keleti Tengerhajózási Részvénytársaság üzletvezető igazgatósága közhírré teszi, hogy Attila nevű gőzöse 1912. évi május 21-ike és 31-ike között Fiuméből indulólag Port Said, Suez, Aden és Colombón át Fremantle, Port Pirie, Adelaide, Melbourne és Sydney kikötőkbe és 1912. évi augusztus hó 1-seje és 10-ike között Sdneyből vissza — elegendő rakomány esetén Surabaya, Samarang, Batavia és Sabang esetleges érintésével — ugyancsak Suez és Port Saidon át Fiuméba járatot fog teljesíteni. A társaság fentartja magának a jogot, hogy a feltétlenül érintendő Melbourne és Sydney kikötők kivételével a felsorolt többi ausztráliai kikötők közül mellözze azok érintését, amelyekbe legalább 750 tonna rakomány nem kerül elszállításra s az ily kikötőkbe rendelt küldemények Melbourneben vagy Sydneyben fognak a társaság költségén áthajóztatni. Elvállalja továbbá a társaság a fentebb megnevezett kikötőkön kívül bármely más délaustráliai kikötőbe rendelt hazai rakomány szállítását.

Egybehívott közgyűlések.

Április 27. Magyar Általános Közéletanya r. t. (r. k.)
Ganz-féle villamosági r. t. (r. k.)
Országos Gazdasági Bank r. t. (r. k.)
Törlesztési Bank r. t. (rendk. gy. felszámolási.)
Április 28. Magyar Pénzügyi Kamara Központi Hitelbankja (r. k.)
Április 29. Budapesti Közuti Vaspálya Társaság (r. k.)
Április 30. Ganz és Társa (Danubius-czég) waggon- és hajógyár r. t. (r. k.)
Adriai m. kir. tengerhajózási r. t. (r. k.)
Május 4. A Schlick és Nicholson-gépgyár fuzója (a Nicholson-gépgyár rendes közgyűlése.)
Május 12. Magyar Pénzügyi Kamara Földhitel- és Ingatlanbankja (r. k.)

VIZÁLLÁS.

Április 25. április 26.		Április 25. április 26.	
m é t e r		m é t e r	
Inn	Schärding 1.17 1.20	Fisza	M.-Sziget 0.66 0.61
Dunv	Fusson 2.14 2.12		Tekeháza 0.59 0.—
	Linz 0.48 0.54		V.-Namény 2.03 1.85
	Bécs 0.38 0.33		Tóka 4.46 3.07
	Pozsony 1.48 1.41		Tiszafüred 5.93 5.62
	Komárom 2.65 2.22		Szolnok 4.06 3.78
	Budapest 2.12 2.08		Csongrád 7.16 7.07
	Paks 1.60 1.57		Szeged 7.17 7.10
	Mohács 2.73 2.66		T.-Becse 5.74 5.67
	Gyombr 3.75 3.66		Titel 5.22 5.17
	Ujvidék 4.14 4.—	Óndorv	Hoór 0.95 0.98
	Pancsova 0.41 0.39	Tapoly	Bárfa 0.20 0.21
	Orsova 4.33 4.30	Bodrog	Ladmócsa 4.07 3.48
Morva	Morvafalu 1.38 1.23	Sajo	Zsoltza 1.73 1.69
Vág	Zselica 0.74 0.68	Hernád	H.-Német 0.38 0.39
	Trencsén 0.67 0.65	Berettyó	Margitta 0.34 0.30
	Szered 1.01 1.01	B.-Ujfalu	1.93 1.71
Rába	Szt.-Gothárd 0.24 0.26	Kőrös	Csanca 0.43 0.43
	Sárvár 0.02 0.02	N.-Várad	0.10 0.07
	Győr 2.40 2.36	Bélnyes	0.50 0.48
Órava	Várasd 1.42 1.30	Tenke	0.86 0.30
	Zákány 0.52 0.45	Guraboncz	0.62 0.62
	Barcs 0.14 0.14	Borosjenő	0.08 0.04
	Eszék 1.42 1.20	Békés	3.28 3.19
Mura	M.-Szerdah 0.62 0.66	Gyoma	5.16 5.04
Száva	Zigráb 0.02 0.02	Gy.-Pestérvár	0.74 0.64
	Szilok 3.34 3.10	Branyicska	0.— 1.24
	Mitrovicza 0.88 0.—	Arad	0.14 0.08
Szamos	Deés 0.32 0.31	Makó	2.32 2.14
	Szatmár 1.26 1.18	Temes	Lucos 0.85 0.87
	Kraszna N.-Majtény 1.08 1.06	K.-Kostály	1.12 1.06
	Latorczai Munkács 0.24 0.28	Kiszató	0.62 0.64
	Laboroz Homonna 0.18 0.19	Temesvárt	0.04 0.08
Vág	Perecseny 0.— 0.—	Becskeves	1.44 1.42

GUMMI-HALHÓLYAG ÓVSZER

NAKIRA törv. védett, valódi indiai paragummi férfikülönlegeség tucattja 12.— korona. 3 tucattal 20% engedmény.

IRRIGATOR 3 K és feljebb.

VII., RÁKÓCZI-UT 32. A Rókussal szemben.

Valódi angol és francia különlegességek.

UTERUS-SPRAI feltétlen megbízható női fecskendő különlegesség 14 kor.

PESSAR-OCL. orvosilag rendelve 3, 5, 6, 8, 11 kor. darabja. — 3 darabnál 20% engedmény.

BIDET 10, 16, 20, 24 Kor.

VII., RÁKÓCZI-UT 32. A Rókussal szemben.

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR

Pontos címre és a vörös keresztre ügyeljünk.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, április 26.

A készáru piacra ma kifejezetten lanya volt az irányzat. Mérsékelt kínálattal szemben a malmok nagyon tartózkodók voltak, csak keveset vásároltak és igen rossz árakat ígértek. Mivel másrészt az árubirtokosok nem forszírozták a dolgot, csak igen szűkárnyu forgalom fejlődött ki, amelynek a folyamán mintegy 5000 q buza kelt el a tegnapi árnál 10-12 $\frac{1}{2}$ fillérrrel olcsóbban. A legdrágább eladási ár 12.25 korona volt 81 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 12.— korona 79 kilós felsőmagyarországi buzáért. Egyéb gabonaművek közül a rozs és a zab változatlan, a tengeri 10 fillérrrel olcsóbb. Forgalmába került: 800 q rozs 10.60-10.75 koronás árakon, 400 q zab 10.05-10.35 koronás árakon és 200 q árpa 10.— koronás áron. A határidőpiacra a mai üzlet az igen kedvező időre lanyhán és a tegnapi zárlatnál jóval alacsonyabb jegyzésekkel indult meg és úgy látszott, mintha még további csökkenés következne, azonban ennek éppen az ellenkezője következett be, mert a forgalom folyamán ismét terjesztettek a vetések állapota felől kedvezőtlen híreket, ami a kulisz és a napi spekulánsokat nagyarányu véleményes vásárlásokat eszközölt, a melyeknek a hatása alatt erősen szilárdult az irányzat és meglehetősen emelkedtek az árfolyamok. Kivételt csak az áprilisi buza képezett, amely ciklikus sűrűsége volt kintálva, de csak nehezen akadt vevőre, minek folytán lényegesen csökkent a jegyzése. Az októberi buza ma 3 fillérral a tegnapi zárlaton alul 11.22 koronán indult, 11.18-ig csökkent, aztán 11.25-ig javult, majd megint 11.20-ig ment vissza, de újra 11.31-ig szűkített fel és zárlatkor így is maradt. Az áprilisi buza 11.98 koronás kezdő árfolyama előbb 12.— koronáig javult, aztán 11.83-ig csökkent és 11.85 koronán zárult. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképen ma az áprilisi buza 17 fillérral csökkent, ellenben a májusi buza 5 fillérral, az októberi buza 6 fillérral, az októberi rozs 4 fillérral, az októberi zab 1 fillérral, a májusi tengeri 5 fillérral emelkedett, míg az áprilisi rozs és az áprilisi zab jegyzése teljesen változatlan maradt.

Kötötték:

Buza. Tiszavidéki: 400 q 81 k 24.50 K, 100 q 81 k 24.50 K, 100 q 81 k 24.40 K, 100 q 81 k 24.30 K, 100 q 80 k 24.30 K.
Fejérmegyei: 100 q 80 k 24.15 K.

Pestvidéki: 200 q 80 k 24.25 K, 100 q 80 k 24.20 K, 100 q 80 k 24.20 K, 200 q 80 k 24.15 K, 250 q 79 k 24.20 K.

Felsőmagyarországi: 200 q 80 k 24.20 K, 140 q 79 k 24.50 K.

Rozs: 150 q 21.50 K, 100 q 21.20 K, 100 q 21.15 K, 200 q 21.20 K, 200 q 21.30 K, 100 q 21.20 K mind ppar.

Zab: 100 q 20.70 K, 250 q 20.10 K mind ppar.

Takarmányárpa: 200 q 20.— K ppar.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	24.15-24.35
"	76	—	80	24.20-24.45
"	77	—	81	24.30-24.60
"	78	23.90-24.25	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	23.95-24.15
"	76	—	80	24.10-24.30
"	77	—	81	24.25-24.40
"	78	23.80-24.05	82	—
Festvidéki	75	—	79	23.95-24.15
"	76	—	80	24.10-24.30
"	77	—	81	24.25-24.40
"	78	23.80-24.05	82	—
Bánsági	75	—	79	24.10-24.30
"	76	—	80	24.20-24.40
"	77	—	81	—
"	78	23.90-24.15	82	—
Bácskai	75	—	79	24.10-24.35
"	76	—	80	24.20-24.45
"	77	—	81	—
"	78	23.90-24.25	82	—
Rozs	I. rendű új	—	—	21.20-21.40
	középmínőségű új	—	—	21.—21.20
Árpa	takarmány I. rendű	—	—	19.50-20.—
	II.	—	—	—
Zab	I. rendű	—	—	21.30-21.50
	II.	—	—	20.70-21.—
Tengeri	belföldi új	—	—	19.50-19.90

A határidőpiacra kötötték:

Délután:

Előfordult kötések (100 kg.-kint) 1912-re.
Buza 1912 április 11.98-97-12.00-11.81-93-83-85
Májusi buza 11.73-81-72-85-84
Buza októberre 11.22-18-25-20-31
Rozs áprilisra 21.62-64-44-52
Rozs októberre 9.28-26-34-27-38-36
Zab áprilisra 10.08-18-16
Zab októberre 8.85-90-86-93-91
Tengeri májusra 9.40-42-37-46-41-47-49-48
Tengeri júliusra 9.25-26-2-32-27-36-30
Tengeri augusztusra 9.29-37-36
Káposztarepeze 33.60-80

1 óra 30 percetkor zárulnak:

Buza áprilisra	11.85-11.86
Buza májusra	11.84-11.85
Buza októberre	11.31-11.32
Áprilisi rozs	10.76-10.77
Rozs októberre	9.36-9.37
Zab áprilisra	10.16-10.17
Zab októberre	8.91-8.92
Tengeri 1912 májusra	9.48-9.49
Tengeri júliusra	9.35-9.36
Tengeri augusztusra	9.36-8.28
Káposztarepeze augusztusra	33.60-34.—

Budapesti gabonaforgalom.

1912. április 24-től 1912. április 25-ig.

Buza	Érkezett	Elszállított
	7677	méter mázsa
Rozs	2540	—

Árpa	150	—
Zab	650	101
Tengeri	100	401
Liszt	205	14958
Korpa	—	2886

Értéktőzsde.

Ma megnyitáskor az ultimóhalasztással foglalkoztak, amelyet az angazsmán a kuliszban a multkorinál kisebb lévén, igen gyorsan, simán és változatlanul intéztek el. Az üzlet iránya, tekintettel a szilárd külföldi jelentésre és a földzési szükségletre, igen kedvező volt, de a forgalom nem elégitett ki. A nemzetközi piacon a magyar hitelrésztvényét szivseen vásárolták, a helyi piacon a rimamurányi rohamosan emelkedett, míg azonkívül a városi, a közuti és a magyar bank 2-3 koronával drágábban kelt el. A zárlat igen szilárd volt. A készáru piacra alig volt kötés. A déli tőzsdén a nemzetközi piacon, ugyisintén a helyi piacon elgyengült az irányzat. A készáru piacra nem volt változás. A járadékpiac változatlanul gyenge volt. A sorsjegypiacon a hazai sorsjegy 2-3 koronával javult. A valuta és ércváltó gyöngye volt.

Előző tőzsdén kötötték: Osztrák hitel 638.50, Magyar hitel 834-835, Rimamurányi 730-736.50, Közuti vasut 797.50-798.50, Városi vasut 410.25-413.25, Magyar bank 665.50-666.50, Hazai sorsjegy 123.25, Salgótarjáni 722-726, Magyar cukoripar 3236-3239.

Déli tőzsdén kötötték: Osztrák hitel 638-637, Magyar hitel 830.50-834, Jelzálogbank 468.50, Rimamurányi 736.75-735, Közuti vasut 798-794.75, Városi vasut 413.50-411.75, Hazai bank 302.25, Magyar bank 665.75-664.75, Agrárbank 520, Kommerz-bank 3040-3043.

Bécsi gabonatőzsde.

Bécs, április 26. (Saját tudósítónktól.) Jelenkéntelen forgalom közepte az irányzat még mindig gyenge, gabonaművek 10, takarmányárak 5-10 fillérral drágultak, árpa jól tartott.

Jegyzetett buza: Tiszavidéki 12.50-12.85, bánati és bácskai 12.40-12.70, mosoni és győri 12-12.20, felsőmagyarországi 12.05-12.25, délvasuti 11.05-12.50, marchfeldi 12-12.35.

Rozs: Felsőmagyarországi 11-11.25, csepeli 11-11.25, pestmegyei 11.05-11.25, délvasuti és különféle magyarországi 10.95-11.15, marchfeldi 11.05-11.30.

Árpa: Morvaországi 10-10.80, csepeli 10-10.40, pestmegyei 10-10.50, maláta 9.95-10.25, takarmány 9.60-9.85.

Magyar tengeri 10-10.15, Cinquantin 10.75-10.15. Magyar zab: válogatott 11.10-11.45, elsőrendű 10.90-10.20, közepes 10.60-10.95, alsóausztéri 10.70-11.05 K.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, április 26. (Magyar értékek zárlata), 4 száza léko arany-járadék 198.85 Tiszal és szegedi kölcsön sorsjegy 296.—, Magyar hitelbank részvény 832.—, Magyar leszámítoló és váltó részvény 542.—, Rima

ÉKSZER, EZÜST, ÓRA

Eredeti szabott
gyári árakgyári áron beszerezhető, készpénz és angol-rendszerű
részletfizetésre is.Eredeti szabott
gyári árak

SÁRGA JÁNOS

csász. és kir. udvari szállító, ékszerész és műtővősnél

BUDAPEST
IV. ker., Kigyó-tér 5. szám.KOLOZSVÁR
Mátyás Király-tér 13. szám.

Szabad megtekintés vételkényszer nélkül.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vidékre készséggel küldök választékot.

murányi 733.25, Magyar cukoripar 32.26 Adria hajózási részvénytársaság ... Magyar koronajáradék 89. ... 4 százalékos magyar földterem. kötvény ...

Bécs, április 26. (Osztárkértelék zárlata). 4.2 száza ékos papír-járadék 89.25, 4 százalékos osztrák arany járadék 113.25 1860-as sorsjegy 1571. ...

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, április 26. (Értéktőzsde.) A tegnapi záróforgalom szilárd irányzata ma is folytatódott a bel- és külföldről érkezett kedvező iparjelentések ...

Berlin, április 26. Zárlat. (Saját tudósítónktól. Zárlatkor jegyeztetik: 4.2 százalékos papírjáradék ...

Commandit 183.50, Dinamittruszt 186.40, Harpeni 196.50 Unifikált török járadék 91. ... 4.2 százalékos ezüst jár 89.40 ...

Frankfurt, április 26. Zárlat. 4.20/c papírjáradék ... 4.2 százalékos osztr. ar.-jár. 96.45 Magyar ar.-jár. 91.20 ...

Hamburg, április 26. (Zárlat). 4.2 százalékos ezüst járadék 91.75, 1860. sorsjegy 178.75. Déli vasut 16.50 ...

London, április 26. Angol consol 78 1/8.

Páris, április 26. (Zárlat). 3 százalékos francia járadék 93.80, Osztr. aranyjáradék 97. ... Magyar arany járadék 93.90 ...

Üzleti tudósítások.

Budapesti szeszjegyzés.

Table with 3 columns: Milyen időre?, Nyers, Finomított. Rows for Azonnali és folyó havi szállításra, Április-májusra.

Table with 2 columns: Month, Price. Rows for April-August, April-December, and Irányzat: Kedvezőtlen gyümölcs-termései kiállítások ...

Buzakorpa.

Table with 2 columns: Item, Price. Rows for Finom korpa azonnali szállításra, Durva korpa azonnali szállításra.

Zsiradékok.

Table with 2 columns: Item, Price. Rows for Disznózsír budapesti, Szalonna, Városi 4 drbos, 3.

Budapesti sertésvásár.

Április 26. Hizott sertésárak. I. Magyar elsőrendű: Fialtal nehéz 157-158, közép 160-162. II. Magyar szedett: Közép 168-172. Sertéslejtés április 24. napján ...

Budapesti szurómarhavásár.

Április 26. Felhajtattott 1975 drb első borjú, 90 drb első bárány. Árjegyzék: Elsőrendű első borjúkért 106-116 fillér ...

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

BELETINY PEZSGŐ logo with decorative elements.

Main table: Budapesti értéktőzsde. Columns: Mai záró ár-folyam (Pénz, Áru), Oszt. ar. utolsó nap. zár. ár-folyam (Pénz, Áru), Részv. ár-folyam (Pénz, Áru), Beszám. részv.-hínt. (Pénz, Áru). Rows include Allamodósság, Bankok, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gözmalomok, Iparvállalatok, Sorsjegyek, Közelkedési vállalatok.

Ha gyermekét

egészségben, vidáman és szellemileg frissen akarja látni, adjon neki dr. Hommel-féle Haematogent! Óvás! a Dr. Hommel nevet hangsúlyozni kell!

Kivonat a hivatalos lapból.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Havas Ferenc dunaszerdahelyi járásbíróági díjnokot a galántai járásbíróvá, Ruttikay Kálmán munkácsi járásbíróági díjnokot a mezőcsáti járásbíróvá, Dwelly Mária rákospalotai kir. javítóintézeti családöt gyanezen kir. javítóintézethez a VIII. fizetési osztályba igazgatóvá;

a belligyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök a határrendőrséghez dr. Hegedűs Zoltán járásbíróági joggyakorlókat, volt fizetés nélküli határrendőrségi írnokot fizetés nélküli segédfogalmazóvá, dr. Kula László kataszteri helyszínelési napidíjast és Joney Andor jogszigorlót, legyesbenyési lakost pedig díjtalan fogalmazó-gyakorlókká;

a vallás- és közoktatásügyi miniszter özv. Bakcsy Áronné okleveles kisdédvönöt az esztényi állami kisdédvönökhöz kisdédvönövé;

a pénzügyminiszter Matriai József dévai lakost ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számvakornokká a dévai pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvé- séghez;

a zilahi pénzügyigazgatóság Rész Antal pénzügyi díjnokot a zilahi pénzügyigazgatósághoz pénzügyi keze- lési gyakorlókká;

a dévai kir. törvényszék elnöke Somkeréki Lajos tordai törvényszék fogházait a püji járásbíróvához III. osztályú hivataloszállgávé nevezte ki.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter Steg- phanus magyaróvári lakos Szücsre, kiskorp. Glück San- dor és Zoltán debreczeni lakosok Ambrusra, kiskoru Pollák István tapolcai lakos Pártosra, kiskoru Gottlieb Gyula és Sándor seprősi lakos Erdőre, dr. Czinter Zsigmond szásztyukosi lakos, valamint Sándor nevű kiskoru gyermeke Keményre, Gottlieb Miksa kolozsvári lakos Gelléire, kiskoru Berger Anna szabadkai lakos Révészre, kiskoru Szuter Részó balassagyarmati lakos Szántóra, Braun Ernő budapesti lakos Bíróra, Gebel József budapesti lakos Becsire, Likolizza István szé- kesfehérvári lakos, valamint Katalin, Mária, Irén és István nevű kiskoru gyermekei Nagyra, Weisz Farkas kézdvasárhelyi lakos, valamint István nevű kiskoru gyermeke Lászlóra, Kohn Ernő nagykikindai lakos Kál- mára, Sztójka Miklós kolozsvári lakos, valamint Ala-

dár, Margit, Mária, Anna és Miklós kiskoru gyermekei Szentkirályra, Weisz Nándor zalaegerszegi lakos Vaj- dára, Pünzsala János miskolci lakos Fodorra, kiskoru Fried Róza és Jeremiás diószentmártoni lakosok Bé- késhire, Gelb Mária budapesti lakos Gerlére, kiskoru Trnka Ágoston stubnyafürdői lakos Úrményire, kiskoru Eitzenberger Gyula lakompaki lakos Ladányira, Heim Márton budapesti lakos Hollóira, Rosenfeld Szabin szántódi lakos Radóra, Kosztin Gábor kolozsvári lakos Körösire, kiskoru Kolarits Ferenc esztergomi lakos Korányira, Gurbodán József szatmárnémeti lakos Bi- harira, Netyó Demeter szatmárnémeti lakos Nemesre, Valastyán György budapesti lakos Varsányira, kiskoru Frász Ferenc ujjpesti lakos Fűredire, Taschner Gottlieb (Teofil) budapesti lakos Tamásra, dr. Grünstein Adolf budapesti lakos, valamint Erzsébet, Miklós és Ilona nevű kiskoru gyermekei Görögre, kiskoru Wiener Ernő aradi lakos Barrára, kiskoru Kohn Emma budapesti lakos Dénesre, Arndt Rudolf budapesti lakos, valamint Ilona nevű kiskoru gyermeke Marótiira, Kresma Mihály budapesti lakos Kovácsra, Kása Ferenc budapesti la- kos családi nevének Lessire kért átváltoztatását meg- engedte.

Pályázatok. A zágrábi állampénztárnál hiva- talszolgái állásra 6 hét alatt; a zágrábi adóhivatalnál gyakorlóki állásra 14 nap alatt; Torda-Aranyos vá- megyében Harasztoson, Nyitra vármegyében Várközön, Szolnok-Doboka vármegyében Szentbenedeken tiszti szerződéses postamesteri állásra május 10-ig; Bács- Bodrog vármegyében Beges községében szerződéses pos- tálynokki állásra május 5-ig; a kolozsvári I. számú esendörkerületi parancsnoksággal irodaszolgái állásra május 25-ig; az aradi pénzügyigazgatóságnál több pén- zügyi fővizsgálói állásra 14 nap alatt, a kolozsvári fő- ügyészségnél hivataloszállgái állásra július 9-ig, a szegedi pénzügyigazgatóság mellé rendelt szentesi számvé- ségnél számvakornoki állásra 14 nap alatt; a nagykallói járásbírósnál végrehajtói állásra két hét alatt; a dunaföldvári járásbírósnál albirói állásra két hét alatt adandók be a kérvények.

Használjon szaggatás, fejfájás, oldalsónyil- lás, hát- és deréktájdalmak ellen

Dr. BOROVSKY-féle kellemes illatú

BOROLINT,

Ára 80 fillér, próbáltveg 50 fillér.

Mosakodásra, széptő és leg- Nyálkaoldásra, köhögés és jobb fertőtlenítő. Nyálkaoldásra, köhögés és rekedtség ellen

BOROLIN-SZAPPANT, BOROLIN-GUKORKÁT.

Ára dronként 30 és 50 fillér. Ára csomagonként 20 és 40 fill.

Előre megvásárolható mindenütt.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése

Hazánkban az idő változóan felhős, hűvös jellegét megtartotta; kisebb mennyiségű eső az északi részeken sokhelyütt volt.

A hőmérséklet országsszerte 1—2 C fokkal ala- csonyabb volt a normálnál; a maximum 19 C fok volt Nagytagyoson, a minimum pedig 0 C fok volt Rajeczfürdőn.

Prognózis a következő 24 órára:

Az időjárásban lényeges változás nem várható. (Sürgöny-prog.: Változás nem várható.)

Állomás	Légnyomás mm. 760 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Szélirány és erője	Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmér- séklet		
						max.	min.	
A.-Sztátna	59.8	5.0	W	1	0	1	16	3
Ungvár	58.7	7.0	NW	1	0	2	18	5
Késmárk	59.6	5.5	N	5	1	1	14	4
Losonc	58.7	5.2	NW	1	1	1	16	1
Ógyalla	59.4	6.0					17	2
Budapest	59.0	9.0					16	4
Hérvény	60.2	11.6					17	6
Keszthely	60.0	9.8	W	1	4	1	16	4
Pécs	60.1	8.0	W	2	1	1	15	6
Zágráb	61.0	8.0	SE	1	9	1	15	5
Zlúme	61.1	12.5	N	1	0	1	18	6
Szeged	59.6	9.2	N	1	3	1	15	5
Temesvár	60.3	7.5	SW	1	4	1	17	2
Nagyvárad	59.3	5.0	SE	1	1	1	16	2
Kolozsvár	59.8	5.9					14	3
Nagysebén	59.3	2.3	S	1	3	1	14	5
Szatmár	59.8	9.8	SE	6	3	1	14	5
Eger	59.0	5.0	N	1	2	1	15	2
Arvaváralja	58.8	4.8	W	3	2	1	13	3
Selmeczbánya	58.8	6.8	NW	3	4	1	13	4
Komárom	58.8	7.6	NW	1	2	1	18	2
Magyar-Ovár	59.5	9.5	NW	1	3	1	17	6
Sopron	58.8	8.8	NW	1	2	1	17	5
Eszék	58.8	7.6	NW	1	2	1	18	4
Cirkvenca	58.6	5.6					17	4
Debreczen	59.9	5.9	SW	1	0	1	18	2
Kecskemét	59.7	7.1	SW	1	4	1	15	4
Grosháza	59.9	8.9	W	1	4	1	14	5
Arad	59.5	6.5	NW	1	4	1	14	4
Zombolya	59.5	6.5	NW	1	4	1	14	4
Verscez	59.5	6.5	NW	1	4	1	14	4
Orsova	59.9	5.9	SE	2	0	1	15	0

„EGYETÉRTÉS“

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

A NAGY NAP.

— REGÉNY EGY KÖTETBEN. —

Írta: JEAN DE CARRE.

101

Laguardia hirtelen hátra fordult; végig járatta bátor tekintetét a csapatján s aztán nyugodtan mondá:

— Ha nem akarnak engedelmeskedni nekem, szabadságukban áll, de akkor vá- laszsanak más vezért. Tiszteességes polgároknak szívesen vagyok a parancsnoka, de fosz- togatóknak nem maradok az élén.

A figyelemzetés használt; a kiabálás megszűnt.

A fekelők ismét esendben folytatták az előrenyomulást.

A testőrök vezénylő tiszte eléjük jött és megkérdezte Laguardiától:

— Mit kívánnak önök, tábornok?

— Beszélni akarunk a királylyal.

— Nagyon is sokan vannak arra, hogy királyi kihallgatásban részesülhessenek. Vá- laszsanak küldöttséget.

Laguardia a felkelőkhöz fordult:

— Kiket jelölnek ki, hogy a nevünkben beszéljenek?

— Önt, tábornok ur, önt — felelte a csa- pat csaknem egyhangulag.

— És don Benillo José; ő ügyvéd, ő jól tud beszélni.

— És főtisztelendő Francois atyát; ő is jó szónok.

— Ez még csak három megbízott — je- gyezte meg a tábornok. Ennyi nem elég. Vá- laszsanak még néhányat.

A választás hamar megvolt.

— Amint látja, engedelmeskednek önnek — szólta Laguardia a tiszthez. — Most talán nem tagadhatja meg, hogy a király elé vezettem bennünket?

— Ha ezt tenném, véténék a parancs

ellen, amelyet kaptam . . . Jöjjenek, uraim, ő felsége várja önöket.

A küldöttség belépni készült a kapun. Laguardia tábornok oda szólt csapat- jához:

— Bizzunk a király őszinteségében, szenorok. De ha várakozásunkban esalatkoz- nánk, ha elfognának minket . . .

Emberei nem engedték befejezni szavait.

— Kiszabadítjuk, tábornok! — kiáltotta egy közülök.

— Igen, igen, számíton ránk — zugták reá a többiek.

A királyné tanácsára IV. Károly, bárha alattvalóinak fellázadása felingorelté és ag- godalomba ejtette, elszánta magát, hogy el- fogadja a küldöttséget.

Fegyverrel válaszolni egy tüntetésre, mely még eddig békés maradt, nagyon is veszedelmes lett volna.

Mikor a küldöttek beléptek a terembe, a király várta őket trónján ülve, vadászöl- tőzékében, melyet az ágyból kikelve szokott magára ölteni. Mellette voltak neje és idő- sebb fia, körülötte pedig a szűkebb udvár- hoz tartozó személyek, meg egy szakasz testőr.

— Mit akarnak tőlünk? — kérdezte és erőlködött eltűkölni haragját. — Mióta je- lennek meg alattvalóink lázadók módjára előttünk?

— Mi nem vagyunk lázadók, felség — jelentette ki Laguardia. — Kárni jöttünk a királyt, hogy ne távozzék alattvalóitól. Köz- tünk a helye.

— Hát fogoly vagyok? Hát nincs többé jogunk a saját fetszésünk szerint változtatni helyünköt?

— Felségednek nincs joga elhagyni Spanyolországot, mikor fenyegetve vagyunk.

— Andaluziába megyünk. Andaluzia egyik tartománya az országunk.

— Azt óbaitjuk, hogy felséged ne tá-

vozzék Aranjuezből csak azért, hogy Madridba visszatérjen.

— Önök mérészkednek korlátozni a mi akaratunkat?!

Laguardia szótlanul meghajolt, de hall- gatása jelentős volt. A király megértette s haragtól remegő hangon mondá:

— Jól van. Lemondunk az utazásról újabb rendelkezésig. Távozzanak, szenorok.

A küldöttek nem engedelmeskedtek. Mozdulatlanul állva maradtak.

— Kösönjük felségednek az elhatáro- zást, amelyet most tudunkra adni kegyes- kedett — szólalt meg újra Laguardia. — Még egy másikat is kérünk: Godoi Manuel elboacsátását.

— Mi adjuk a parancsokat, nem mi fo- gadjuk el.

— Ez most még csak kérés, felség. Godoi Manuel ellensége hazánkknak. A hatalmon való maradása megaláz és sért bennünket. El kell tűnnie annak.

Ez a beszéd majdnem kihozta sodrából a királyt, felegyenesedett.

— Ó barátunk! — kiáltotta. — Nem fogjuk feláldozni igaztalan elfogultságunk.

Zugás keletkezett a küldöttek között.

— Akkor, minthogy felséged vonakodik teljesíteni népének egyhangu kérését, nem fog esodálkozni, hogy ha önmagunk szolgál- tatunk igazságot magunknak.

A király a félelemtől lesújtva hanyat- lott vissza trónjára és talán ígéretekkel próbál időt nyerni, melyeket azonban már most el volt határozni, nem teljesíteni.

De a királyné, aki képtelen volt tovább is féken tartani magát, kitört.

— Tudja, hogy ön pártütő módjára be- szél Laguardia tábornok és a királynak csak egy intést kell tennie, hogy ön menten meg- bühödjék?

Laguardia kicsinylőleg mosolygott.

(Folyt. köv.)

SZINHÁZAK.

Szombat, 1912. április 27-én.

AL. KIR. OPERAHÁZ.

Burrán Károly fellépéssel
A bibliás ember.
 Zenés szíjátéka 3 felvonásban.
 Szövegét írta: Kienzl Vilmos.
 Fordította: Rado Antal.
 Személyek:
 A kurátor Ney
 Márta Marschalkó
 Macdolina Fodor A.
 János, tanító Takáts
 Mátás, íródiák Burrian
 Xaver, szabó Kortész
 Antal, puskaműves Dalmok
 Frigyes Kármát
Kezdeté 1/2 8 óraker.

NÉOPERERA.

Az Olasz operatársulat vendégjátéka.

Előszőr:
Aida.
 Dalmó 4 felvonásban. Zenéjét szerzője: Verdi. Szövegét írta: Chistanzoni.
 Személyek:
 A király Marfaccos
 Amneris, leánya Lavin
 Aida Eland
 Radames Zerola
 Rampkés, főpap Lucenti
 Amensiro, Aida anyja Borghese
 Hírnök Malfailli
Kezdeté 7 óraker.

FŐVÁROSI NYÁRI SZINHÁZ. (BUDAI SZINKOR)

Megnyitó előadás.
Cigányszerzem.
 Operette 3 felvonásban. Szövegét írta: Bodnászky Robert és Willner A. M. Zenéjét írta: Lehár Ferencz.
 Személyek:
 Draculin Péter Tábori
 Zorika, leánya Bejcsy
 Jolán Bartó E.
 Kürsházi Ilona Haller I.
 Boleszku Jonel Ocsky
Kezdeté 1/2 8 óraker.

APOLLO-PROJEKTÓGRAF

Vélcse (látkép). A sakkjátéka (dráma). A nemes tett jutalma (amerikai történet). — Hollandi tájak (látkép). Willy lovat akar (komédia). **Vetélytársnők** (társadalmi dráma 3 felvonásban). Kizárólagos előadási joggal.
 Előadások kezdete hétköznapokon d. u. 6. vasár- és ünnepnapokon d. u. 4 órától éjfélig, folytatólagosan.

A nm. vallás és közokt. miniszter elismerő leiratával kitüntetve.
Dr. Batizfalvy I. Z. főváros legelső FOGORVOSI INTÉZETE
 áthelyezve: Károly-körut 10. sz. alá.
 Fájós fogak meggyógyítása. Szájpadlás nélküli műfogak, aranyhídak, koronák. Tartós fogtömések. Foghúzóak (altatásban is). Jól használható fogszorok elkészítése és behelyezése.
 Jótállás mellett mérsékelt szabott áron. Vidékiek félnap alatt megkapják műfogukat.

STEINHARDT MULATÓ

Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.
 Ujdonság! 11 óraker Ujdonság!
Uzsona Stréberéknél
 Bohózat, írta: Glinger és Taussig, ford. és átdolg.: Steinhardt.
 9 óraker! 9 óraker!
Pillanat felvételek
 Bohózat, írta: Koresmáros Nándor.
 Steinhardt és Hunyadi új kuplékkal.
 Éjféltől reggel 3 óráig cabarett és Sárkőzi cigányzenekara.

TROCADERO Telefon 15-70
 VII. KIRÁLY-UTCZA 77. Pénztárnyitás 8-ker
NEMZETKÖZI KABARET.
 Az áprilisi teljesen új remek műsor!
 Hilda Reiman József Schaffer Lafayette előadó művésznő. előadó művészek.
 Manci Edelweiss tiroli énekesnő. Else Glass szubrette
 !!! Die unmoralische Wohnung !!!
 Schwand in 1 Akt von Abtender Engel. Tóth Marcus cabaret énekesnő. The 3 Hardins zenejelelő. Hilda Ernau táncművésznő. 12-14 tánc attrakciózó fellépő szabad bemenet mellett. 1-5-ig keringőverseny pécsi Hegedűs Gyula cigányzenekarral. Jegyelővétel Zipsér és Königinél Andrassy-ut 4. Kezdeté fél 9 óraker.

NEMZETI SZINHÁZ.

Felolvas: Huttikay György. Új belanulása.
A mama.
 A gróf Teszt a püspökből 100 arany pályadíjjal jutalmazott eredeti vígjáték 3 felvonásban.
 Írta: Szilagyi Ede.
 Személyek:
 Nigorinó Rákosi Sz.
 Czili D. Ligeti J.
 Perki Akos Dezső
 Székely Váradi A.
 Szeffü Tivadar Hajdu
 Ormi Béla Meszáros
 Ugi Miska Rozsuhogyi
 Egy ur Abonyi
 Inas Palau
Kezdeté 1/2 8 óraker.

MAGYAR SZINHÁZ.

A Frankfurtiak.
 (Die fünf Frankfurter).
 Vígjáték 3 felvonásban. Írta: Rössler Károly. Ford. Molnár F.
 Személyek:
 Gúdala aszony Feczai R.
 Anselm Vargó
 Nánán Szirmai
 Salamon S. Bostyén
 Carl K. ritész
 Jacob Pető
 Charlotta Nagy T.
 Gustav hercege Törzs
 Christoph úrgróf Dobi
 Eveline hercegnő Tóth I.
 Agordó herceg Pártos
 A hercegnő Csai J.
 Abraubeg gróf Papp
Kezdeté 1/2 8 óraker.

ROYAL-ORFEUM

VII. Erzsébet-körut 31. Telefon 110-22.
 Ma és a következő napokon: **legelsőrangú színházi- és varieté-előadás keretében**
WIESENTHAL Elsa és Berta, a világhírű táncművésznők rövid vendégjátéka.
PAUL BECKERS „Das Original” teljesen új szülőmüsortal. Fred Marion, Oscar és Suzette. The haunted Castle. Les Avérinos, Maggie May, Szentáldos Kinema. Székes. Bernáték kikocsiznak! Heljai Jenő tréfája. Tűz 4 Orig. Clifton. Les 6 Bravouroffs. K. Solti Hermin és Virágh Jenő új kuplékkal. Sorelle D'Alime, Perez Grimaldi és a többi pompás áprilisi attrakció!
 A télkerthen **Royal-Cabaret** Belépőj 1 óráig 1 korona, 1 óra után nincs belépődíj. Kukó Vincze és zenekara. Bal-mabilie. Keringő verseny. Táncz hajnalig. A legvidámabb budapesti hely.
 Vasárnap, április 28-án délután 3 1/2 óraker mérsékelt helyáru nagy családi előadás a teljes esti műsorral.

Fővárosi Orfeum

VII. Magyaró-utca 17. WALDMANN 1888. Igazgató.
 Ma és minden este
GIAMPIETRO
 a berlini Metropole-színház művészeinek **vendégjátéka.**
Továbbá 16 attrakció.
Az előadás kezdete 8 óraker.
 Jegyelővétel délelőtt 10-12-ig és délután 3-6 óráig a nappali pénztárnál.

A világhírű eredeti angol The Champion

 kerékpárokat dupla harangcsapágyval és szabadonfutóval, 3 és 5 évi jótállással, minden árfelelés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron havi 12 és 15 koronás részletre adjuk és
kerékpár-alkatrészeket
 az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső gumikat, csengőket, lámpákat, pedálokat, láncokat, kónuszokat és eszékéket óriási forgalmunk következtében mélyen leszállított nagybani eredeti gyári áron szállítunk
 vidékre is **LÁNG JAKAB és FIA** kerékpár- és alkatrészkereskedők rész nagykereskedők
 Budapest, VIII. kerület, József-körut 41. sz. Fióküzletek: Baross-tér 4. és Budán: Margit-körut 6. Díszárjegyzékünk 1300 képpel kerékpár- és alkatrészkről ingy. és bérn.

Készpénzért, vagy részletfizetésre legelőcsöbben
Butor EHRENTREU és FUCHS
 testvéreknek
 Budapest, VI., Teréz-körut 8.
 Képes árjegyzék ingyen. Telefon 88-59.

Lekéselt!
 mert nincs jó órája, pedig megbízható, pontos járasu órá
POLGÁR KÁLMÁN
 műórásnál,
 BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRUT 29. szám.
 részletfizetésre is vásárolhat szigorúan szabott áron.
 Javítások és vidéki megrendelésekre különös figyelem!
 Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Weinberger és Fodor
 az összes
 sportcikkék áruháza.
FOOTBALL
 cikkekben az ország legnagyobb raktára.
 IV., Hariszbazár 4.
 Telefon 113-59.
 Minden sportágról külön árjegyzék ingyen.

Weinberger és Fodor
 az összes sportcikkék áruháza.
FOOTBALL
 cikkekben az ország legnagyobb raktára.
 IV., Hariszbazár 4.
 Telefon 113-59.
 Minden sportágról külön árjegyzék ingyen.

Valódi brünni szövelek
 az 1912. évi tavaszi és nyári időnyre.
 Egy szelvény 1 szelvény 7 kor.
 3.10 m. hosszú 1 szelvény 10 kor.
 teljes férfiruhához 1 szelvény 15 kor.
 (kabát, nadrág és mellény) 1 szelvény 17 kor.
 elegendő, csak 1 szelvény 20 kor.
 Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— Kért, szintugy felöltőszövetet, turistalódent, selyem-kamgarnt stb. gyári áron küld mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyár raktár
Siegel-Imhof Brünn.
 Minták ingyen és bérmentve.
 Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentősenek. Szabott, legelőcsöbb árak. Óriási választék. Mintáit, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árában.

ROYAL-ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRUT 31. 110-22 : TELEFON : 110-22
Még csak néhány estén
 a föllímulhatatlan áprilisi műsor keretében:
WIESENTHAL
 Elsa és Berta, világhírű táncművésznők rövid vendégjátéka.
Paul Beckers
 „Das Original” teljesen új szülő-müsortal.
Fred Marion. Maggie May.
4 Orig. Miftons. Oscar és Suzette
Les 6 Bravouroffs.
 „Bernáték kikocsiznak” Székes. Szentáldos Kinema. Heljai Jenő tréfája. Tűz 4 Orig. Clifton. Les 6 Bravouroffs. K. Solti Hermin és Virágh Jenő új kuplékkal és a többi pompás áprilisi attrakció!
A kísértetek kastélya!
 (The haunted Castle) világhírű rejtelmes látványosság.
 Les Avérinos Sorelle D'Alime Perez Grimaldi
 K. Solti Hermin és Virágh Jenő új kuplékkal és a többi pompás áprilisi attrakció!
 A télkerthen **Royal-Cabaret**. Belépőj 1 óráig 1 korona, 1 óra után nincs belépődíj. Kukó Vincze és zenekara hajnalig muzsikál. 46 új, szenzációs ének- és tánc attrakció. Vasárnap, április 28-án, délután 3 1/2 óraker mérsékelt helyáru családi előadás teljes esti műsorral.

PALACE ÉTTEREM =
PALACE és KÁVÉHÁZ
 CAFE RESTAURANT, Rákóczi-ut 43.
 Esténként Palace soupe
 tolnal Korodi Gyula személyenként
 muzsikál. 3 korona.

NÉGY színmű-ujdonság!

A MODERN KÖNYVTÁR
 legújabb kötetei:
Pathelin mester
 (Bohózat a XV. századból). Szerzője ismeretlen. Fordította és szinpadra átdolgozta HEVESI SÁNDOR. Ára 40 f
BERNHARD SHAW:
A sors embere
 Tréfa egy felvonásban. Hevesi Sándor fordította. A fordító Shaw-tanulmányával Ára 60 f
BERNHARD SHAW:
Blanco Posnet elárútatása
 Melodráma és egyuttal prédikáció egy felvonásban. Hevesi Sándor fordította Ára 40 f
Hj. HEGEDŰS SÁNDOR:
A kalandor
 Szinmű 3 felvonásban Ára 60 f

Megjelent az Athenaeum kiadalmi és nyomdai részvénytárs. kiadásában, Budapest, VII., Rákóczi-ut 54. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

SZINNHÁZAK.

Szombat, 1912. április 27-én.

ÚJ SZINPAD.

A penztarca.

Társadalmi szatíra, írta: Octav Mirbeau, fordította: Szász Géza.
Személyek:
A rongyos Janus Harsányi
A rendőrlőzök Garas
Jeromos Darvas
I. rendőr Hajdu
II. rendőr Bródi
Flóra B. Judik E.

Utána:

Thermidor.

Dráma, írta: Théodor Csokor, fordította: Karinty Frigyes.

Személyek:

Jean Lambert Tallien Pataki
Cabarrus Markovic. M.
Rocher herceg Antalffy
Heivő Garas
Mendon viconte Pesti
St. Claire mirguis Hajdu
Larmont grófné D. Huszár L.
Égy udvarnok Saláth E.
Lőrincz Darvas
Hivatalnok Erődi

Kezdeté 8 órakor.

BUDAPESTI SZINHAZ

A milánói Compagnia d'Opera Italiana vendégjátéka.

Cavalleria Rusticana.

(Parasztbecsület).

Opera 1 felvonásban. Zenéjét szerzte: P. Mascagni.

Személyek:

Santuzza T. Franco
Turidu Malerba
Alfio Cortivo
Loia Moretti
Lucia Parediti

Utána.

Crispino e la comare.

Regényes opera 1 felvonásban. Zenéjét szerzte: G. Ricci.

Személyek:

Crispino Fortunio
Anneta, neje Deliberata
La Comare T. Franco

Kezdeté 1/8 órakor.

URANIA SZINHAZ.

Vivó-est.

Kezdeté 1/8 órakor.

VIGSZINHAZ.

A berlini Deutsches Theater vendégjátéka:

Jedermann.

Erneuert v. Hofmannsthal

Személyek:

Jedermann Winterstein
Jedermanns Mutter Weirauch
Jedermanns Gesell Ebert
Der Hausvogt Klimm
Der Koch Ehrlich
Ein armer Nachbar Kühne
Ein Schuldknecht Klein
Des Weib Rosenber
Buhlschaft Kupfer
Dicker Vetter Diegelmann
Dünner Vetter Kühne
Vorsänger Reissig
Mammon Wegener
Glaube Vera

Kezdeté 1/8 órakor.

KIRÁLY SZINHAZ.

A gésák.

vagy egy japán teaház története.
Operett 3 felvonásban. Írta: Owen Fall. Zenéjét szerzte: Sidney Jones. Fordította: Faj J. Béla és M. K. L. M.

Személyek:

Fairfax Luzosy
Eronville Kesznyay
Stanley Fényes A.
Imári Márki Boros
Vun-Csi Rátkay
Mimóza Fedák S.
Juliette Lonczai A.
Molly Seamure Berky L.
Lady Constaner B. Rády G.

Kezdeté 1/8 órakor.

OMNIA

A város legnagyobb és legdivatibb mozgóképpalotája. Bejárat: József-körút 31. sz. Telefon 128-48

Óriási műsor Heri világesemények. Toto öröksége (vigjáték). A bosporus (helyszíni felvétel). A nem tett jutalma (Amerikai társadalmi színmű). A macska család (természetrajzi felvétel). Ketten egy kimonóban (japán vigjáték). Szími erkölcsök és szokások (néprajzi felvétel). A kis Mörle mint építész (bohózat). A romok titka (emlékek az Észak és Dél-amerikai küzdelmekből). Ronneby (évszázad felvétel). A büvészet sikere (vigjáték Max Linderrel).

PYRAM

CIPÓKRÉM A LEGJOBB.
GYÁRTJA:
BENES TESTVÉREK GYŐR

ROYAL-CABARET

A Royal-Orfeum épületében
(VII. Erzsébet-körút 31. sz.)

Minden éjjel 12 órakor nagy cabaret előadás.
40 szenzációs ének és táncatrakció! Többek közt fellépnek: Los 6 Bravourists; — Sisters Lewis; — Lilly Herzog; — Város Margit; — Milla Camarotti; — Sorella D'Alimó; — Poldi Fürst; — Porez Grimaldi, Franz Brettnar, Szendy Angéla, Grate Bolling, Sisters Deak, Nolly Tobó, Arany Sári, Erdélyi Ferike, Fodor Vilma, Stoffy Konrád, Luffi Samyri, Elekky Ann, Hansi Fürstmann, Ilka de Viola, Kolomon Böske, Hansi Tichy, Szabó Margit, Antalffy Laura stb. stb. Belépődíj 1 óráig 1 korona, 1 óra után nincs belépődíj. — Bal mabilé — Keringő verseny. — Kukó Vincze és zenekara hajnalig muzsikál.

FOLIES CAPRICE

Téli helyisége: Révay-utca 18. szám.

Igazgató: Keleti Henrik. Főrendező: Rott Sándor.

Telefon: 14-22. Előadás kezdete 1/8 órakor.

Ujdonság! Ma! Ujdonság!

„IN DER KANTINE“

és „A vén kecske“.

Jegyek elővételben kaphatók: Folies Caprice Révay-utca 18. d. e. 9-11-ig és d. u. 3-8-ig. Hírhöz nagyüzemű Andrassy-ut 19. és Sopronyi nagytársaságban Rákóczi-ut 1. 12 óra után az 1-ső emeleti „Casino de Parisban“ teljesen új műsor a világ legelső tánc-attrakciójának felleptével.

Abbázia Szálloda

Budapest, Dohány-utca 62.

(Erzsébet körút mellett) teljesen újonnan berendezve, gőzfűtés, villanyvilágítás, hideg-meleg víz.

Szobaárak már 3 koronáért. Figyelmes előzékeny kiszolgálás.

Szőlő-oltványok

szőlővesszők és Gleditschia (édes korlósnek alkalmas) csemekék beszerzésére legelőgobban ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő

SZÜCS SÁNDOR FIA

szőlőtelepét Bihardlószezen.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, úgy ne vegyen addig oltványt vagy vesszőt, míg a fenti cég nagy képes árjegyzékét nem kéri; ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzék minden szőlőbirtokost érdekel hasznos tartalmánál fogva. Olcsó ár és pontos kiszolgálás. Számos elismerő levél. — A tisztelt érdeklődők a telep megtekintésére szívesen láttatnak.

Mérlegképes

könyvelő esti foglalkozást keres. Szíves ajánlatokat

„S. B.“ V., Sziget-utca 4-6., II. 25. alá kérék.

Schottola Ernő
gyáros
Budapest, Váci-körút 13. és 53.

Esőköponyegek

vízhatlan gummizott divatszövetekből urak és hölgyek részére.
Feketen vagy barnán gummizott szövetekből randőrök, esendőrukk, postások, pénzügyőrök, vasutasok stb. részére.
Tessék árjegyzéket és mintákat kérni.

Kiváltunk

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket a szokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA

Budapest, IV., Párisi-u. 5.

(Főpostával szemben)

Városmajor szanatórium

és vizgyógyintézet

Budapest, Városmajor-utca 64. szám.

Telefon 88-99. Telefon 88-99.

A kis Svábhely lankás hegy oldalán, óségi Arnyas park közepén, remek kilátással a budai hegyekre. Ozonius levegő. Budapest legcsodásabb területe. Harmincz, kényelemmel berendezett szoba, közös és társalgó-helyiségek, előkelő és meleg családi otthon. Nagy vizgyógyintézet. A vizgyógykezelés összes eljárásal szén-

Magyar Lányok.

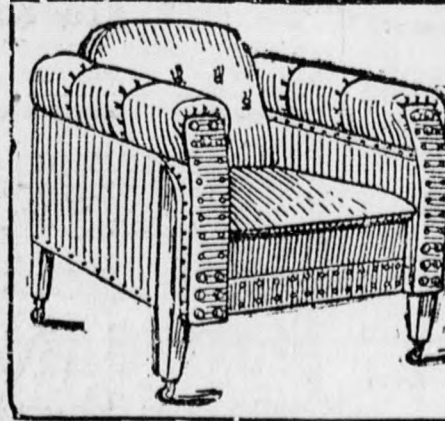
Képes hetilap fiatal lányok számára.

Szerkeszti: TUTSEK ANNA.

Minden száma kedves és kellemes, szórakoztató olvasmány. Közleményeinek nagyrésze a háztartás, a kézimunka, a női foglalatosságok körébe vág. választékos szépirodalmi részét pedig jeles írők írják. Igazán fiatal lányok képes lapja, melynek minden sora nekik íródik.

Előfizetési ára negyedévre 3 korona. Az új évfolyam április elsején kezdődik.

Kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrassy-ut 10.

Bőrbutoripar!

Kendi Antal,
Bpest, IV., Semmelweis-u. 7.

Bőrbutorszaküzlet, mely minőség, formai kivétel és árak tekintetében különös előnyt nyújt. Angol bőrbutorok, ebédő székek, fontutatók, férfiszobák és irodahelyiségek butorzása!
Bőrbutor bevásárlása bizalmi dolog!

DARANYI LEGUTJABB MODELLO

Számoló

ES LÁTHATÓ IRÁSU

összeadógépei

nem szorulnak reklámra.

Díjmentes bemutatás az ország bármely helyén.

Telefon 139-54.

DARANYI MIKSA
Első Magyar Számoló- és Összeadógépek Kereskedelmi Vállalat, a Szállítmányozási és Iparbank részvénytársaság árusztálya
Budapest, VI., Váci-körút 37.

WELTMARKE

MAISON FONDÉE 1847

LUCIEN-FOUCAULD & Co. COGNAC

Vezér-képviselő: L. PISSK & Co. WIEN VIII., Albertgasse 2/a.

Heti műsor:

Április hó	Magy. Kir. Operaház	Nemzeti Színház	Népepera	Vigszínház	Király Színház	Magyar Színház	Új Szinpad	Budapesti Színház	Várszínház	Urania
Délután: 28 Vasárnap Este	Lohengrin	Kang és mód mama	Aida	Innocent Jedermann	Leányvasár A Gésák	Sárga liliom Blanco Posnet A sors em'cro	Kaczagni — moghalmi A penztarca Thermidor	Mayerék Sev'lat forbély.	=	=

130 saját fiókraktár
a bel- és külföldön

Elsőrangú elegáns és jutányos a Turul-Cipő

Turul cipőgyár t.-i. Temesvár
a monarchia legnagyobb cipőgyára.
Főraktár: Budapest, **DI., Kincsey-utca 30.**

BUTOR

Kézpénzért és részletre
Nem kell banknál törleszteni és semmiféle kamat nem számítatik. Haló, ebédlő, őr és szalonberendezések, óriási választék, egyszerű és modern kivitelben.

FUCHS BÓDÓG butornagykereskedő
Budapest VII. Erzsébet-körút 32. Arjegyzék ingyen.

FÉRFIAK NEMI BAJAIT

hugyszervi bajokat, syphilit, önfertőzésből származott idegbajokat, különösen pedig a **férügyengeség** (impotenzia) **makaos alakjait**, melyek már más kezeléssel dacoltak, meglepő eredménnyel gyógyítja racionálisan kombinált módszerével számos évi gazdag tapasztalatai alapján

Dr. FABINYI

szpecialista, v. kórházi orvos (a nemi betegek osztályán)

Biztos siker folytán a honorárium utólag is fizethető. Levelekre díjtalan válasz. — Kivánatra gyógyszerek.

Rendelés: 9-3, este 5-7-ig.
Budapesten, Rákóczi-út 8/a.
(Lépcsőházi bejárat.)

A magyar memoár-irodalom érdekessége!

ZICHY GÉZA GRÓF EMLÉKEIM

Első kötet

Ara 6 korona

Kapható:

LAMPÉL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-i.-nál, Budapest, VI. ker., Andrássy-út 21. szám és minden könyvkereskedésben.

Saját gyártmányú fürdőkádak 14 kor-tól feljebb; fűthető kádak 60 kor-tól feljebb. Elváltalok mindenféle kutszivatnyok és házi vízvezeték-berendezéseket legolcsóbb áron.

LEFKOVICS ADOLF
Budapest, VII., Wesszelegyi-u. 51/E.
Telefon 113-46. — Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Több ezer db tliché

mind aktualitás, képes hetilapok számára
olcsón eladók.
Közlelőbbi felvilágosítást ad a kiadóhivatal
VI., Eötvös-utca 32. szám.

EVŐESZKÖZÖK

EZÜSTBŐL és ALPACCA EZÜSTBŐL,
DISZTÁRGYAK. ALKALMI AJÁNDÉKOK
A LEGELÖNYÖSEBBEN

POLGÁR KÁLMÁN ÉKSZERTELEPÉN

BUDAPEST, VII. Erzsébet-körút 29.sz.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDITOK.
ARJEGYZÉK 2000 RAJZZAL BÉRMENTVE KÜLDETIK.

E hirdetés rovátban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill. rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovátban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill. rel fizetendő.

Pénzszekrényeket
tűz- és betörésmenteseket ajánl Budapesti Pénzszekrénygyár. Mintaraktár V., Széchenyi-utca 7. Gyár IX., Rákoss-utca 4. szám. Telefon 116-40. 11261

20,000 nemes rózsza
a legkedveltebb válogatott fajokban, kétéves korával. 50-80 dm. félmagas törzs 10 db. 8 kor., 100 db. 70 kor., 90-120 dm. magas törzs 10 db. 12 kor., 100 db. 100 kor., 130-150 dm. magas törzs 10 db. 15 kor., 100 db. 130 kor., solitair 160-180 magas törzs 10 db. 20 kor., 100 db. 180 korona. Alacsony cserje és rózsatövek 10 db. 4 kor., 100 db. 30 korona. Utánvétellel szállítja Fr. Spora, Klattau. (Csehország).

Gyorsírás és gyorsgépirás. A Gyorsíró Gyorsíró Társaság szaktanfolyamai lényegesen megnagyobbított modern higiénikus új helyiségekben (Andrássy-ut 12.) tartanak. Legelőszőbb kiképzés gépirás-magyar- és német gyorsírásban. — Gabelsberger-Markovits rendszer. Beiratkozás naponként. Tan-díj igen mérsékelt. Díjmentes tantárgyak: magyar-német helyesírás, „Kartothek” amerikai könyvelési és nyilvántartási rendszer, összeadó- és számológépek kezelése. Párhuzamosan eső tanfolyamokat is tartunk. Végzett növendékeinket díjlanul állásba juttatjuk **Blagowski és Társa**, (Remington) Budapest, VI., Andrássy-ut 12. szám.

Még nem létezett
rendkívül kedvező fizetési feltételekkel szállítunk háló-, ebéd-, uriszobák és szalonbutorokat, szálloda-, kávéházberendezéseket, rézbutorokat, csillárokat, zongorákat helyben és vidékre. Butoralbum 1 korona. Butorhitel lakberendezési vállalat. VI., Király-utca 8. 12365

Szóló-spárgát,
cukorborsót, kárfölt, spenótot, zöld hagymácskát, új burgonyát 5 kilónként 2 korona 60 fillér házilag főzött barack-levélár kilóját 2 kor. 40 fillérrel szállítja Szabó Géza Csongrád-ról.

Parlamenti
gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémiái tanárok által oktatott szakintárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyama, nyilvántartási joggal. Alapította Markovits Iván 1863-ban. Biztos állás-közvetítés. — Közérvényű egyesületi oklevelek. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Hegedűs Sándor-u. 7., saját épületében; előbb a szomszédos Liszt Ferenc-tér 10.) Czirne vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája irógép-czékéktől s más hirdetésünket utazó újabb tanfolyamoktól független. — Telefon 64-68.

Juniperus
(nemes boróvícska) 4 H. teres tartályban 11 korona bérmentve. Csemege-konzervekről árjegyzék ingyen. Felkai konzervgyár, Barla József, Felka, (Szepes megye.)

Tisztviselő-otthon
Pensió Budapest, Szentkirály-utca 22., I. em. Lakás penzióval vagy csak ellátás különösen tisztviselőknél. Teljes pensió 135 kor. Ebéd 42 kor. Vacsora 24 kor.

Rózsafák
Tíz darab kétéves magas rózsafák ujdonságok 20 korona. Tíz darab kétéves legjobb fajok 16 korona. Tíz darab bokorrózsza 7 korona. — Kezeskedem fogamzásért, virágzásért. Szállítás utánvétellel csomagolással együtt bérmentve bárhová. Kérje díjtalan gyakorlati tanácsadó képes árjegyzékemet. Ifjabb Wilk kivitelezés, Feketehalom 296.

Méternöki
műszerek, festmények, régi érmek, olcsón eladó. V. Sziget-utca 4-6. II., 25. ajtó.

Pénzt
akar Ön azonnal butorra, zongorára, varrógépekre, kerékpárokra és mindenemű kereskedelmi árukra, akkor forduljon bizalommal csak a régi Tauberczéhez, Baross-tér 17. sz. Telefon: 149-00. 29387

Diszkert kedvelők
kérjenek árjegyzékét az Első magyar diszkert falkólától. — Tulajdonosa: Copony Ede Körmenten. 120 fajta tűlevelű fák, lombfák, sorkák, díszcserjék kaphatók. 6168

Zálogczédulákat
veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltok és teljes értékűt fizetem.

Singer Jakab
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. sz.
Izabella-utca sarkán.

Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÖLLŐI-UT 123.
Telefon: 62-80.
Alapított 1886-ban

Nemi bajoknál
hugyosfolyás, tripper, kankóval csak az illetékes Santalcapulák ez előtt Larioin Capsulák, mint legbiztosabb óvszert mindenki használja. 3 korona beküldéssel ingyen postaköltséggel. Készíti:
Illés Antal
gyógyszerész, Szabadka, és szotkolósi útraktár:
Hunnia
Budapest, Erzsébet-körút 56.

Singer varrógépek
Kerékpárok, gramofonok, hanglemmek legelőszőbban kaphatók

Haban József
Budapest, Almássy-tér 14. javításokat olcsón készít. Képes árjegyzékét ingyen küld.

Zöld cukorborsót,
spenótot, sóskát, kárfölt, új burgonyát, öt kilót 3 koronáért szállít Wellisz, Csongrád 6176

Kitűző fegyverek
öröknek, önvédelemre, vadászatra és szobadisznek. Werndl gyárgyűjtemény 5 kor., szurony hüvelyvel 1 K Werndl lovassági karabély 16 korona, töltény darabja 10 fill. Katonai puskaműves által kiprobált jó fegyverek. Tiller Mór és Társa udv. szállítóknál, Budapest, Váci-utca 35. Fegyver árjegyzék kívánatra díjmentesen.

BUTOR
30% megtakarítás!
Régi Butorszalon

Budapest, Ferenciek-tere 3 telemelet. Vétel és eladása használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek, maharóni és palissander butorok, uriszobák, angol börgarnitúrák és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillárok. Telefon 82-13. 28598

Az Athenaeum Könyvtárban
legújabb megjelent:

Dickens: Két Város
Regény. Fordította Bálfai Mihály (448 old.) Ára 1.00

Kóhor Tamás:
Romédiák. Novellák (424 old.)

Biró Lajos:
c16. r. Novellák (448 old.)

Balzac:
A szamárbőr. Regény (387 old.) Fordította Harsányi.

Zola:
Pascal orvos. Regény. (448 o.) Fordította Gerő Attila.

Anatole France:
A Pingvinek szigete. Regény

Lehov:
Az orvos felesége. Novellák

Bölsche:
Szerelme az első világában. stb. stb.

Minden kötet ára 1.90 fillér

Kapható minden könyvtárban, a Kladta az Athenaeum irod. és nyomdai r.-társulat.

Parti-árukat
szövet- és fehernemű-árúknak, bármily nagy mennyiséget, helyben és vidéken veszek készpénzért. Ajánlatokat e lap kiadói hivatalába „Parti-árúkereskedő” címmel küldjék.

Kitűző
házikoszt kapható intelligens családnál. Esetleg házonkívül is. V. Sziget-utca 4-6. II. 25.

MILL TELEP NAGYOSZ
KÖZÉPEUROPA LEGNAGYOBBSZŐLŐISKOLAJA.

Feltalálók
Utmutatója szabadalmazáshoz értékesítéshez nélkülözhetetlen. Díjlanul küldi Áron és Molnár szabadalmi és értékesítési osztálya Budapest, József-körút 9. földszint.

Soványtság
Az egyedüli eredménytől kísért háziaser a dr. William Hartly tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szép testidomokat nyernek — Hölgyek romok koblet. Hat hét alatt 20 kiló gyarapodásért jutalmat. Verszegényesség, gyengeség, idegesség ellen és gyomorbetegségeknél nélkülözhetetlen tápszert. Kitérítve: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 f. 10 kr. Használati utasítással. Főraktár Balázs Mór E. Budapest, VII., Isván-ut 11. II/L. Telefon 156-80.

Csillárok
rézből és galvanizált, gáz- és villanyhasználatra a legújabb eljárás szerint gyártva, legújanyosabb aron szállít

Schulz-csillárgyár
Rózsza-utca 109. Podmaniczky-utca mellett. Telefon 108-07.

FATIME és SEMIRAMIS
Óvszer-különlegességek a világ legkiválóbb minőségű Válogatott I-a paragummi gyantamányok. Elefántcsontszinten tartályal vagy anélkül. Fatime és Semiramis feltűnő biztonságot nyújtanak! Elszakíthatatlanok! Több évi rakározó képesség! Ár tucatonként 6.-, 8.-, 12 kor. 20 koronát kitévő vásárlásnál 20% rabatt. Szotköltség szonnan, titoktartás mellett.

KELETI J.,
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17. szám.

Zálogczédulát,
briliánsot, gyöngyöt, ékszert, aranyat, ezüstöt és régiséget veszek. Alt-Wien porcellánt, régi bronz csonttárgyakat, szobrokat és olajfestményeket veszek Kertész ékszerész és régiségkereskedő, Király-utca 35. Telefon 95-45 Meghívásra jövyök

Fenyőfák
szétküldésnek és ültetésnek legjobb ideje most van és tart május végéig. — Lucfenyő 30-150 cm. magas drbja 30-100 fillér; tómfenyő 20-200 cm. magas drbja 50-250 fillér; feketefenyő 30-100 cm. magas drbja 70-100 fillér; fehérfenyő 30-200 cm. magas drbja 70-300 fillér. Erdei-csontfák: különösen szép 3-4 éves feketefenyő 1000 drbonként 7-9 korona, 3-4 éves kocsánytölgy 1000 drbonként 15-20 kor; 3-4 éves akác-csontfák 150-300 cm. magas 1000 drbonként 40-65 korona; **Glaucit** (krizsantém) 2-4 éves 20-250 cm. magas 1000 drbonként 15-55 korona. Továbbá fajtáromfiak, vadászfácánok és ezek tojásai stb. Képes főárjegyzékét kívánatra ingyen küldi: **Gróf Bathányi szabadalmi intézet** Csodlak, a. p. Ferencváros, Vasm.

Szingazdag természeti leírások!
Makay Béla
Hegyen-Völgyön
Természeti és vadászsképek

Szerző ezen újabb könyve mellett sorakozik az előbbihez. Ilyet, költői lendület van minden leírásában, rajongó szeretet a szabadság: a természet iránt.

Ara 6 korona.

Kapható:
LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, Andrássy-ut 21 és minden könyvkereskedésben.

Készpénzért
vagy hitelképes egyéneknek kedvező feltételek mellett szállítok teljes lakberendezéseket vagy egyes darabokat és biztosíthatom, hogy ilyen

olcsón
sehoh nem kap modern háló-, ebéd-, uriszobák stb. Győződjön meg, tekintse meg szűfolt rakáralmat, itt jutányosan

vehet
a leggyorsabbított a legdiszesebb kivitelű minden fajta

BUTORT
Nagy Imre
lakberendezési vállalkozó cég
BUDAPEST,
Váci-körút 9. szám
(Bejárati Szerocsen-utca 1., I. em.) Árjegyzék ingyen. Album 1 K.

Bársonyegető
készülékek és kellékek
Készülékek árai teljes felszereléssel
K 15.-, 16.-, 17.-
Kérjen részletes árjegyzékét

Bérczi D. Sándor
kézimunka nagyiparos
Budapest, VI. Dessozfy-utca 5.

MAKAY BÉLA
új könyve:
A LÁP VIRÁGA
és egyéb írások

Ebben az új könyvében is megmarad a természet bűbajos világában, amelyet nálánál senki sem ismer és nem érez át jobban, de már nem csupán természeti leírásokat és vadászsképeket ad, hanem történeteket is kerekít ki.

Ara 4 korona.

Kapható:
LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrássy-ut 21, valamint minden könyvkereskedésben.

Soha nem létezett
rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes butor-árakat részletfizetésre.

Modern lakberendezési vállalat
Budapest, IV. ker., Gerlőczy-utca 7. sz.
0 i azes butoralbum 1 kor.

Rózsza, szegfű,
magastörzsű rózsafák, csak ujdonságok, 2 éves koronával, 10 drb 20 K, magastörzsű rózsafák 2 éves koronával, csak régibb, legjobb fajták, 10 drb 16 K, bokorrózsák, 2 éves, csak ujdonságok, 10 drb 10 K, bokorrózsák, 2 éves, csak régibb legjobb fajták, 10 drb 8 K. Császarszékfűk, folyton virító, 10 drb 5-10 K. Szotköltség mindenhová, csomagolás beleértve, bérmentve, utánvétellel. Kezeskedem biztos fogamzásért, érték vagy pótlásért, valamint gazdag virágzásért. Képes árjegyzékét díjlanul. Krausz T. kivitelezés, Fekete-halom, Brassó mellett.